

Az Erdélyi Református Egyházkerület
Theologiai Fakultásának

ÉRTESITŐJE

az 1939–40. tanévről.

Szerkesztette:

DR. GÖNCZY LAJOS

a theol. Fakultás e. i. igazgatója.

1940.

A REF. THEOL. FAKULTÁS KIADVÁNYA

„GRAFICA“ KÖNYVNYOMDA CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH 38.

Öröm és békesség.

Bibliamagyarázat, melyet a theologiai Fakultás évmegnyitó ünnepélyén, 1939 október 1-én, elmondott: *dr. Tavaszy Sándor* püspökhelyettes.

Filipp. 4: 4—7.

Örüljetez az Úrban; szelidlelküsetek ismert legyen minden ember előtt: semmifelől ne aggódjatok; ne féljetez, az Isten békessége megőrzi szíveiteket és gondolataitokat! — milyen idegenül hangzik mind a négy felhívás és biztatás ebben a világban, amelyben nincs okunk az örömrre, amelyben káros lehet a szelidlelküség, ebben a világban, amely tele van aggodalmakat okozó veszedelmekkel és amelytől oly idegen a békesség. De hát legyünk tisztában azzal, hogy az Isten igéje idegen a világban és a világ, lényegénél fogva, ellentmond az evangéliumnak. Az Isten igéje és a világ, a világban való élet és az evangélium szerinti élet sohasem volt azonos és sohasem lesz egy. Az Isten igéje ítélet a világra nézve, az evangéliumi élet pedig ugyan a világban való élet, de nem a világ szerint való élet.

Az Isten igéje azonban örökkévaló, szól és érvényes minden időben, mert örök jelen, tehát nem követünk el erőszakot az ige ellen, ha az alkalmatlan időben is úgy hirdetjük, mint alkalmoszerüt. De meg van ennek a felolvasott igének az alkalmoszerűsége azért is, mert Pál apostol, akinek a lelkén át szól a Szentlélek-Isten ebben az igében, mindezeket a börtönből írja, az ezerféle megpróbáltatások és nyomorúságok között élő filippibelieknek. Pál a börtönben van és mégis tele van a szíve örömmel és békességgel, annyira, hogy a filippibelieket is örömrre és békességre hívja. Es végül, mikor lenne alkalmoszerűbb az örömrre és békességre való felhívás, mint a sötét és szomorú, az aggodalmakkal teljes békételen időben?

Halljuk meg hát, ennek az új tanévnek a kezdetén, ennek a mai világnak viharos feszültségektől terhes, a gonosztól fertőzött légkörében, hogy mit mond éppen nekünk az Isten igéje.

1. „Örüljetez az Úrban mindenkor; ismét mondom örüljetez!” — Ez az első felhívás, amely szól ma hozzánk. Kétségtelen, hogy az ige nem azokra az örömökre mutat, amelyek az érzéki javakkal való betelésből származnak; de azokra sem, amelyek az ifjúság természetes többletéből folynak. Az Úr Krisztusban való örömrre hív, mert Krisztus maga legyőzhetetlen forrása az örömrnek.

Ha az öröm a megteljesedett élet boldog érzete, akkor az Urban való öröm nem más, mint visszhangja az Istennel való akadálytalan közösségnek. Krisztusban és Krisztus által megszünt az Isten haragja s most már Isten nemcsak megbékülten néz reánk, hanem befogad a maga atyai közösségébe és ebben a közösségben eláraszt minket, szegény, büntől megalázott és kifosztott gyermekeit, kegyelmének ajándékaival. Ebben a közösségben nyílik meg számunkra a kegyelemnek és szabadságnak amaz új világa, amelyben egyedül van okunk öröme és ahol az öröm nem elmuló érzelmek fellángolása, amelyek amint jöttek, éppen olyan hirtelen tovatűnnek és amelyek csak mint hervadt emlékek őrzik boldog napok történetét, hanem az Urban való öröm egy elveszíthetetlen új életnek a diadalmas kifejezése.

„Örüljétek az Urban mindenkor; ismét mondom örüljétek!“ Ez a felhívás különösképpen szól ma hozzátok, ifjú barátaim! Bennetek, mint fiatalokban, minden testi és lelki erőből több van, mint amennyire szükségetek van. Titeket természetes okok is hajtának az öröme, de éppen ezért különösképpen szükségetek van arra, hogy megválogassátok az öröme, nehogy valamikor haszontalan öröme, elfecsérelt életre kelljen visszatekintenedek. Örüljétek az Urban! Legyetek meggyőződve afelől, hogy Isten atyai szívvvel van hozzátok s nem foszt meg titeket semmi tiszta örömtől, ellenkezőleg, ha megtanuljátok a Krisztusban való örvendezés módját, az öröme olyan tőkével lát el titeket, amely egész életetekben, sőt a halálban is újabb és újabb öröme részeseivé tesz.

A Krisztusban való öröm azt jelenti számotokra, hogy Isten megőrzi a ti fiatalságotokat és olyan életkedvet ajándékoz nektek, amelynek ereje lendületet ad szíveteknek, gondolkozástoknak, akaratotoknak és egész lényeteknek. A Krisztusban való öröm jelenti számotokra a megújulást, a mindig magasabbra nézést és emelkedést. Ebben az örömben mássá lesz az élet, még a mai napoknak a rendkívüli nehézségei is könnyebbeké lesznek, sőt, ezeknek nyomorúságai, szenvedései és fájdalmai is új öröme forrásává válnak, mert nincs nagyobb öröm, mint a Krisztussal együtt meggyőzött nyomorúság, és mint a Krisztussal együtt elviselt szenvedés és fájdalom.

És éppen nektek, ifjú barátaim, különös okotok van az Urban való öröme. Kiválasztott, elhívott és a mai napon alkalmat adott nektek arra, hogy az ő dicsőségének fényében éljétek, az ő kijelentésének világosságában járjatok és megnyitotta előttetek az igazi tudományok ajtóit, hogy beléphessetek az ő tetteinek, alkotásainak és titkainak kincsesházába, ahol ő maga jön veletek szembe, csodálatos világosságával, hogy naponként új csodák sorát mutogassa nektek.

Örüljétek az Urban mindenkoron, egész éven át, ismét mondom, örüljétek ifjú barátaim, hogy ebben az örömben úgy viruljon

ki a szívetekbe plántált élet minden gazdagsága, mint a rózsa a ragyogó napfényben!

2. *„A ti szelidlelkűségtek ismert legyen minden ember előtt“.*

Az Úrban való öröm a tiszta, zavartalan és salaktalan öröm. Ebből az örömből születik az a szelidlelkűség, amely a mi urunknak, a Jézus Krisztusnak is a legszebb emberi tulajdonsága volt. A szelidlelkűség az Istenben erős embernek a jellemvonása, annak az összhangnak és belső rendnek a kifejezése, amely az Isten akaratának a biztos alapján álló embert eltölti. A gyöngye, gyáva, élnetetlen ember nem lehet szelidlelkű, mert hiányzik életéből az az acélos erő, amelynek egyedüli boldog visszfénye a szelidlelkűség.

A szelidlelkűség a léleknek belülről kivirágzó szépsége. Éppen ezért, a szelidlelkű ember nem haragszik, nem gyűlölködik, nem ellenségeskedik, ellenben boldogan hirdeti és lobogtatja Krisztusban való örömeinek belső győzelmeket hirdető lobogóit.

Az Ige ma így szól hozzátok, ifjú barátaim: *minden ember előtt ismert legyen a ti szelidlelkűségtek.* Ne szorítkozzék csak egy szűk körre, csak a családi, vagy baráti körre, hanem áradjon ki Krisztusban kiteljesedett személyetekből minden fény és világosság, minden erő és hatalom minden emberre, akivel az élet útján találkoztok. Nektek arra kell készülnötök, hogy Istentől nyert ajándékokat úgy gyarapítsátok, egyéniségeteket úgy formáljátok, hogy felszabaduló személyiségetek válják élő bizonyágtétellé minden ember előtt, hogy fénylő orcátok, világos elmétek és meleg szívetek hirdesse az Úrnak a dicsőségét, erejét és hatalmát.

3. *„Az Úr közel! Semmi felől ne aggódjatok, hanem imádságotokban és könyörgésetekben minden alkalommal hálaadással tárjátok fel kívánságaitokat az Isten előtt.“* Ime, most és itt derül ki, hogy akármilyen borzalmasan gonosz és felfordult is ez a világ, amelyben élnünk kell, mégsem indokolatlan az igének az örömről és a szelidlelkűségre szóló felhívása. Az Úr közel! Először a zsoltáros értelmében: „Közel van az Úr minden őt hívóhoz; mindenkire, aki hűséggel hívja őt (145. zsolt. 18. v.).“ De közel az Úr eszkathatológikus értelemben is. Minél borzalmasabb és gonoszabb a világ, annál dacosabban hisszük, hogy mi az Úr oldalán vagyunk, hogy ő fogja a mi jobbkezünket és igazgat minket; és hisszük, hogy eljön ítélni eleveneket és holtakat és hogy a világ felett való végső döntés az ő kezében van.

Az aggodalom az Isten hatalmába és segedelmébe vetett hiányos bizalomból ered. Az aggodalomnak egyetlenegy gyökeres gyógyszere van: Hiszem, hogy az Úr közel van otthonomban is, a védelmezett és az ostromolt városban is; az Úr közel van a tanteremben is, az utcán is, de az üldözések és a menekülések közepette is, még a halálos ágyunkon is. A keresztyén emberre nézve semmi sem megszégyenítőbb, mintha aggodalmait emberipolitikai számításokkal akarja elcsitítani, ahelyett, hogy az Úr közellétének hitébe kapaszkodnék. Ma semmi sem döntőbb jelentő-

ségű reánk nézve, mint az a kérdés, tudjuk-e aggodalmainkat imádságban és könyörgésben feltárni az Isten előtt? Tudunk-e hegyeket mozdító hittel imádkozni és bizunk-e az imádságnak világot formáló erejében? Ahol imádság tör az ég felé, ahol könyörgésbe öntik ki az emberek szívük keserveit, ott pusztulnak az aggodalmak és félelmek, mert az aggodalomnak a legnagyobb ellensége az imádság és az a tusakodó hit, hogy az Úr közel!

A theologiai tudományok tanulásához és műveléséhez nélkülözhetetlen a logikailag iskolázott értelem, a gondolkozó ész, de az éltető, elevenítő áramot az imádság szolgáltatja hozzá, amely elosztat minden aggodalmat és megszakíthatatlan kapcsolatot létesít az Isten atyai szíve, kijelentő akarata és a mi bűnös szívünk, tudatlan elménk között.

4. És végül, azzal biztat az Isten igéje, hogy ne féljeteK, mert „*az Istennek békessége, mely minden értelmet felülhalad, meg fogja őrizni szíveiteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban.*“ Ez azt jelenti, hogy az Isten által létesített békesség felette áll minden értelmes emberi számításnak. Ma viharos, vad természeti erők dúlnak az ember-világban; olyan erők, amelyeknek már nem ura az ember. Ma hiábavaló minden értelmes emberi számítás, amellyel biztonságba akarjuk helyezni életünket és javainkat, hiábavaló minden értelmes okosság, amellyel szeretnők legyőzni az aggodalomra vezető okokat, ma egyetlen egy út van, békességre jutni Istennel és az Istentől létesített békesség fészkébe helyezni életünket, szívünket, gyermekeinket és jövődönket. Egyedül az Isten felülről való békessége, az ő velük kötött szent szövetsége az egyetlen menedék. Ez az egyetlen menedékhely a mi számunkra, ahova menekülhetünk, ahol letehetjük aggodalmaink és félelmeink terhét.

Az új tanévnek útjára csak ezzel a hittel indulhatunk el. Legyen az a mi legfőbb gondunk, ebben a tanévben, hogy gyakoroljuk magunkat abban az új és örök gyermekiségben, amely nem vesz magára mást, mint a minden napnak gondját, megbizását és feladatát. De azt úgy veszi át, mint Isten atyai kezéből nyert ajándékot s úgy becsüli, mint a legdrágább örökséget. Induljunk hát a Krisztusban való öröm útján, az Isten békességének oltalmában a felénk jövő Isten elé! Amen.

Jézus Krisztus Úr a világ felett.

Bibliamagyarázat, melyet a Fakultás évváró ünnepén, 1940 június 16-án
elmondott: dr. Tavaszgy Sándor, püspökhelyettes.

Márk. 6 : 45—52.

Ez a történet azok közé a bibliai helyek közé tartozik, amelyek a Jézus Krisztus úr-voltáról, hatalmáról és isteni fenségéről tesznek bizonyosságot. A legközelebb áll a megdicsőülés-hegyén végbement eseményről szóló történethez. Valamint ott vakító fényben jelenik meg Krisztus, mint Úr, aki teljes az ő istenségében, itt pedig félelmetes és titokzatos módon tűnik fel a tanítványok előtt isteni hatalmában.

Az előbbi részben az öt kenyér és a két hal csodájáról van szó. Az ötezer lélekből álló sokaság nem tud szabadulni a Krisztus lenyűgöző hatása alól, nem akar távozni, bármily későre is jár az idő. A sok megpróbált szegény, éhező, beteg ember békességet, nyugalmat talált nála és most fél Jézustól elszakadni, nehogy elveszítse ezeket a drága kincseket. A felolvasott bibliai hely szerint nagy kérdés volt a sokaság elbocsátása. Tartani lehetett attól, hogy elragadtatja magát s a Jézus iránti lelkesedésében valami feltűnést, vagy talán zendülést okozó tettet követ el. Meg kellett nyugtatni és meg kellett tölteni a lelkét bizalommal, hittel és reménységgel. Jézus nem akarta, hogy ennek az ő isteni pásztorációjának tanítványai tanui legyenek. Azért, mert a tanítványok még mindig az ő földi királyságának a gondolatán és reménységén csüggettek. Ezért *„azonnal kényszeríté tanítványait, hogy hajóba szálljanak és menjenek át előre a túlsó partra Bethsaida felé, amíg ő a sokaságot elbocsátja (45).“* És a sokaság megbékült szívvel és új reménységgel csöndben és rendben távozik, Jézus pedig *„fölméne a hegyre imádkozni (46).“*

Mennyi szomorúsággal és fájdalommal terhelt lehetett a Jézus szíve. De isteni erejével meggyőzött minden fájdalmat. Nem a külső erő hatalmával, hanem a szeretet új létformája által. Benne az Isten szeretete bontakozik ki, szeretete pedig a nép iránti szeretetben valósul meg. Az Isten szeretetének erejével öleli magához népét, de emberségének alakjában fejezi ki páratlan szeretetét. A testi-földi élet sokféle bajai és nyomorúságai között él és azért imádkozik, hogy emberségén át kitűnjék a nép előtt az ő istensége. Oly sokáig tartott az imádsága, hogy *„mikor beesteledék,*

a hajó a tenger közepén vala, ő pedig egymaga a szárazon (47).“ Alig tud megválni az Atyával való beszélgetéstől. Hogyne, hiszen a váltság nagy művéről van szó.

„És látá őket, amint vesződenek az evezéssel; mert a szél szembe fú vala velök; és az éj negyedik szakában hozzájuk méne a tengeren járva; és el akar vala haladni mellettük (48).“ Jézus az ő megváltói művét nem távol a fellegekben, hanem népe közepette viszi véghez. Belép népének, mint Isten népének legmindennapibb életmegnyilatkozásaiba. Gondoskodó szeretetének figyelmével kíséri népe életét. Ez a felemelő tény nagy vigasztalás mireánk nézve is, mert bizonyosak vagyunk afelől, hogy nem hagy magunkra legsúlyosabb megpróbáltatásaink, szenvedéseink és kockázataink között sem. Nem tüntet isteni hatalmával és erejével, hanem azt olymódon érvényesíti, hogy tanítványai előtt valami egészen magátólértetődően bontakozzék ki és ejtse meg azokat teljes létükben.

Hogy mennyire erre volt szükség, mutatja az a tény, hogy ime a tanítványok *„látván őt a tengeren járni, kíséretnek vették és felkiáltának (49).*“ Mennyi súlyos intellektus foglaltatik ebben a mi számunkra is. Hányszor vagyunk hajlandók mi is őt „fantazmá“-nak látni. Hányszor elhomályosul a tekintetünk előtt az ő megrendítő és hatalmas valósága és hányszor vagyunk abban a helyzetben, hogy az emberi történet szereplő alakjait tartjuk valóságoknak, akikkel érdemes számolni, de Jézust csak ünnepi fantazmának látjuk!

A következő versben a megremült tanítványokhoz így szól Jézus: „Bízatok; én vagyok; ne féljetek.“

II.

Annak az üzenetnek, amelyet Isten ma nekünk mond, különös alkalmosság van. Ma kell, hogy meglássuk, hogy a világtörténet háborgó tengerén nem valami rendkívüli és nagyszerű természeti erővel, vagy akár talentumokkal, vagy lángelméjűséggel felruházott nagy emberek járnak, hanem maga a Jézus Krisztus, a mi Urunk.

Ma különösen megpróbálja Isten a mi hitünket, hogy hogyan látjuk Jézust: csak eszmének vagy eszménynek, aki távolról int felénk, hogy új vágyat ébresszen bennünk egy jobb és szebb élet után, vagy pedig egy egyszerű szellemi embernek, akinek van elég szuggesztív ereje, hogy példaadásával mássá tegyen minket? Vagy ünnepi fénytől ragyogó isteni személynek vesszük, aki valami illúzióval tölt el bennünket, afelől, hogy megvan a lehetősége annak, hogy legalább vágyainkban, vagy talán csak álmainkban, képzeletünkben újra álmodjuk az életet? Vagy csak az ünnepi liturgiában lép be az életünkbe, vagy pedig belép a legmindennapibb életünkbe is?

Attól függ ennek az évnek minden sikere, eredménye és áldása, hogy mennyit nőtt Jézus előttünk igazságban és valóság-

ban. Mennyire tudott belépni az életünkbe és milyen mélyre hatolt abban. Attól függ a keresztyén életünk — ha ugyan beszélhetünk arról, mint valóban *keresztyén* életről —, hogy mit jelent naponként és a legmindennapibb viszonyaink között Jézus Krisztus. Hát nem beszéltünk ebben az évben többet jelenkori emberekről és viszonyokról, gazdasági, háborús vagy világnézeti és művelődési tényezőkről, mint Jézus Krisztusról? — Hát nem inkább tettük-e függővé emberi és idői életünket Krisztuson kívüli dolgoktól, mint magától Krisztustól? Nem várunk-e többet külső változásoktól, mint Krisztus által véghezvitt változásoktól? — Vajjon a bűnbocsánat van-e olyan hatalom reánk nézve, mint a politikai megújulás? — Hát a megigazítás, amelyet Isten Krisztusban eszközölt, jelent-e oly sokat, mint az emberi vagy társadalmi-politikai tervek és szándékok? — Hát nem vesztetglünk-e sokat abban a hiedelemben, amelybe beleestek a tanítványok, hogy Jézus csak fantazma?

Ez az egész év minden munkájával együtt arra nézett, hogy a Szentlélek első bizonyosságátétele, az értelmünk tudományos ereje által Krisztus nőjön igazságban és valóságban.

Hogy Krisztus Úrrá váljék a világ felett, az nem tőlünk függ, hanem egyedül Ötöle. Isten Úrrá tette őt; övé minden hatalom mennyen és földön. Halálával és feltámadásával megbizonyította az isteni valóságát és hatalmát. Ő a saját erejével viszi véghez Isten országának a diadalát, amely nem földi irányban, nem földi eredményekkel, nem a haladással jut el ennek az országnak a dicsőségéhez, hanem Isten felülről való akaratával. Ha akarjuk, ha nem, Isten véghezviszi üdvözítő akaratát, az ő akaratának a teljes megvalósulását. Általa, egyedül az ő örökkévaló akaratával következik be a nagy helyzet, amikor Isten lesz minden mindenekben. Bizonyosak vagyunk afelől, hogy az utolsó ítéletkor nyilvánvalóvá válik az egész idegen, bűnös és hitetlen világ előtt Isten teljes dicsősége.

Mi nem tehetünk mást, mint tüntetünk Krisztus világhatalma mellett. Hogy ezt megtehessük, halljuk meg minden napon a nagy biztatást: „*Bízzatok, én vagyok, ne féljete!*”

Bízzunk egyedül Benne. Minden fenntartás nélkül bízzunk. Tegyük reá a mi életünket, függesszük reá minden érdeklődésünket, figyelmünket. Nincs más senki, aki által lenne megtartatásunk mind életünkben, mind halálunkban. Ezzel az isteni jelszóval induljunk haza és készüljünk új munkára: „*Bízzatok, én vagyok, ne féljete!*” Ámen.

A theologiai tanulmányozás.

Évnyitó beszéd, melyet 1939 október 1-i évmegnyitó ünnepélyen mondott :
dr. Gönczy Lajos e. i. igazgató.

A nagykegyelmű szent Isten, kinek neve legyen ezerszer áldott, aggodalmainkat megszegyenítve, ime! újból megengedte, hogy megnyiljanak Fakultásunk kapui, s professorok és növendékek újból leülhessenek Annak lábaihoz, Aki egyedül Úr és Mester, Aki maga az út, az igazság és az élet. Nincs szó, amely méltó módon ki tudná fejezni azt a megindult hálát, amelyet mindnyájan megrendítő erővel kellene, hogy érezzük a kapunyitásnak eme reménységes óráján. Meghajtjuk fejünket e kegyelem előtt és nem is próbálkozunk a magunk erőtlen szavaival mondani el a kifejezhetetlent. Maghajtjuk fejünket abban a reménységben, hogy „maga a Lélek esedezik miérettünk kimondhatatlan fohászokodásokkal. Aki pedig a szíveket vizsgálja, tudja mi a Lélek gondolata“. (Róm. 8 : 26—27.) És lelkünkben szárnyat bont a zsoltár: „Dicsérjétek az Urat! Dicsérjétek Istent az ő szent helyén; dicsérjétek Őt az ő hatalmának boltozatán! Dicsérjétek Őt hősi tetteiért, dicsérjétek Őt nagyságának, gazdagsága szerint! Dicsérjétek Őt kürtzengéssel, dicsérjétek Őt hárfán és citerán! Dicsérjétek Őt dobbal és táncsal, dicsérjétek Őt hegedűkkel és fuvolával! Dicsérjétek Őt hangos cimbalommal, dicsérjétek Őt harsogó cimbalommal! Minden lélek dicsérje az Urat! Dicsérjétek az Urat!“ (150. zsolt.)

Ezt az örömlünket nem zavarja az a tény, hogy a beiratkozások a rendkívüli körülmények következtében több nehézséggel és hiányosabban mentek végbe, mint máskor. Nem lepett meg ez a tény, előre számoltunk ezzel. Már a nyár folyamán, amikor kezdtük számba venni az első évre jelentkezőket, tapasztaltuk, hogy fordulóponthoz érkezett intézetünk. Több, mint tíz esztendő óta most először történt, hogy kevesebben jelentkeztek felvételle, mint a hány hely rendelkezésre áll. Ez a tény azt jelzi, hogy ismét egy olyan idő következett el, amikor az előzetes kiválogatás nehéz munkáját többé nem a tanárkar kell, hogy elvégezze. Isten végzi el, olyan akadályokat és töviseket szórva szolgálainak útjára, melyeknek láttára előre visszariadjanak attól az úttól mindazok, akik szeretnek mindenkor a napos oldalon sütkérezni, akik nem ismerik a szolgálat és az áldozat törvényét, akik nem ismerik ennek az intézetnek éltetőjét: az Igét, aki testté lőn.

Emberileg nézve, elszomorító látni a theologiai hallgatók létszámcsökkenését. Van abban valami lelkesítő, biztató, amikor az ifjúság nagy tömegei igyekeznek beáramlani a Fakultás falai közé, amikor sokan hajlandóak vállalni a lelkipásztori szolgálatot. Lelkesítő és biztató azért, mert a könnyen hevülő emberi szív hajlandó e tényt Istenországa munkaritmusa meggyorsulásának, Krisztus győzelme előjelének tekinteni. És éppen ezért elszomorító, amikor a tömött sorok gyérülni kezdenek, amikor annak jelei kezdenek mutatkozni, hogy a bő esztendő után jönnek a szűkek.

Elszomorító; pedig a lelkipásztori szolgálat természetéből, Istenországának törvényéből szükségképpen következik, hogy minél nehezebbek az idők, minél súlyosabbak a feladatok, annál kisebb és válogatottabb a sereg, amelyet Isten magának kiválaszt.

Az idők egyre nehezednek, a feladatok súlyosodnak, a lelkipásztori szolgálat egyre emésztőbb lesz: Isten országának törvénye szerint szükségképpen mind kevesebben lesznek, akik vállalják a megnehezedett idők súlyosabb feladatait, emésztőbb szolgálatát. Ilyen körülmények között az a reménység táplálja szívünket, hogy a mennyiségbeli csökkenés minőségbeli növekedést jelent, mert a nagykegyelmű Isten azzal pótolja ki a hiányt, hogy azt a kisebb csapatot alkalmasabbá és készebbé teszi a szolgálatra.

A mi intézetünk mivolta, az itt folyó tanulmányozásnak minden más tanulmányozástól különböző természete is magával hozza, hogy visszahuzódjanak tőle mindazok, akiket Isten a maga sajátos eszközeivel nem készítet arra, hogy dacára minden akadálnak és minden emberi meggondolásnak, merjék vállalni azt a kockázatot, amivel a theologiai tanulmányozás jár.

Ha valaki kívülről szemléli a Fakultásunkon folyó tanulmányozást, semmi különbséget sem talál a más főiskolákon folyó tanulmányozáshoz hasonlítva. Mert a mi intézetünk sohasem feledte el, hogy a legnemesebb értelemben vett főiskola, azaz a tudományok tűzhelye kell, hogy legyen, ahonnan messzire sugárzó erővel áradjon ki az igazi tudás világossága. Nem feledte el, hogy az az ifjúság, amely évről-évre falai közé gyűl, tanulni, tudományos felkészültséget nyerni jött ide. Ezért intézetünk megalapítói és mindenkori professzorai komoly, áldozatos munkát végeztek és nagy erőfeszítéseket tettek avégett, hogy intézetünkben minden zavar és akadály nélkül, minél kedvezőbb feltételek mellett folyhasson az elmélyedő tanulmányozás. Mindig szem előtt tartották, hogy intézetünknek, mint főiskolának, az a feladata, hogy hallgatóit megismertesse a tudományos munkálkodás módszereivel és elsajátíttassa azokat az alapvető ismereteket, amelyek feltétlenül szükségesek ahhoz, hogy a leendő lelkipásztorok fel legyenek szerelve a tudomány fegyvereivel és rendelkezzenek az önálló tudományos munkálkodáshoz szükséges előismerettel és felkészültséggel. Ezt a munkát Fakultásunk minden időben olyan lelkiismeretesen és eredményesen végezte, hogy soha senki részéről nem érte és nem érhetne e tekintetben szemrehányás.

Minden tanulmányozásnak két egymással szorosan összefüggő, egymást feltételező és kiegészítő mozzanata van: a tanulmány anyagának a megértése és elsajátítása. Ha valaki nem rendelkezik azokkal a szellemi képességekkel, amelyek lehetővé teszik a megértést és elsajátítást, nem végezhet komoly tanulmányozást. Természetes, hogy a theologiai tanulmányozáshoz is feltétlenül szükséges a másfajta tanulmányozásnál megkívánt szellemi képesség.

Azonban bármennyire is elengedhetetlen, hogy a theologus rendelkezék ezekkel a szellemi képességekkel, mégis mindez nem elegendő. Kell e képességekhez még valami, ami nélkül lehetetlen theologiai tanulmányozást folytatni, legyen bár az illető a legragyogóbb talentumokkal felruházva. És ez a plusz: a hit. *A theologiai tanulmányozást minden más tanulmányozástól döntő módon az különbözteti meg, hogy csak a hit segítségével lehet theologiai tanulmányozást folytatni.* Hitre van szükség a tanulmányozás minden mozzanatában, úgy a megértésnél, mint az elsajátításnál. Nem mellékesen, nem másodsorban, hanem elsődlegesen van szükség a hitre. Mert a theologus, legyen bármily éles az ítélőképessége, bármily gyors a felfogó és áttekintő képessége, hű és tartós emlékezőtehetsége, mindezeknek a segítségével csak a külső héjját, csak a formáját, az edényét tudja megragadni és magáévá tenni annak a tartalomnak, annak a lényegnek, amire irányul az igazi theologiai tanulmányozás. Mert a theologiai tanulmányozás olyan dolgokra irányul, „amiket szem nem látott, fül nem hallott és az emberek szíve meg se gondolt, amiket Isten készített az Őt szeretőknek.“ (I. Kor. 2:9.)

A theologiai tudomány lényegében nem más, mint a tudomány módszereinek felhasználásával arra való törekvés, hogy Istennek a Szentírásban foglalt kijelentését a maga igazi valóságában halljuk meg és tudjuk tovább adni. A theologia tehát lényegében nem egyéb, mint a Szentírás magyarázatának a tudománya. Nincs és nem lehet a theologiai tudománynak olyan ága, amely lényege szerint ne írásmagyarázat lenne. Nemcsak a szorosabb értelemben vett írásmagyarázat és a rendszeres theologia, hanem az egyháztörténelem és a gyakorlati theologia is. Mivel pedig a theologia az Írást nem mint irodalomtörténeti vagy vallástörténeti dokumentumot, hanem mint Isten kijelentésének a hordozóját tanulmányozza, lényegében nem más, mint a kijelentés megértéséért való fáradozás. A kijelentés pedig annyi, mint Istennek élő szava. Theologiai tanulmányozást csak az folytathat, aki az Írást, mint Isten kijelentését elfogadta. Azaz a Biblia üzenetét, mint isteni élő szót, mint egyenesen hozzá intézett, őt kereső, életét és existenciáját gyökeresen és feltétlenül meghatározó életparancsot hallja meg és fogadja el. Ennek pedig egyetlen lehetősége és feltétele a hit. A hitetlen nem hallja meg a kijelentést, nem vesz tudomást róla. *Mert a hit az a szem, az a fül, az a felfogóképesség, amelyhez szól a kijelentés.* A hitetlen hiába tesz éjt nappá, hiába buvárkodik, hiába tesz meg mindent: éppen azt nem tudja

meghallani, megtalálni, felfogni, ami egyedül fontos, és aminek a meglátása, meghallása, megtalálása teszi a tanulmányozást teológiai tanulmányozássá. Egy vak ember is ismerheti a röntgen gép minden részét, ismerheti annak a kezelési módját: röntgen vizsgálatot mégsem végezhet, mert hiányzik a látóképessége. A hitetlen is tanulmányozhatja a Bibliát, a hitvallásokat, a történetet, az egyház életét. Sok érdekes dolgot, részletet tudhat, de éppen azt nem ismerheti meg, ami egyedül fontos, aminek hordozója a Biblia, szolgálja a hitvallás, az egyházhistoria és az egyház a maga életével: nem ismerheti meg a kijelentést, mert hiányzik a kijelentés megismerésére szolgáló szerv: a hit. *Hit nélkül hiába foglalkozik valaki bármely teológiai nevezett tudománnyal, dogmatikával vagy homiletikával, az a tanulmányozás nem teológiai tanulmányozás és az a tudomány, amely egy ilyen tanulmányozás gyümölcse, nem teológia.* A theologus nemcsak az értelmével, hanem a hitével tanulmányoz. Ez nem is lehet másképpen, legvilágosabban áll ez előttünk a dogmatikai tanulmányozásban. A predestináció mélységének, Krisztus istenségének és váltságváltásának a titka csak az előtt nyílik fel, aki a hit világosságával mellett tekint ezekre a csodákra. De nemcsak a dogmatika, hanem a történelmi és gyakorlati teológia tanulmányozása is csak így, csak a hit által történhetik. Ennek magyarázata abban a fentebb megállapított tényben gyökerezik, hogy az egész teológiai tudomány, minden diszciplínájával egyetemben, Irás-tudomány. A Szentírást pedig nem értheti meg a hitetlen, legyen bár a legelsőbbrendű nyelvész, régész vagy irodalomtörténész. A Biblia tanulmányozójának onnan kell kiindulnia, hogy az Irás Isten beszéde, Isten tulajdon beszéde és hozzám intézett beszéde, mely kezdetől végig Jézus Krisztusról, Isten egyszülött Fiáról, az én Megváltómról tesz bizonyítást. Onnan kell kiindulni, abból a hitből, hogy Istennek kijelentését csakis ebben a könyvben lehet megtalálni, de ebben teljesen és maradéknélkül meg lehet találni. Mózes, Dávid, Ésaiás, Máté, Pál, János és a többi mind Isten választott követe, akin keresztül maga Isten szól hozzánk, maga Isten keres minket. Hasonlóképpen az egyházhistoriát sem lehet másképpen megérteni, mint ha „hiszek egy közös, keresztyén anyaszentegyházat“, azaz hiszek abban, a Szentírásban kijelentett és a Heidelbergi Kátében ekként summázott tényben: „az Isten Fia, világ kezdetétől fogva világ végezetéig, az egész emberi nemzetségből, Szentlelke és Igéje által, magának az igaz hitben megegyező, örökéletre elválasztott sereget gyűjt, azt oltalmazza és megtartja, és hiszem, hogy ennek a seregnek én is élő tagja vagyok és mindörökké az maradok.“ (Heid. Káté 54.) E hit nélkül az egyház egész története lényegében érthetetlen. Minden nevet, minden dátumot tudhatok, csak éppen azt nem, ami egyedül fontos: miről van itt tulajdonképpen szó?, mi a célja?, ki a mozgatója? és mi a jelentősége ennek a történelemnek? Lélektelen, élettelen lesz, botránkozás és bolondság lesz ez a történelem. És

lehet-e másképpen, mint hittel tanulmányozni a gyakorlati theológiát, melynek minden diszciplinája az Isten Igéjének élő erejében gyökerező hiten épül fel? Hogyan kell ígét hirdetni, hogyan kell istentiszteletet tartani, hogyan kell vallást tanítani, lelkipogozást végezni? — mindezekre a kérdésekre lehet-e másképpen feleletet találni, mintha hiszek abban, hogy „az Ige testté lön?” A gyakorlati theologia minden tudományága arról tesz tanúságot, miként munkál Isten Igéje által az anyaszentegyházban. Hit nélkül teljességgel lehetetlen annak az igazságnak a meglátása, felismerése és igazságként való elfogadása, amelynek szolgálatában áll a theologia, mert ez az igazság az élő Ige, a testté lett Ige, a mi Urunk Jézus Krisztus. Ezt az igazságot pedig megismerni csak egyetlen módon lehet, ha „hiszek Jézus Krisztusban, Istennek egyszülött Fiában, a mi Urunkban.“

Hasonlóképpen áll a dolog a theologiai tanulmányozás második mozzanatánál: a megismert igazság elsajátításánál. Amit megismertem, megtaláltam, azt sajátomná teszem azáltal, hogy elhelyezem a többi ismereteim között, azokkal szerves kapcsolatba hozom, élő, gyümölcsöző részévé teszem. Mikor az ismeret ekként a sajátomná vált, vagyis az ismeretet, mint a saját ismerctemet, olyan igazságot, amely az én igazságom, kezelhetem, használhatom, alkalmazhatom: a tanulmányozásom célhoz ért.

A theologiai tanulmányozásnak is szüksége van e második lépésre, szüksége van az ismereteket sajátjává tevő és megőrző szellemi tevékenységre. De ez nem elég. *A theologiai ismeretnek nemcsak megszerzője, de elsajátítója is a hit.* A hit, mint bizalom. Amit mint Isten kijelentését ismertem meg, azt mint reám irányuló, hozzám szóló, az életemet döntő módon és teljesen meghatározó isteni parancsot kell elfogadnom. Azaz engedelmesen követnem kell. A theologiai tanulmányozás megfelelő életfolytatást kíván. Nem elég elismernem Krisztus istenségét, az életemet is e hit szerint kell berendeznem. Nem elég ismernem az eleveelrendelésről szóló tanítást, ez kell hogy meghatározza egész magatartásomat. És ez nemcsak esetleges járuléka a tanulmányozásnak, hanem nélkülözhetetlen előfeltétele. Ennek a ténynek nagyon egyszerű a magyarázata. A theologiai tudomány mindenestől praktikus, azaz élettudomány. Igazságaiból addig semmi sem lesz az enyém, amíg nem lett a gondolkozásomat, cselekvésemet, egész magatartásomat meghatározó tényezővé. Azáltal, hogy megpróbálom, hogy reá bízom magam, lesz teljessé, jut céljához a tanulmányozás. Mert a Kijelentés titka csak ezáltal nyílik fel. Isten az őt szeretőknek jelenti ki a szem nem látta, fül nem hallotta, az ember szíve által meg nem gondolt titkokat. Az az igazság, hogy a Szentírás Istennek tulajdon szava, akkor lesz sajátomná, ha mint Istennek hozzám intézett tulajdon szavát engedelmesen követem. Az, hogy Krisztus meggyőzte a bűnt, akkor lesz az én igazságomná, amikor bűneimet eléje téve magam tapasztalom meg bűnbocsátó hatalmát.

A theologiai tanulmányozás tehát hit által való tanulmányozás.

A theologiai tanulmányozásban a hit és tudás, a komoly tanulmány és az igazi kegyesség egymást feltételezik. Mert aki hit által tudja, hogy tanulmánya tárgya Isten tulajdon szava, vagyis az az isteni megszólítás, amelyre az élet átadásával lehet és kell felelni, az elmélyedő, szenvedélyes tanulmányozással igyekszik ennek a reá nézve mindennél fontosabb valóságnak a titkába beletekinteni.

Ilyen tanulmányozásra hívja intézetünk minden hallgatóját. Aki nem képes így tanulmányozni, annak nincs itt keresnivalója. Aki nem így tanulmányoz, az önön életét rontja meg, ha ide téved. Mert egy olyan világban kénytelen itt ténferegni, mely reája nézve teljesen idegen, melynek titkai hét lakattal vannak előtte lezárva. Minden nap botránkozás és bolondság számára, amit itt hall és lát. Minél több ismeretet szerez, annál nagyobb és annál feloldhatatlanabb zürzavarrá sötétedik körülötte a világ és annál elviselhetetlenebbé lesz lelkének a terhe. Mert hazugságokkal, bolondságokkal kell megtömnie bölcsességre és igazságra szomjúhozó lelkét. És hovatovább mind elviselhetetlenebb teherré lesz maga a tanulmányozás is, különösen a mostani időben. Mert a hitetlenül tanulmányozó képtelen figyelni, érdeklődni az itteni tanulmányi anyag iránt, amely hitetlensége miatt a világ legelvontabb és leghaszontalanabb tudományává lesz reánézve. Lehet-e hit nélkül a Bibliával, ezzel az avatag könyvvel foglalkozni akkor, amikor a friss események áradata özönöl körül? Lehet-e a Szentháromság dogmájával bibelődni akkor, amikor élet-halálharc folyik a világban? De annál inkább lehet hit által! Mert a hit által tanulmányozóra nézve éltető, megtartó erővé lesz mindez. Amikor tanulmányoz, a saját élete és világa kérdéseire nyer végleges feleletet. Azokra a kérdésekre, amelyek ott forrnak a mindennap eseményeiben. Mert a Kijelentés, amely a theologiai tanulmányozás egyetlen tárgya, mint az életet meghatározó, kormányzó hatalom, mindig az életről szól. Innen van az, hogy az igazi theologust nem akadályozza meg tanulmányozásában a külső világ háborgása, sőt nagyobb elmélyedésre ösztönzi. Mert minél több lesz sajátjává a Kijelentés csodálatos világából, annál szélesebb lesz a kitekintése a mindennapi élet világába is, annál biztosabb lesz az állásfoglalása a hétköznapi kérdéseiben, annál reményesebb a jövőre irányuló váradalma. Mert a Kijelentés világosságában a világ kuszáltsága, az élet zürzavara megszűnik: rend, biztonság támad ezek helyén, mert a világ erői és eseményei Isten hatalma és szeretete eszközeivé lesznek. A Kijelentés fényében megtanulja a kereszt, a Krisztus áldozata szempontja alatt látni a világot és az életet. Így látni és így fogadni az életet, ez az, amit Jézus övéinek hagy, amikor így szól: „békességet hagyok néktek, az én békességemet adom néktek.“ (János 14:27.) Ez a Krisztusban való békesség adja meg a theologiai tanulmányozás igazi légkörét, amelynek csöndjét a világ lármája nem tudja tartósan megzavarni.

Nehéz külső körülmények között kezdődik ez az esztendő.

Kétségtelen, hogy ezek a nehéz körülmények nem kedveznek a tanulmányozásnak. De ha más főiskolákon megbénítja is az időknek ez a viharos járása a tanulmányozást, nálunk másképpen kell, hogy legyen, amennyiben tanulmányozásunk igazi theologiai tanulmányozás. Mert nekünk az a kegyelem adatott, hogy éppen Annak akaratát tanulmányozhatjuk, kell hogy tanulmányozzuk, aki igazgatja az időknek a járását. A theologiai tudomány ezért a legpraktikusabb tudomány, mert mindenestől az életnek a tudománya, a theologiai tanulmányozás pedig a legérdekesebb tanulmány, mert lényegében mindig a tanulmányozó sorsdöntő kérdéseire ad feleletet.

Mindennek a feltételezője, lehetségesítője a *hit, amelyet a Szentlélek-Isten gerjeszthet szívünkben*. Ezért kell az esztendő kezdetén és az esztendő folyamán soha meg nem szünő buzgósággal imádkoznunk: Jövel Szentlélek Úristen! Mert a *theologiai tanulmányozásnak isteni előfeltétele a hit, emberi feltétele pedig az imádság*. A hit Isten kegyelmi ajándéka, mi semmi módon, semmi erőfeszítés útján meg nem szerezhetjük. Csak egy, amit megtehetünk: imádkozunk, könyörgünk a hitért. De imádkozunk azzal a bizonyossággal, hogy aki kér, mind kap.

Az új iskolai esztendő küszöbén szeretettel köszöntöm a régi és új tanítványsereget. Szívből kérem Istent, engedje meg, hogy ezt az esztendőt békességes munkában tölthessük el és azok is, akik most még nincsenek közöttünk, mielőbb térhessenek vissza intézetünk békességet lehelő falai közé. Útmutató erővel világoljon ez esztendő minden küzdelme és sötétsége között az Ige intése és biztatása: „Semmi felől ne aggódjatok, hanem imádságotokban és könyörgéseitekben minden alkalommal hálaadással tárjátok fel kívánságaitokat Isten előtt. És az Istennek békessége, mely minden értelmet felülhalad, meg fogja őrizni szíveiteket és gondolatataitokat a Krisztus Jézusban.“ (Filippi 4:6—7.)

Mély tisztelettel köszöntöm intézetünk előljáróit: a főtiszteletű Püspök úr helyettesét, a méltóságos Főgondnok urat, a méltóságos Előljáróságot, a nagytiszteletű Tanárikart. A kegyelmes Isten őrizze meg mindnyájukat ez esztendő folyamán és áldja meg munkájukat, hogy virágozzon intézetünk és betölthesse szentséges hivatását. Végezetül buzgón kérem Istent és bizalommal intézetünk minden előljáróját és az ifjúságot, hogy ezekben a nehéz időkben jóakarató, hibáimat elfedező segítségükkel pótolják az én erőtlen-ségemet.

Ezek után az Atya, Fiú, Szentlélek-Isten nevében és buzgó segítségülhívása mellett Fakultásunk 44. esztendejét, az 1939/40. iskolai évet megnyitottnak nyilvánítom!

Sub specie crucis.

Elmondotta az' 1940. jún. 16. évf. záró ünnepélyen dr. Gönczy Lajos, e. i. igazgató.

Ez a végére jutott iskolai esztendő nagyon kedvezőtlen volt a tanulmányozásra. A kitörő háború zivataros légkörében nyitotunk kaput, akkor, amikor szárnyat bontott az a vihar, amely először a szomszédos Lengyelországra csapott le és a menekülők tízezeivel árasztotta el országunkat. Akkor ki merete volna remélni, hogy az esztendőt így tölthetjük el és ilyen békeességben zárhatjuk be? Ez az esztendő újabb bizonyosság afelől, mennyivel nagyobb Isten gondviselő szerelme, mint ahogyan a mi hitetlen szívünk elgondolja! A prófétával kell vallomást tennünk: „Az Úr kegyelmessége az, hogy még nincsen végünk, mivel nem fogyatkozik el az ő irgalmassága! Minden reggel meg-megújul, nagy a Te hűséged!” (Jeremiás siralma 3 : 22—23). Az egész esztendő folyamán különösképpen éreztük, hogy ez a minden reggel meg-megújuló hűséges irgalom hordoz és tart minket.

Viszonylagosan zavartalanul, az előre megállapított terv szerint végezhetjük munkánkat. Az idők járása természetesen éreztette hatását. Hallgatóink egy része hosszabb-rövidebb — némelyik fél-esztendőre, sőt tovább terjedő — szabadságot kellett hogy igénybe vegyen. Rendkívüli kollokviumokat, sőt vizsgálatokat kellett tartanunk. De ez mind számba sem jöhető csekélység, ha arra gondolunk: egyszer sem öltött a szabadságolás olyan mérveket, hogy az előadások tartását zavarta volna.

Hallgatóink létszáma nem változott: 152 volt az első, 150 a második félévben, tehát annyi, mint a múlt esztendőben. De mégis kaptunk egy figyelmeztetést arra nézve, hogy talán egy olyan időszak fog következni, amikor csökkenni fog hallgatóink létszáma. Esztendők óta az idén történt meg először, hogy bár a követelményeknek megfelelő összes jelentkezőt felvettük, mégsem tudtuk betölteni a méltóságos Igazgatótanács által az erdélyi férfi hallgatók részére engedélyezett 25 helyet. Ennek dacára az erdélyi férfi hallgatók száma 85 volt, hattal több, mint a múlt évben, mivel az első évre többet vehettünk fel. Királyhágómelléki férfi hallgató 43 volt, kettővel több, mint tavaly. Evangélikus hallgatónk 6, nő és rendkívüli hallgatónk 7 volt (5 nő és 2 r. k. hallgató). Külföldi hallgatónk első félévben 7, másodikban 5 volt.

Isten úgy akarta, hogy ebben az esztendőben sem jutottak el az esztendő végére mindazok, akikkel együtt indultunk. Február

12-én hosszas szenvedés után, a szülői házból szólította magához Isten *Biró László* IV. éves jugoszláviai hallgatónkat. Szívesen, szeretettel emlékezünk Reá, ki Istentől nyert képességei szerint mindig hűségesen végezte munkáját. Ennek az esztendőnek végén bocsátottuk volna e¹, hogy hazájában szolgálja református anyaszentegyházunk ügyét. Isten másként határozott felőle. Mi fájó szívvel meghajlunk akarata előtt. Imádkozunk, hogy a szülők is, kik egyetlen gyermeküket siratják benne, találják meg Istennél a vigaszt!

Abban a gyászban, amelybe *bikkfalvi dr. Bene Ferenc* egyházkerületi főgondnok halála borította egyházkerületünket, Fakultásunk is teljes szívvel osztozott. Nem feledhetjük el azt a hűséget, amellyel mint előljáróságunk tagja, mindenkor úgy vett részt dolgainkban, hogy Reá mindig biztosan számíthattunk s még a főgondnoki székéből is minden alkalommal felemelte szavát, valahányszor intézetünk érdeke úgy kívánta. E helyről is megindult szívvel mondok köszönetet szolgálataáért és áldom kedves emlékezetét! Intézetünk is, mi magunk is nagylelkű barátot siratunk Benne!

Tanárságunkban is változást hozott ez az esztendő. Énekzene tanítónk, *Nagy Gerő* aa., aki 1922. óta töltötte be a tanszéket mindnyájunk meglegedésére, betegeskedése miatt esztendőnk óta vissza akart vonulni a tanítás terhéssé váló szolgálatától. Ez idő alatt a szükséghez képest *Benedek Kálmán* aa. helyettesítette hűségesen, hozzáértéssel, megnyerve úgy előljáróságunk, tanárságunk, mint ifjúságunk rokonszenvét. Ez év április 1-ével aztán Nagy Gerő aa. visszavonult és helyére — egyelőre mint helyettes tanárt — Benedek Kálmánt hívta meg előljáróságunk és a meghívást az illetékes fórumok is megerősítették. Amidőn innen, ez ünnepélyes órában is köszönetet mondok Nagy Gerő atyánkfíának majdnem két évtizedes hűséges és eredményes szolgálataáért, kívánom, Isten adjon Neki elegendő egészséget, hogy még sok esztendőn keresztül üdvözölhessük itt istentiszteleteinken és ünnepségeinken! Az új, ifjú munkást pedig, aki katonai szolgálata miatt távol van most tőlünk, szívesen köszöntöm. Térjen vissza mielőbb miközénk friss egészségben és legyen áldás közöttünk való munkálkodásán!

Ez esztendőnek legjelentősebb eseménye az volt, hogy hosszú esztendők készülődése után a novemberi egyházkerületi közgyűlés határozatával tető alá jutott az *új lelkészképzési Szabályzat*-nak az ügye. Lényegében azonos a régivel, nem egyéb, mint a réginek azokkal az igazgatótanácsi, előljárósági, tanársági határozatokkal való megpótlása, amely határozatok a tízéves használat közben apránként szükségessé váltak. Ezek között voltak az *V. évfolyam* beállítására vonatkozó határozatok is és ezeknek az egyházkerületi döntéssel történt beiktatása által végleges megoldást talált az *V. évfolyam* esztendőnk óta vajdó kérdése. Az *V. évfolyam*, mint theológiánk szerves alkotó része, Fakultásunkon

nyert elhelyezést s ezáltal kiktűszöbblődött az a veszedelem, amely az évfolyamnak nem Kolozsváron való elhelyezésével theologiai nevelésünk egységét fenyegette és amely veszedelem ellen első pillanattól kezdve Előljáróságunk és Tanárkarunk meg nem szűnt küzdeni. Most, amikor lezáródott a harc, nem mulaszthatom el, hogy ki ne fejezzem köszönetünket azért a segítségért, melyet a Bethlen-kollégium méltóságos Előljárósága az V. évfolyam kérdésében nekünk nyújtani szíves volt. Az ősi tradíciók megszentelt útján járt a kollégium Előljárósága, amidőn az V. évfolyam gondját hajlandó volt magára vállalni. És mi a legforróbb harcok idején is nem a kollegium ellen, hanem az anyaintézetől való elszakítás ellen küzdöttünk. Nem a Bethlen-kollégium iránti bizalmatlanság, hanem ama elvi meggyőződés vezetett, hogy a theologiai nevelés egysége kívánja meg mind az öt évfolyamnak egy intézet kebelében való elhelyezését. Tartozunk ennek megállapításával azoknak a férfiaknak, akik annyi jószándékkal törtek lándzsát az V. évfolyam Enyeden leendő elhelyezése érdekében.

Aki figyelmesen tanulmányozza új Szabályzatunkat, meg kell hogy lássa benne annak a törekvésnek a megerősödését, amellyel ifjúságunkat minél teljesebben át akarjuk hatni — amennyiben ez emberileg lehetséges — az igaz lelkipásztori szellemmel. Minél mordabbá, minél fenyegetőbbé változik az idő, a mi időnk arculata, annál szilárdabbá válik a meggyőződésünk: *a jövődő lelkipásztor nemzedéknek, ha meg akar állani, mind teljesebben meg kell nyernie az igazi theologus lelkületet.* Intézetünk hallgatóinak az ötesztendős tanulmányi idő alatt úgy át kell itatódniok azzal a lelkülettel, amely egyedül tehet bárkit is theologussá, hogy ez a theologus mivoltuk legyen irányítója, meghatározója nemcsak a lelkipásztori munkájuknak, hanem az egész életüknek is.

Mit jelent theologusnak lenni? Kétségtelenül jelenti a tanulmányozásnak bizonyos tárgykörre való irányulását is. Jelenti azt, hogy a tanulmányozás középpontjában Isten Igéje álljon és az egész tanulmányi anyag e körül a központ körül helyezkedjék el. Jelenti tehát a bibliai nyelvnek, a hébernek és görögnek a tanulását, hasonlóképpen a historiai, szisztematikai és gyakorlati theologiai diszciplinák tanulmányozását. Az egészet együtt. Mert hiába való a dogmatikának vagy gyakorlati theologianak bármily intenzív tanulmányozása, a Szentírást az eredeti nyelvek ismerete nélkül éppen úgy nem lehet megérteni, mint ahogyan a bibliai nyelvek tudós ismerője dogmatikai útmutatás nélkül eltéved az Írás rengetegében. Éppen azért azt akarjuk, hogy itt az intézetben úgy bevezetődjenek a hallgatók a rendszeres tanulmányozásba, a rendszeres tanulmányozáshoz szükséges alapismereteket és módszerei fogásokat úgy elsajátítsák, hogy amikor kilépnek az intézet kapuján, kilépnek a munkatérre, ott is folytassák tovább és éltük végéig abba ne hagyják ezt a theologiai tanulmányozást.

Ha a fentt megjelölt tanulmányi anyaggal való foglalkozás önmagában elegendő lenne arra, hogy valakit theologussá tegyen:

nagyon egyszerű lenne a mi munkánk itt a Fakultáson. Nem kellene egyebet tennünk, mint drákói szigorral minden idekerülő fiatal-embert rászorítani a tanulmányi anyaggal való foglalkozásra. A lelkészképzési Szabályzatnak nem kellene egyebet tartalmaznia, mint a tananyagot és az elmélyedő tanulmányozást biztosító rendelkezéseket.

Azonban a dolog nem így áll. És nem azt mondom: sajnos, hanem azt mondom: hála Istennek, nem így áll! Kell a tanulmányozás! A theologiai diszciplínákkal való rendszeres foglalkozás nélkül senki sem lehet theologus. De ez önmagában véve nem elég. Nem mindenki theologus, aki hébert és görögöt tanul, aki dogmatikával és bibliaismertetéssel foglalkozik. Nem mindenki theologus, aki ezekből kollokvál és vizgázik. Theologussá a szempont tesz: *az Ige szempontja alatt nézni, látni, tanulmányozni és élni. Az Ige szempontja alatt: ez annyit jelent: hitben látni, nézni, sub specie aeternitatis látni, nézni, az örökkévalóság magasságából, a végső összefüggésben nézni, látni tanulmányi anyagot, embert, világot, életet.* A földabroszon az öt világrész és a roppant oceánok viszonylataiban szemlélni országunk helyzetét. A világatlaszon, a tejút és a fényév szédítő mértéke alatt venni számba ennek a porszemnyivé zsugorodó földgolyónak a dolgait. A teremtés és az utolsó ítélet évmillióinak határtalan távlatában nézni a magam, a népem, a egész emberiség sorsát, szemlélni a magam gondjait, a népek nagy háborúját, a tegnapot, a mát és a holnapot. A nagy, a végső összefüggésben nézni, látni, tanulmányozni mindezt azonban csak úgy lehet, ha Isten előtt, hitben történik ez. Az én semmi életem, sorsom, időm fölött éppen úgy, mint e roppant világ tejútjai, naprendszerai, évmilliárdjai fölött látom uralkodni a mindenható Istent, akinek véghetetlen nagyságához és dicsőségéhez képest a világmindenség éppen olyan porszem, mint amilyen porszem vagyok én. Látom uralkodni Istent, aki előtt ezer esztendő annyi, mint egy órjárásnyi idő éjjel. Látom uralkodni Istent, aki Atya, Fiú, Szentlélek, aki gondviselő, megváltó és megszentelő Isten. Aki Atya, Fiú, Szentlélek, azaz az én Istenem, aki szól hozzám, aki keres engem az ő Igéjében, mert gyermekévé akar fogadni, mert szeret engem. Úgy szeret engem, hogy az ő egyszülött Fiát adta érettem. *Sub specie crucis, a kereszt szempontja alatt nézni, látni, tanulmányozni, élni: ezt jelenti a theologusnak lenni.*

És ha ezt jelenti, kell-e bizonyítani: a legszükségesebb, amit a lelkipásztor semmiképpen sem nélkülözhet az, hogy legyen ízig-vérig theologus. A Fakultásunkra beiratkozó hallgatók különböző lelkiadományokat nyertek Istentől. Ennélfogva nem egyforma mértékben képesek elsajátítani azt a tanulmányi anyagot, amelyet Szabályzatunk előír. De azt mindeniküktől egyformán megkívánhatjuk, hogy szíve szerint legyen theologussá, legyen hívő emberré, aki Krisztusban, azaz a kereszt világosságában szemléli Istent, a világot, az embereket és önmagát. Sokféle tanulmánnyal kell fog-

lalkoznia a Fakultásunkra lépő ifjú embernek. A szószoros értelmében vett theologiai tudományágakon kívül filozófiai, nyelvészeti, sőt alkalmazott természettudományi tanulmányokkal is. De mind e tanulmánya közben a theologiai szempont meglátására élesítjük a szemét, hiszen minden tanulmány végeredményében az élő Ige, a Krisztus megismerésére és hitben való elfogadására irányul. Annak megismerésére, akinek beszédei akkor is megmaradnak, amikor ég és föld elmúlnak.

Tesszük ezt abban a rendíthetetlen meggyőződésben, hogy ezáltal nyerik meg hallgatóink azt a helyes szemszöveget, amely alatt egyedül lehet megmérni és értékelni mindent: embereket és eseményeket, kicsiket és nagyokat, jókat és rosszakat, örvendéseket és fájdalmasakat. Tesszük ezt abban a bizonyosságban, hogy ezáltal nyerik meg hallgatóink a biztos tájékozódást abban az örült forgatagban, amelyet életnek nevezünk. Nem fognak ezerfelé kapkodni, ma innen, holnap onnan, holnapután pedig ki tudja honnan várni a kérdések megoldását. Nem fognak ezerfelé kapkodni, nem fognak bizonytalanul tévferegni, mert egy helyről, Istentől várnak mindent. Istentől várják minden kérdés végső és megnyugtató megoldását.

Theologusokká akarjuk nevelni a reánk bízott ifjakat abban — a világ változásai között egyre elmélyülő — bizonyosságban, hogy ezt várja tőlünk Isten és erre van szüksége a mi református népünknek és erre van szüksége magának az ifjúságnak, a leendő lelképászoroknak is, különösképpen a mostani nyugtalan időben. Boldog és diadalmas az a lélek amelynek ez a látás életelemévé lett, úgy, hogy az Isten Igéjének foglya lett nemcsak a dolgozószobában, nemcsak a katedrán, hanem a mindennapi élet mindenféle viszonylatában is.

Tudjuk, hogy ez a cél, amelyet nevelésünk elé tűztünk, erőnkön felüli. A legtökéletesebb emberi szabályozás sem képes biztosítani ennek a célnak az elérését. Mert a hit nem emberi fáradozás eredménye: Isten ajándéka a Szentlélek által. De minden tőlünk telhetőt meg akarunk tenni, hogy elébe menjünk ennek a mennyei ajándéknak. Ennek a szándékunknak a szülötte és segítője a megújított intézeti rendtartás, amelyet az iskolai év folyamán már használatba is vettünk.

Az iskolai év végére jutottunk, a hosszú nyári szünet kapujában állunk. Egy ilyen esztendő után, mint amilyen volt az elmúlt tanév, mindnyájunknak nagy szükségünk van az erőgyűjtésre. Isten kezében van a jövő. Kérjük Őt: tanárok és hallgatók számára egyformán tegye a testi-lelki erőgyűjtésnek idejévé a nyári szünetet. Frissen, megnövekedett munkakedvvel térhessünk vissza mindnyájan ez áldott falak közé!

Azok pedig, akik az ötéves tanfolyam végeztével most már kilépnek a munkamezőre, ruháztassanak fel mennyei erővel, mint egykor a tanítványok, hogy róluk is elmondható legyen: „azok pedig kimenvén, prédikálnak mindenütt, az Úr együttl munkálván

velük és megerősítvén az Igét a jelek által, amelyek követik vala“ (Márk 16:20). „Mivégből imádkozunk is mindenkor tiérettetek, hogy a mi Istenünk méltóknak tartson titeket az elhívásra és töltőn be titeket a jóban való teljes gyönyörűséggel és a hitnek hatós munkálásával. Hogy dicsőíttessék meg a mi Urunk Jézus Krisztusnak neve tibennetek és ti Őbenne, a mi Istenünknek és az Úr Jézus Krisztusnak kegyelméből“ (II. Thessalonika 1:11–12).

Végül engedtessek meg nekem, hogy a szokottnál is melegebben és mélyebbről fakadó érzésekkel mondjak köszönetet Fakultásunk minden előljárójának, különösképpen az én professzor testvéreimnek, akik igazgatói teendőim végzésében úgy e tanév, mint az egész négyesztendő ciklus folyamán el nem fogyó jóakarrattal, meg nem kevesbedő türelemmel voltak gyöngeségem segítségére. Csak így volt lehetséges, hogy az egyre nehezedő esztendőknél akadályokkal teljes útján intézetünk szekere nem akadt el. Nem a sablonos udvariasság, szívem őszinte érzése késztet arra, hogy ennek a köszönetemnek most, ebben a reám nézve fokozottan ünnepélyes pillanatban, amikor utoljára állok itt, mint a Fakultás igazgatója, nyilvánosan is kifejezést adjak. Buzgón kérem Istent, hogy intézetünk legnagyobb erejét és kincsét, a professzorok e testvéri munkaközösségét tartsa meg ezután is! Mert Isten után ez a testvéri közösség volt nekem a legnagyobb erőforrásom!

Ezek után Isten örökkévaló kegyelmét és nemzedékről nemzedékre való hűségét magasztalva, intézetünket, anyaszentegyházunkat, népünket Isten gondviselő oltalmába ajánlva az 1939–40. tanévet, Fakultásunk 44. esztendejét az Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök Isten nevében bezártnak nyilvánítom.

Az intézet állapota.

A) Szellemi állapot.

a) Hatóságok.

1. Az intézet tanulmányi felügyelője: *Vásárhelyi János*, az erdélyi református egyházkerület püspöke.

2. Az intézet főgondnoka: *Báró Kemény János*. Gondnok: *Dr. Kovács András* ügyvéd. Az *előjáróság* lelkészi tagjai: *Vásárhelyi Boldizsár* tb. esperes, lelkész, *Kovács László* esperes, lelkész, *Dr. Musnai László* koll. vallástanár, teológiai magántanár, *Kádár Géza* lelkész, generális direktor, megválasztott az 1939 nov. 25. ker. közgyűlésen. *Világi tagok*: *Dr. Bene Ferenc* ügyvéd, egyh. ker. főgondnok (meghalt 1940 április 25), *Dr. Vékás Lajos* vezérigazgató, *Gönczi László* koll. igazgató, *Kós Károly* író, egyh. m. főgondnok. Az előjáróság 1937 nov. egyh. ker. közgyűlésen újjátatott meg 1942 december 31-ig terjedő ciklusra.

3. Az intézet tisztviselői 1936 július 1.—1940 június 30-ig terjedő ciklusra: igazgató: *Dr. Gönczy Lajos*, gazdasági felügyelő-professzor: *Dr. Nagy Géza*, internátus-konviktusi felügyelő-professzor: *Maksay Albert*, könyvtáros-professzor: *Dr. Tavasz Sándor*, előjárósági jegyző: *Maksay Albert*. Választásukat a mélt. igazgatótanács 6576—1936. szám alatt hagyta jóvá. Háznagy: *Bekess Károly*.

4. Az intézet egyházkerületi közgyűlési képviselője: *Dr. Imre Lajos*, akit *Dr. Kecskeméthy István* helyére 8596—1936. II. szám alatt igazolt a mélt. igazgatótanács.

b) Tanári kar.

Dr. J. A. Cramer, az utrechi egyetem professzora, tiszteletbeli tanár. Megválasztott az 1921 július 2-iki egyházkerületi közgyűlés által.

Dr. K. Barth, a baseli egyetem professzora, tiszteletbeli tanár. Megválasztott az 1937 január 30-iki egyházkerületi közgyűlés által.

Dr. Tavaszy Sándor, a systematika theologia rendes tanára, a Theol. Fakultás könyvtárának felügyelője, egyházkerületi főjegyző-püspökhelyettes, a romániai ref. egyház zsinatjának rendes tagja, egyházkerületi képviselő, igazgató-tanácsos, a kolozsvári kollégium előljáróságának tagja, presbiter. Az Erdélyi Múzeum Egyesület alelnöke, bölcsészet-, nyelv- és történettudományi szakosztályának elnöke, az Erdélyi Kárpát Egyesület t. b. elnöke, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság hittudományi szakosztályának választott tagja. Szerkeszti a Református Szemlé-t, a Kiáltó Szó-t, társ-szerkesztője az Út-nak. Szolgálati éveinek száma 20. Intézetünknel működik 1920 július 1. óta.

Dr. Imre Lajos, a gyakorlati theologia nyilv. rendes tanára, zsinati rendes képviselő, egyházkerületi képviselő, az erdélyi egyházkerületi belmisszió előadója, az egyházkerületi tanügyi bizottság, a kolozsvári ref. kollégium előljáróságának tagja, a kolozsvári egyházközség presbiter, a Presb. Rendszerű Ref. Egyházak Világszövetsége kontinentális bizottságának tagja, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság hittudományi szakosztályának választott tagja, az Erdélyi Irodalmi Társaság, a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság rendes tagja, az Ifj. Kei. Egyesületek Szövetségének elnöke, Az Út felelős, az Ifjú Erdély főszerkesztője. Szolgálati éveinek száma 19. Intézetünknel működik 1921 július 1. óta.

Dr. Gönczy Lajos, e. i. igazgató, a filozófiai pedagógiai tanszék nyilv. rendes tanára, aki megbízás folytán a gyakorlati theologiai tanszék tárgyainak egy részét látja el, zsinati tanári rendes képviselő, igazgató tanácsos, egyházkerületi képviselő, a kolozsvári református leánygimnázium előljáróságának, a Ref. Kórház keblitanácsának, a kolozsvári ref. egyházközség presbiteriumának és iskolaszékének tagja. Az „En Kicsinyeim” szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 17. Intézetünknel működik 1923 február 1. óta.

Dr. Nagy Géza, a keresztyén egyház történetének nyilvános rendes tanára, a kolozsvári egyházközség presbiter, és iskolaszékének rendes tagja. A Károlyi Gáspár Irodalmi Társaság Egyháztörténeti adattárának szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 14. Intézetünknel működik 1926 szeptember 1. óta.

Maksay Albert, az új-szövetségi tudományok tanszékének nyilvános rendes tanára, egyházkerületi tanácsbíró, a kolozsvári ref. egyházközség képviselői közgyűlésének tagja, a Református Szeretetház előljárósági tagja, a Presbiteri Rendszerű Ref. Egyházak Világszövetsége kontinensi bizottságának, a „Hit és Egyház-szervezet” ökümenikus világmozgalom folytonossági bizottságának tagja, a „Református Család” felelős szerkesztője, az E. Irodalmi Társaságnak és a Helikon írói közösségnek tagja. Szolgálati éveinek száma 15. Intézetünknel működik 1925 október 1. óta.

Nagy András, az ó-szövetségi theol. tudományok nyilvános rendes tanára, a főiskolás IKE felügyelője, egyházkerületi tanácsbíró, a kolozsvári ref. kollégium előljáróságának tagja, az „Ifjú

Erdély" főszerkesztője, az Ifjú Erdély iratterjesztése felügyelőbizottságának elnöke, a külmissziói végrehajtóbizottság elnöke, a Református Család társszerkesztője. Szolgálati éve 4. Intézetünknel működik 1936 szept. 1. óta.

Dr. Musnai László, kollégiumi vallástanár, az új-szövetségi tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Járosi Andor, ev. lelkész, a gyak. theol. tudományok m. tanára. Külmissziói szemináriumot tartott az összes évfolyamok számára mind a két félévben heti 1 órán.

Borbáth Dániel, a Diakonisszaintézet igazgató-lelkésze, a systematika-theologiai tudományok m. tanára. Előadta a Hitvallásismertetést heti 2 órán, az I. évfolyamon.

Nagy József, lelkész, okl. vallástanár, a gyakorlati theol. tudományok m. tanára. Előadást tartott a II. félévben az összes évfolyamok részére: „A halál és az örökélet kérdése az igehirdetésben“ címen, heti 1 órán.

Tunyogi Csapó András, lelkész, az ó-szövetségi theol. tudományok m. tanára. Előadást ez évben nem tartott.

Dávid Gyula, lelkész, a systematikai theologiai tudományok m. tanára. Előadást ez évben nem tartott.

László Dezső, ref. koll. vallástanár, a gyakorlati theologia m. tanára. Vezette az V. évfolyamon a katechetikai gyakorlatokat heti 2 órán, a homiletikai szemináriumot és poimenikai gyakorlatokat heti 1—1 órán.

Bíró Sándor, ref. koll. tanár, az egyháztörténelem m. tanára. Tanította a francia nyelvet az önként vállalkozóknak és alkalmi előadást tartott az V. évfolyamon: A román egyházak helyzete címen.

Kiss Béla, evang. lelkész, a rendszeres theologiai tudományok m. tanára.

Nagy Gerő, az egyházi ének és zene rendes tanára. Intézetünknel működik 1922 óta. Szolgálati éveinek száma 18. Betegsége miatt nyugalomba vonult 1940. március 31.-én.

Dr. Koronka István, egyetemes orvostudor, az egészségtan képesített tanára, intézeti orvos és intézetünkben a közegészségtan és orvosi ismeretek tanára. Intézetünknel működik 1932 július 1 óta. Szolgálati éveinek száma 8.

Dr. Pop Sever, egyetemi m. tanár, a román nyelv és irodalom tanára.

Benedek Kálmán, zenetanár, ki az ének-zenét Nagy Gerő betegszabadsága alatt tanította, 1940. április 1-től az ének-zene megválasztott tanára.

* * *

Dr. Tusa Gábor, ügyvéd, a ref. kollégium gondnoka, az V. évfolyamon előadta „A jogi ismereteket“ heti 1 órán és alkalmi előadást tartott „A magánjavokról, közbirtokosságról.“

Dr. Császár Károly, ref. leánygimnáziumi tanár, a német

nyelvet tanította és a szónoklati gyakorlatokhoz szükséges magyar nyelvi előkészítőt tartotta az I. évesek számára heti 1 órán az előjáróság megbízásából.

Dr. Szabó T. Attila, okl. középiskolai tanár, az I. félévben „A gyülekezet megismerés elmélete és gyakorlata“ címen szemináriumot tartott az erre önként vállalkozóknak és alkalmi előadásokat tartott az V. évfolyamon a néptudomány köréből.

Coulter Tamás, a S্কót Egyház missziói lelkésze, angol nyelvi órákat adott.

Az intézet háznagya: *Bekess Károly*, aki az intézet gazdasági ügyei adminisztrációját végzi, továbbá mint pénztáros és házgondnok működött. Intézetünknel működik 21 éve.

Szénior: *Sárközy Endre*, okl. lelkész, aki az ifjúság baráti pásztorációját végezte. Az „Ifjú Erdély“ c. lap felelős szerkesztője.

c) Hallgatók.

Theol. Fakultásunk hallgatóiról a beiratkozás, évközi változások, illetőség tekintetében a következő táblázat ad kimutatást:

Évfolyam	I.		II.		III.		IV.		V.		I—V.	
Félév	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Beiratkozott	41	40	28	28	26	26	34	33	23	23	152	150
Kerületünköl { férfi	23	22	16	15	15	15	16	17	13	13	83	82
{ nő	1	1	2	2	—	—	—	—	1	1	4	4
Más kerületöl { férfi	11	11	6	6	9	8	7	10	8	8	41	43
{ nő	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Magyarországi	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
Jugoszláviai	1	1	2	2	—	—	3	2	—	—	6	5
Ág. hitv. ev. { romániai rendes	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	6	6
{ „ rendkiv.	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	2	2
{ m.-orsz. rendes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szabadságon rendes hallgató	—	1	—	1	1	2	6	2	—	—	7	6
Kilépett	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Meghalt	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Összesen :	41	40	28	28	26	26	34	33	23	23	152	150

Külföldön tanulmányoztak: Tökés István Baselben. Az evang. hallgatók közül: Józsa Márton az I—II. félévben Sopronban. A rendkívüli viszonyok akadályozták a stipendiumot nyújtó külföldi intézményeket abban, hogy a szokott számban fogadjanak tőlünk stipendistákat.

B) Anyagi állapot.

a) Jelentés az intézet anyagi helyzetéről.

1. Theologiai Fakultásunk ingatlan vagyona a Calea Maresal Foch 38. és 42. szám alatti két épületből, valamint a Kogălniceanu 29. szám alatt, a múlt tanévben épített új házból, nemkülönben a gazdasági oktatás céljaira a takarékpénztárakból még idejekorán kivett alapítványaink összegeinek egy részéből megszerzett „Békás” dűlőbeli 2 hold 850 négyzetöl területű gyümölcsöskertből és az Apáca-utcában megvásárolt házastelekből áll. A 38. szám alatti épületben intézetünk van elhelyezve, üzlethelyiségei pedig bérbe vannak adva, míg a 42. szám alatti a rendőrség és a bejelentőhivatal béreltik. A 29. szám alatti új házban három tanárunk kapott természetbeni lakást, az Apáca-utcai két szoba és konyhából álló házastelket Balázs Gyula asztalos bérelte ki.

Az intézet ingatlanai nem tehermentesek. Ugyanis az újonnan épített házunk felépítéséhez, valamint a szükségessé vált átalakítási munkálatok keresztülviteléhez 1 millió 200 ezer Lei folyószámla kölcsönt vettünk fel.

2. Az intézet pénzvagyona: a) Járadékok: 16 drb. Bethlen-kollégiumi ösztöndíj à 200 Lei, egyházmegyei ösztöndíjak a gyulafehérvári, küküllői, széki, enyedi, erdővidéki, orbai, görgényi és udvarhelyi egyházmegyéktől különböző időkben és összegekben. b) Értékpapirokban 105.282 Lei fekszik.

3. Fentti vagyomból gyümölcsözőek az ingatlanok, melyeknek befolyt jövedelme az 1939—40. tanévben 809.285 Lei volt. Tőkéink után kamatjövedelmünk alig volt. Értékeinket az előjáróság a theologiai háznagy által, a gazdasági felügyelő tanár ellenőrzése mellett kezelte. Intézetünknek tandíjak címén nincs jövedelme, mert tandíjat a protestáns hallgatók nem fizetnek. Az iskolai év tartama alatt leckepénzből, a tavalyi hátralékokkal együtt befolyt 282.530 Lei. Leckepénzkezdvezmény címén a tanárikar elengedett 75.700 Leit. Hátralék 141.440 Lei.

4. Az 1939—40. tanévi költségvetés a múlt esztendeihez viszonyítva, lényeges különbséget nem mutatott.

Szükséglet fősszege 3,890.375 Lei, fedezet fősszege 3,730.332 Lei volt. — Fedezetlen maradt 160.043 Lei.

5. Az egész iskolai év folyamán begyűlt perselypénzt, mely 21.823 Leit tett ki és az egyéb adományokat a szegénysorsú theologusok segélyezésére fordítottuk.

Tanáraink az egyházkerületi nyugdíjintézetnek kötelezett tagjai. Járulékaikat, valamint az intézet részéről levonandó járulékokat az egyházkerület pénztárához rendszeresen fizetjük,

b) Internátus-konviktusi jelentés.

Az 1939—40. iskolai évben a bennlakó hallgatók létszáma 114 volt, de ez a létszám ténylegesen az egész esztendő folyamán egyszerűen sem volt teljes, mert részben betegségi szabadság, részben katonai behívás miatt állandóan távol volt 10—15 bennlakó.

A bennlakásban együtt élő hallgatók közösségi élete súlyosabb kifogásokra nem adott okot; az előfordult kisebb rendetlenségek mindannyiszor a szeretetteljes pásztori fegyelmezés útján nyertek elintézését.

Az intézeti helyiségek a múlt év végén befejezett átalakítások folytán alkalmat adtak arra, hogy az ifjak célszerű beosztás mellett az eddigi esztendőkénel kényelmesebb módon lakhattak a bennlakásban.

A konviktusban étkezők létszámát az alábbi kimutatás tünteti fel:

a) Teljes konviktusi ellátást vettek igénybe az iskolai év elején 93-an, akik közül évközben 6-an egészségi okok folytán a konviktusból kibocsátást nyertek.

b) Csak reggelit és vacsorát fogyasztottak 17-en. Ezek ebédjüket a Református Menzán kapták.

c) Csak reggelit fogyasztottak a konviktusban 9-en. Ezek az Ellenzék Menzán ebédeltek és vacsoráltak.

A konviktus üzeme rendben folyt egész éven át. Az élelmezés egyszerű, de tápláló volt s a konviktusi díjat, a konviktust vezető Bekess Károly háznagy aa. és felesége gondos, odaadó előrelátásának és kiváló beosztásának köszönhetőleg az egyre növekedő drágulás ellenére sem kellett az 1939—40. iskolai évben felemelni.

Konviktusi díj címén az előző évi hátralékkal együtt esedékes volt ...	635.011 Lei.
Ebből befolyt az 1939—40. tanév folyamán ...	<u>418.189 Lei.</u>
Hátralék	216.822 Lei.

Internátusi díj címén az előző évi hátralékkal együtt esedékes volt	482.172 Lei.
Ebből befolyt az 1939—40. tanév folyamán ...	<u>317.667 Lei.</u>
Hátralék	164.505 Lei.

Az összes internátus-konviktusi hátralék ezek szerint az 1939—40. iskolai év lezárásakor 381.327 Lei, mely összegben nem foglaltatnak benne az V. évfolyam ellátásával kapcsolatos intézeti követelések.

c) Tan- és nevelőeszközök.

Intézetünk felszerelésében ez évben semmi változás nem történt. Ezekben a nehéz időkben elég gondot okozott a meglévő felszerelésnek a karbantartása.

Örömmel tapasztaltuk, hogy intézetünk felszerelésének múlt évi kibővítése meghozta a várt gyümölcsöt. Esztendők óta az idén történt meg először, hogy csaknem az összes pályatételekre eredményesen dolgozott az ifjúság. Ez a tény elsősorban annak tulajdonítható, hogy a könyvtári helyiségek megszorodása következtében nyugodtabban tanulmányozhatott az ifjúság.

d) Könyvtári jelentés.

Az 1939—40. iskolai év végén könyvtárunk állománya 21.843 mű 33.805 kötetben. Ez évi gyarapodás 185 mű 202 kötetben. Ebből vásárlás 26 mű 33 kötetben. Adományozások: d. Bekess Károly 24 mű 24 kötetben, Biró Mózes 2 mű 2 kötetben, Coulter Tamás 1 mű 1 kötetben, C. Csia Albert 1 mű 1 kötetben, Fekete György 1 mű 1 kötetben, Gáldău B. prof. 9 mű 9 kötetben, Gyalui Farkas 1 mű 1 kötetben, néhai Hegyi András 68 mű 68 kötetben, Herepei János 2 mű 2 kötetben, Herepei János és Szabó T. Attila 1 mű 2 kötetben, Horváth Jenő 2 mű 2 kötetben, Horváth László 1 mű 1 kötetben, Dr. Kristóf György 1 mű 1 kötetben, László Dezső 1 mű 1 kötetben, Cs. Lázár László 1 mű 2 kötetben, Dr. Nagy Géza 1 mű 1 kötetben, M. Nagy Ottó 3 mű 3 kötetben, Dr. Nagy Zoltán 2 mű 5 kötetben, Dr. Pop Sever 1 mű 1 kötetben, Dr. Szabó T. Attila 2 mű 4 kötetben, Dr. Tavaszy Sándor 1 mű 1 kötetben. Adományozás útján kaptunk összesen 126 művet 133 kötetben. A különböző ingyen küldött hivatalos kiadványok, jegyzőkönyvek, jelentések száma 36 mű 36 kötetben.

Könyvtárunkba a következő folyóiratok jártak: Az én kicsinyeim, Az Út, Debreceni Protestáns Lap, Dévai Ujság, Egyházi Ujság, Egyházi Híradó, Erdélyi Múzeum, Erdélyi Napló, Evangélikus Élet, Fecske, Gyülekezeti Élet, Hajnal, Harangszó, Hitel, Ifjú Erdély, Keleti Ujság, Kiáltó Szó, Keresztény Magvető, Láthatár, Népegészségügyi Szemle, Magyar Kisebbség, Magyarosan, Pásztortűz, Protestáns Szemle, Református Család, Református Élet, Református Ifjúság, Református Jövő, Református Szemle, Reformátusok Lapja, Székelység, Szilágyság, Szövetkezeti Értesítő, Vasi Szemle, Carpatpost, Der Ruf, Evangelisches Missions-Magazin, Evangelische Theologie, Foi et Vie, Kirchenblatt für die reformierte Schweiz, Kirchliche Blätter, Le Christianisme Social, Oecumenische Berichten, Oekumenische Christendom, Other Lands, Presbyterian Register, Reformierte Kirchenzeitung, Revue d'Histoire et de Phil. Religieuse, The New-Cronicle, The Outlook Missions, The Overcomer, Tribuna, Unirea, Vieața Creștină. Összesen 58 folyóirat, amelyből magyar nyelvű 38, idegen 20.

Az olvasóterembe kitett művek ez évi szaporulata 5 mű 12 kötetben. Az olvasóteremben átlag 36-on tanulmányoztak naponként. A szemináriumi teremben szintén több régi folyóirat, történelmi munka, latin nyelvtan és szótár állott a hallgatók rendelkezésére.

Az év folyamán könyvtárunkból kikölcsönöztünk otthoni használatra összesen 1307 művet; theologiai hallgatóknak 1109 művet, más foglalkozásúnak 198 művet. Naponként átlag 17 művetadtunk ki, illetve vettünk be.

Az intézet működése.

A) Adatok az 1939/40. iskolai év történetéhez.

1. **A tanév dátumai.** Intézetünkben az iskolai évet 1939 október 1-én, vasárnap nyitottuk meg. Imádkozott és ígét hirdetett dr. Tavaszy Sándor püspök-helyettes, évmegnyitó beszédet mondott dr. Gönczy Lajos igazgató, végül fogadalmat tettek az újonnan felvett hallgatók. Gyülekezeti ének nyitotta meg és zárta be az ünnepséget, amelyen az ifjúságon, Előljáróságon kívül résztvettek a testvérintézetek képviselői és az intézet barátai. Az évnnyitó bibliamagyarázat és az igazgatói megnyitó beszéd az Értesítő elején olvasható.

Az évelejei dátumok a következők voltak: javító- és pót-kollokviumok szeptember 25—26., minősítővizsga szeptember 28., javító- és pótalapvizsga szeptember 27., előadások kezdete okt. 2.

Az egész esztendőben Isten kegyelméből zavartalanul, az előre megállapított terv szerint folyt a munka a Fakultáson. Az első félévi kollokviumokat január 22—31. napjain tartottuk meg. A második félévi előadások február 5-én kezdődtek. A karácsonyi szünet december 15—január 2-ig, a húsvéti március 16—március 31. estig, a pünkösd május 10—május 15. estig tartott. Szünnapot tartottunk az összes hivatalos ünnepeken. A második félévi előadásokat május 31-én zártuk, a kollokviumokat június 3—12. napjain vettük be.

Az évet június 16-án zártuk be a szokásos ünnepélllyel, mely alkalommal az ígét dr. Tavaszy Sándor püspökhelyettes aa hirdette. A záróünnepély programjában jutalmak, pályadíjak kiosztása, az ifjúsági egyesületek évi jelentéseinek felolvasása, a végzett hallgatók ünnepélyes kibocsátása és az évváró igazgatói beszéd foglalt helyet. Az évváró bibliamagyarázat és igazgatói évváró beszéd az Értesítő elején olvasható.

2. **Nyári munkaprogramm.** Szabályzatunk értelmében minden hallgató köteles volt a nyári munkaprogrammot elkészíteni, kivéve a IV. évet végzetteket, akik e munka alól felmentést nyertek. E feladatnak a hallgatók általában jól feleltek meg. Tanárkar a legjobb munkát az idén is pénz-, illetőleg könyvjutalomban

részesítette. (Lásd „Jelentés a pályatételekről és jutalmakról“ cím alatt.) A nyári munkaprogram a következő volt:

A theologiai Szabályzat 244. §-a a következőket tartalmazza: „Minden theologus ifjú a nyári szünidők alatt abban az egyházközségben, amelyben a nyár folyamán tartózkodik, köteles valami munkát végezni a lelkész kívánságára és felügyelete alatt. Ilyen munka gyanánt számít: hétköznapi, vasárnapi istentiszteletek végzése, segédkezés a lelkézi irodában, vasárnapi iskola, bibliakör vezetése, vallásos estélyek rendezésében segédkezés, énektanítás stb., ami legalább heti 4 órai munkaidőt jelent. Az erről szóló bizonyítvány a beiratkozáskor bemutatandó.

Ez alapon köteles minden theologus *gyülekezeti munkát* végezni a fent említett, vagy más, a lelkész által kijelölt munkakörökben. Ajánlatos, ahol nincsen, az iratterjesztés megindítása, vagy fellendítésében, hívek összeírásában, családkönyvek elkészítésében, vasárnapi iskolai munka bcindításában és vezetésében való segédkezés.“

Az 1927—28. évi theologus konferencia kimondotta:

a) Mindenki köteles a nyár folyamán a szomszédságában lévő *szórványok* gondozásában segédkezni. Nemcsak azok, akik erre a munkára jelentkeztek.

b) Ajánlatos a *szomszéd gyülekezetet* is támogatni, ha ott nem lenne vakációzó theologus. Így különösen lehet ajánlkozni istentiszteletek tartására, ha valamelyik lelkézi állás nincs betöltve és beszolgálással nem lehet minden vasárnap istentiszteletet ellátni.

c) Szükséges segédkezet nyújtani az *iratterjesztés* propagálásában és megindításában vidéken is.

d) *Nagyobb gyülekezetek szélein* alakult új települések hívei összeírandók és gondozandók. Különös gond és tanulmány fordítandó a munkástelepekre. Ezeknek az embereknek lelki-világát és egyházzal való felfogását érdemes külön tanutmány tárgyává tenni.

Mindenki kimutatást készít arról, hogy községéből kik mentek ki az Ókirályságba, annak melyik részébe. A kimutatást beadja a theologia igazgatóságához.

Természetesen mindezek a munkák az illetékes lelkészek belegegyezése alapján történnek.

Minden gyakorlati munkáról alapos *munkanapló* vezetendő. A lelkész által láttamozott munkanaplót tanév elején mindenki köteles bemutatni. Mindenki köteles a lelkésznek írásban számolni be végzett munkájáról, tapasztalatairól és közben felmerült terveiről.

A munkanapló mellett az összes munkákról szóló *szolgálati bizonyítvány* bemutatása is kötelező.

I. évet végzettek munkaprogrammja:

1. *Szentírás tanulmányozás* (kidolgozni az alábbi tételek közül egyet):
 - a) Mózes élete és szolgálata.
 - b) Dávid király a történeti könyvek és a Zsoltárok alapján.
 - c) Péter apostol személyisége és munkája.
2. *Tudományos munka*:
Eloolvassák és kivonatolják az Institutio I. könyv I—XIV. fejezeteit.
3. *Szociográfiai munka*:
Adatgyűjtés községem történetéhez.

II. évet végzettek munkaprogrammja:

1. *Szentírás tanulmányozás* (kidolgozni az alábbi tételek közül egyet):
 - a) Messiási jövendölések az Ótestamentum történeti könyveiben.
 - b) Jézus és az Ótestamentum (az evangéliumok alapján).
 - c) A házasság az Újszövetség tanítása szerint.
2. *Tudományos munka*:
Elolvassák és kivonatolják az Institutio II. könyv VIII—XI. fejezeteit.
3. *Szociográfiai munka*:
Megfigyeléseim falum lelki életéről (templomlátogatás, kegyesség, ima, bibliaolvasás, népi vallásosság, erkölcsi élet, szektáskodási hajlam stb.)

III. évet végzettek munkaprogrammja:

1. *Szentírás tanulmányozás* (kidolgozni az alábbi tételek közül egyet):
 - a) A Szentírás tanítása a bűnről.
 - a) A Szentírás tanítása a sáfárságról.
 - c) Pál apostol gyakorlati theológiája (Pásztori levelekben).
2. *Tudományos munka*:
Elolvassák és kivonatolják az Institutio IV. könyv I—XII. fejezeteit.
3. *Szociográfiai munka*:
Falum monográfiája (kiadandó kérdőív alapján).
3. **Akadémiai istentiszteleteinket** Fakultásunk díszteremben ebben az évben is minden vasárnap délelőtt 11 óras kez-

dettel megtartottuk október 31-től Szentháromság vasárnapjáig, azaz május 19-ig. Hallgatóink mindnyájan, valamint az egyetemi református ifjúság és a helybeli gyülekezet sok tagja látogatta ezeket az istentiszteleteket olyan számban, hogy a terem gyakran alig volt képes befogadni az összegyülteket. Az egész év folyamán 22.249 lej perselypénz folyt be, amelyből a szegénysorsú hallgatók segélyezésére 21.823, a diakonissza intézet javára 426 lejt fordítottunk.

I.

A reformáció emléknapjától Ősztendőig.

(1939 október 31-től 1939 december 31-ig.)

1. **Október 31.** (Reformáció emléknapja.) Ésaías 43: 18—21.
alapján prédikál *Dr. Tavaszy Sándor*
2. **November 5.** Efézus 5 : 15—20, alapján prédikál *Dr. Imre Lajos.*
3. **November 12.** Efézus 6 : 10—18, alapján prédikál *Dr. Gönczy Lajos.*
4. **November 19.** Filippi 3 : 7—11, alapján prédikál *Vásárhelyi János.*
5. **November 26.** Lelkészszentelési istentisztelet miatt nem volt akadémiái istentisztelet.
6. **December 3.** (Advent, úrvacsoraosztással.) Római 13 : 11—14, alapján prédikál *Maksay Albert.*
Agendázik *Vásárhelyi János.*
7. **December 10.** Lukács 21 : 25—33, alapján prédikál *Nagy András.*
8. **December 17.** I. Korinthusi 4 : 1—5, alapján prédikál *Járosi Andor.*
9. **December 24.** Filippi 4 : 4—7, alapján prédikál *Dr. Gönczy Lajos.*
10. **December 25.** (Karácsony, úrvacsoraosztással.) János 1 : 14, alapján prédikál *Dr. Nagy Géza.*
Agendázik *Nagy András.*
11. **December 31.** Galata 4 : 1—7, alapján prédikál *Borbáth Dániel.*

II.

Újlesztendőitől húsvét vasárnapjáig.

(1940 január 1-től 1940 március 24-ig.)

1. **Január 1.** (Újlesztendő.) 90, Zs. 15—17, alapján prédikál *Maksay Albert.*
2. **Január 7.** II. Korinthusi 6 : 14—7 : 1, alapján prédikál *Dr. Gönczy Lajos.*
3. **Január 14.** Lukács 7 : 1—10, alapján prédikál *Dr. Imre Lajos.*
4. **Január 21.** János 7 : 14—18, alapján prédikál *Nagy András.*
5. **Január 28.** Máté 17 : 1—9, alapján prédikál *Dr. Tavaszy Sándor.*
6. **Február 4.** Lukács 10 : 38—42, alapján prédikál *Dr. Nagy Géza.*
7. **Február 11.** (Böjtfő. Úrvacsoraosztással.) Luk. 7:36—50, alapján prédikál *Dr. Imre Lajos*
Agendázik *Dr. Tavaszy Sándor.*
8. **Február 18.** Lukács 10 : 17—22, alapján prédikál *Maksay Albert.*
9. **Február 25.** Márk 2 : 18—22, alapján prédikál *Dr. Gönczy Lajos.*
10. **Március 3.** János 8 : 12—20, alapján prédikál *Dr. Tavaszy Sándor.*
11. **Március 10.** Márk 10 : 33—45, alapján prédikál *Nagy András.*
12. **Március 17.** (Virágvasárnap.) János 12 : 1—8, alapján prédikál *Járosi Andor.*
13. **Március 22.** (Nagypéntek.) Lukács 23 : 44—49, alapján prédikál *Dr. Nagy Géza.*
14. **Március 24.** (Húsvét. Úrvacsoraosztással.) János 20:1—10, alapján prédikál *Dr. Gönczy Lajos.*
Agendázik *Dr. Imre Lajos.*

III.

Quasimodo vasárnapjától Szentháromság vasárnapjáig.

(1940 március 31-től 1940 május 19-ig.)

1. **Március 31.** I. Péter 1 : 22—23. alapján prédikál . . . *Dr. Imre Lajos.*
2. **Április 7.** Efézusi lev. 2 : 4—10. alapján prédikál . . . *Maksay Albert.*
3. **Április 14.** I. János 4 : 9—11. alapján prédikál . . . *Nagy András.*
4. **Április 21.** Lukács 11 : 5—13. alapján prédikál . . . *László Dezső.*
5. **Április 28.** II. Thimotheus 2 : 8—13. alapján prédikál *Dr. Nagy Géza.*
6. **Május 2.** (Áldozócstüörtök.) Lukács 24 : 50—53 alapján prédikál . . . *Nagy András.*
7. **Május 5.** János 17 : 20—23. alapján prédikál . . . *Borbáth Dániel.*
8. **Május 12.** (Pünkösöd, úrvacsoraosztással.) Efézusi lev. 2 : 19—22. alapján prédikál . . . *Dr. Tavaszy Sándor.*
- Agendázik . . . *Dr. Gönczy Lajos.*
9. **Május 19.** (Szentháromság vasárnap) János 3 : 1—8. alapján prédikál . . . *Biró Sándor.*

Az adventi, karácsonyi, böjtfővasárnap, húsvéti és pünkösdi úrvacsora előtti nagyheteket is megtartottuk, mely alkalmakkor a professzorok felváltva szolgáltak az esti bűnbánati istentiszteleteken.

Karácsonykor az úrasztalát Sallak Dezső látta el borral.

4. **Akadémiai estélyt** az iskolai év folyamán hét alkalommal tartottunk az alábbi időpontokban és programmal:

1. **Október 31-én**, a reformáció emléknapján este 1/2 9 óras kezdettel: bibliát olvasott *dr. Gönczy Lajos*. Előadást tartott *dr. Nagy Géza*: „A reformáció mai követelményei címen“. Énekelt *Paksy Sándor* IV. éves hallgató és a *Fakultás énekkara*.

2. **Február 11-én** d. u. 6 óras kezdettel. Előadást tartott „Felelős-e Isten e világban levő rosszért?“ címen *dr. Gönczy Lajos*. Verseiből felolvasott *Reményik Sándor*.

3. **Február 18-án** d. u. 6 óras kezdettel. Előadást tartott „Mégfér-e a csoda a természeti rendben?“ címen *dr. Tavaszy Sándor*. Énekelt *Moldován Melinda*. Verseket mondott el *Sarkady Pál* V. éves hallgató.

4. **Február 25-én** d. u. 6 óras kezdettel. Előadást tartott „Törődik-e a világkormányzó Isten az én kicsi sorsommal?“ címen *Maksay Albert*. Énekelt a *Fakultás énekkara*. Verseiből felolvasott *Biróné Váró Éva*.

5. **Március 3-án** d. u. 6 óras kezdettel. Előadást tartott „Lehet-e boldog az ember e világon?“ címen *Nagy András*. Énekelt a *leánygimnázium énekkara*. Verseket mondott el *Lám Leó* I. éves hallgató.

6. **Március 10-én** d. u. 6 óras kezdettel. Előadást tartott „Mi értelme van a jóságnak a gonosz világban?“ címen *dr. Imre Lajos*. Énekelt a *Fakultás énekkara*. Versfordításaiból olvasott fel *Maksay Albert*.

7. **Március 17-én** d. u. 6 óras kezdettel. Előadást tartott „Egyenlő-e a jók és gonoszok sorsa a világon?“ címen *dr. Nagy*

Géza. Énekelt Paksy Sándor IV. éves hallgató. Verseiből adott elő *Sándor Judith*.

Az estélyeket gyülekezeti énekkel kezdtük és zártuk.

5. **Konferenciák.** a) *Az elsőéves hallgatókkal* október 2-án d. e. 8—12-ig megtartottuk a szokásos éveleji konferenciákat, hogy megismertessük velük azokat a követelményeket, amelyeket eléjük az intézet élete, munkája és a hivatásra való készület állít. Ezek során a következő megbeszéléssel kapcsolatos előadások szerepeltek:

Dr. Tavasz Sándor: Hogyan tanulmányozzak?

Nagy András: Mit vár tőlem a theologia és mit várok én a theológiától?

Dr. Koronka István: A tiszta élet.

Maksay Albert: Az intézeti élet.

b) Évfolyamán többször, rendszerint a szombat esti préces után tartottunk *igazgatói konferenciákat*, melyeken aktuális intézeti kérdések és a legációra vonatkozó utasítások kerültek megbeszélésre.

c) *Rendes theologus konferenciánkat* 1940 február 5—7. napjain tartottuk meg az alábbi programmal:

Február 5. Hétfő.

D. e. $\frac{1}{2}$ 10—10. Áhitat. Zsidó levél 13:14. alapján tartotta: *Demeter Dezső* V. éves hallgató, ifjúsági elnök. 10—12-ig előadás megbeszéléssel: „Az időben az örökkévalóért” címen. Bevezette: *Káli Dénes* nagykendi lelkipásztor. D. u 4— $\frac{1}{2}$ 6-ig konferenciai megbeszélés csoportokban: „Felelőségünk egymásért.” $\frac{1}{2}$ 6—6-ig a csoportonkénti megbeszélés eredményének közös konferencián való összegezése. 6—7-ig előadás. „Népközösség és egyház” címen tartotta: *Dr. Albrecht Dezső*.

Február 6. Kedd.

D. e. $\frac{1}{2}$ 10—10. Áhitat. Róm. 12:1. alapján tartotta: *Deák József* V. éves hallgató. 10—12-ig előadás megbeszéléssel „Testben lélek szerint” címen. Bevezette *Orth Imre* biharpüspöki lelkipásztor. Délután a konferencia temetésre való testületi kivonulás miatt, az előadás Vásárhelyi János püspök a gyenélkedése miatt elmaradt.

Február 7. Szerda.

D. e. $\frac{1}{2}$ 10—10. Áhitat. Márk 3:15 és Római 9:1—3 alapján tartotta: *Krizsovánszky László* V. éves hallgató. 10—12-ig előadás megbeszéléssel: „Népeimmel Isten népéért” címen. Bevezette: *Kozma Tibor* árpásói lelki pásztor. D. u 4— $\frac{1}{2}$ 6-ig konferenciai megbeszélés csoportokban: „Felelőségünk népünkért.” $\frac{1}{2}$ 6—6-ig a csoportonkénti megbeszélés eredményének közös konferencián való összegezése. 6—7-ig előadás: *Geleji Katona István*. Tartotta: *Biró Sándor* m. tanár. 7— $\frac{1}{2}$ 8-ig záróáhitat. II. Korinth. 4:16—13. alapján tartotta: *dr. Gönczy Lajos* igazgató.

6. **Précesek és bibliórák.** Ifjúságunk lelkinvelésére szolgáló eddig is meglevő alkalmakat az idén is fenntartottuk, hogy a theologiai tudományok tanulmányozása mellett minél több és áldottabb alkalmuk legyen a lelkielmélyülésre és főként Isten Igéjében való elmerülésre.

A mindennapi précesek szolgáltak erre elsősorban, amelyeket

minden reggel 8— $\frac{1}{4}$ 9 óráig a díszteremben tartottunk s amelyeken az ifjúság tagjai végezték a szolgálatot, beosztás szerint.

Bibliórát tartottunk minden héten szerdán este, amikor az ifjúság hét csoportban, a rendes professzorok és a szenior vezetése mellett gyűlt össze az Ige tanulmányozására s amelyeken minden alkalommal az ifjúság köréből önként vállalkozók vezették be a bibliórát a minden csoport által külön-külön megállapított terv szerint. A baráti találkozásnak, az újabb munkák és feladatok meglátásának, lelki nehézségek megbeszélésének, az imádságban való közösségnek rendkívül áldott alkalmak voltak ezek. A bibliakörökben 1389 Lei perselypénz gyűlt be, melyből az ifjúság 300 Leit árvaház, 300 Leit külmiszió, 789 Leit szorványmisszióra fordított.

A szombat esti préceseken az intézet professzorai és szeniora szolgáltak beosztás szerint, melyeken, mint az intézet házi istentiszteletein, a professzorokon és ifjúságon kívül a professzorok családjai is résztvettek. Október 7-től június 15-ikéig, az év első szombatjától az utolsóig — a vakációkat kivéve — szólt hozzánk ezeken az alkalmakon az Ige, első félévben Mikeás könyve, második félévben a Zsidókhoz írt levél alapján. E szombat esték úgy belenőttek életünkbe és annyi áldás forrásai voltak, hogy nem tudunk éretünk eléggé hálásak lenni Istennek.

Az Úr szent vacsoráját is kiszolgáltattuk két alkalommal akadémiai istentiszteleteink során az ifjúságnak, advent első vasárnapján és böjt fővasárnapján. A három nagy ünnep első napján is kiszolgáltattuk a szentvacsorát akadémiai istentiszteletünk gyűlekezetének. Az úrvacsora osztások előtt a bűnbánati hetet mindig megtartottuk, reggel 8 órakor és este 7 órakor. Este a professzorok végezték a szolgálatot, reggel az ifjúság.

7. A református nők bibliaköre, mint évek óta, úgy ez évben is, minden hétfőn délután 6 órakor tanácstermünkben biblióráját megtartotta. A professzorokon kívül *Székely János* vallástanár és a szenior vezették a bibliórát, amelyeken első félévben a keresztyén élet kérdései, második félévben a Jelenések könyve képezte a megbeszélés anyagát.

Minden vasárnap délután 4 órakor a nagyteremben néhai *Kecskeméthy* professzor úr bibliaköre számára tartottunk a professzorok és a szenior vezetésével bibliórát, melyen az első félévben a Jakab, második félévben az I. Timotheus levél alapján szólt az igehirdetés.

8. Hivatalos képviseltek és üdvözlések. 1. A theologiai tanárok szokásos konferenciáján, 1940. február 2—3. napjain dr. *Tavaszy Sándor* képviselte Fakultásunkat.

2. 1939. december 31-én testületileg vett részt Tanárkarunk a *Püspök* aa. előtti tisztelgésen.

3. 1939. december 16-án a *református középiskolai tanárértekezlet nagyenyedi gyűlésén* dr. *Gönczy Lajos* igazgató üdvözölte a Tanárkar nevében a közgyűlést.

4. 1940. március 3-án *Vásárhelyi Boldizsár* belvárosi lelkész búcsúztatásán dr. *Gönczy Lajos* és dr. *Nagy Géza* képviselték intézetünket.

5. 1939. december 20-án *özv. Makkai Domokosné* temetésén vettünk részt.

6. 1940. február 6-án *özv. Maksay Ferencné*, Maksay Albert professzor aa. édesanyja temetésén vett részt a Tanárkar és ifjúság.

7. 1940. március 13-án *Kiss Ferenc* s. lelkész temetésén vettünk testületileg részt.

8. 1940. április 25-én dr. *Bene Ferenc* előjárósági tag temetésén, Désen dr. *Gönczy Lajos* és *Maksay Albert* képviselték a Fakultást.

9. Az *állami ünnepek* alkalmával az egyházkerülettel együtt vettünk részt az ünnepeken és a fogadtatásokon.

10. Részvétünket fejeztük ki: dr. *Darányi Kálmán*, a pápai főiskola főgondnoka, *Kelemen Lajos leánya*, *Makkai Jenő* koronaügyész, *özv. Sámuel Aladárné*, dr. *Csikesz Sándor* egyet. tanár, továbbá több hallgatónk: *Szabó Sándor*, *Szöke Sándor*, *Szathmáry Béla*, *Szabó Lőrinc édesapja*, ifj. *Szabó Géza felesége*, *Vályi Károly* és *Kerekes András* zilahi ny. koll. tanár, *Tóthfalusi József* ny. lelkész, *Köblös Ferenc* elhunytá alkalmával.

9. Az intézet életének nevezetesebb eseményei.

a) Az intézetünk életét meghatározó és irányító „*Szabályzat a lelkészképzésről és képesítésről*” című rendtartásunkat, amelyet 1927. évben revidáltunk, az 1939. november 25-iki egyházkerületi közgyűlés — a tanárkar és az előjáróság javaslata alapján — a maga egészében újabb revízió alá vette, mely alkalommal szervesen beépítettett lelkészképzésünkbe az V. évfolyam és az 1927 óta elmúlt 12 esztendő tapasztalatai alapján már véghez vitt, vagy kívánatosnak tartott módosítások vétettek fel a Szabályzatba. A Szabályzat szelleme maradt a régi.

b) 1939. október 19-től kezdődőleg az ifjúság, valamint a tanárkar, a tanári családok és az intézeti személyzet részére heti egy órával *légvédelmi órát* állítottunk be órarendünkbe. Kovács Zoltán kollégiumi tanár aa-t sikerült megnyernünk az előadások tartására.

c) 1939. november 15-én dr. *Horváth Jenő* aninószai lelképásztor, egyházkerületünk külmissziói titkára számolt be három hónapos körútjának eredményéről ifjúságunk előtt „Hogyan feleltek az erdélyi református gyülekezetek a missziói parancsra?” címen.

d) 1939. december 4-én *Vásárhelyi János* püspök, intézetünk főfelügyelője ismertette ifjúságunk előtt a november 25-iki kerületi közgyűlésnek a lelkési státusz rendezésére vonatkozó határozatát.

e) 1940. április 1-ével meggyöngült egészségi állapota miatt lemondott állásáról *Nagy Gerő* ének-zene tanárunk. Nagy Gerő aa 1922. óta töltötte be intézetünknel e tanszéket. Mint áldott emlékeztető bátyját, Nagy Károly erdélyi püspököt, úgy Nagy Gerő

is — talán még a kisborosnyói szülői házból hozott — szenvedélyes szeretete az egyházi éneklésnek fütötte, serkentette állandóan. A keze alól kikerülő lelkész-nemzedék teljesen kellett, hogy ismerje az egyházi énekeink szövegét és dallamát. Éneklésünk fellendülésében ekként írta be bátyja mellé a maga nevét is. Amikor 18 évi szolgálat után — mindig hűséges és mindig buzgó szolgálat után — most intézetünktől megvált, elismerésünkkel és áldáskivánásunkkal búcsúznak és kívánunk hosszú, egészségben, békeességben eltöltendő esztendőket.

f) 1940. április 1-ével *Benedek Kálmán* aa foglalta el az ének-zene tanszéket tanárkarunk és előljáróságunk egyhangú hívása alapján. Benne esztendők óta kipróbált ifjú munkaerőt nyert intézetünk, kinek működése elé sok reménységgel tekintünk.

g) 1940. február 12-én hosszas betegeskedés után, a szülői háznál, Noviszádon hunyt el *Biró László* IV. éves hallgatónk. Betegsége miatt ebben az iskolai évben már nem tudott közénk visszatérni. Többszöri műtéten ment keresztül. De hiába. Isten haza hívta. A kedves, jó tanítványra e helyen is szeretettel emlékezünk és kívánunk szülőinek, kiknek egyetlen gyermeke volt, vigasztalást Istentől.

h) 1940. április 25-én kísértük Désen utolsó földi pihenőre *dr. Bene Ferenc* egyházkertületi főgondnok urat, előljáróságunknak 1927 óta tagját. Intézetünk hű barátját veszítettük Benne, ki mindig nyomatékosan kifejezte, hogy milyen meleg, bensőséges érdeklődéssel kíséri minden dolgunkat. Kiváló jogi tudásával a legbonyolultabb ügyekben adott hasznos útmutatást. Egyetlen gyűlésünkről el nem maradt. Személyiségének lekötelező kedvesége mindnyájunkat a hivatalos kapcsolatokon túl nyúló és azokat elmélyítő személyes rokonszenv, a barátság szálaival fűzött magához. Fájó szívvel, a viszontlátás reménységében vettünk Tőle búcsút. Emlékét hűséggel megőrizzük.

i) Az *V. évfolyam*, öt esztendő óta, mióta beállíttatott, először az idén végezhetette el munkáját zavartalanul. Október 1-től április 15-ig a theologiai és szellemtudományi előadásokat, április 15-től június 15-ig a gazdasági előadásokat hallgatták és kollokváltak. Az idén is az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet volt szíves gazdasági előadókat bocsátani Fakultásunk rendelkezésére, míg a szövetkezeti tárgy előadóit a Hitelszövetkezetek központja küldötte ki. Mind a két testületnek és vezetőiknek a szíves támogatásért, valamint a kiküldött előadóknak lelkiismeretes munkájáért ez úton is kötelességünknek tartjuk hálás köszönetet mondani.

j) Az *exmíssió*, azaz hallgatónknak a tanulmányi idő alatt s. lelkészi szolgálatra való szabadságolásának a szüksége ebben az iskolai évben fokozott mértékben fenyegetett. Hét hallgatónkat voltunk kénytelenek hosszabb-rövidebb időre segédlelkészi szolgálatra kibocsátani.

10. Fontosabb főhatósági és tanárkari határozatok.

1. Igazgatótanács 6885—1939. V. sz. alatt jóváhagyja beiratási és konvikтусi díj felemelését.

2. Igazgatótanács 9963—1939. III. szám alatt elrendeli, hogy az V. évf. a mult esztendei módon és keretek között induljon meg.

3. Igazgatótanács szóbeli rendelkezéssel az I. évre felvehető erdélyi férfihallgatók számát 20-ról 25-re emeli fel.

4. Igazgatótanács 11390—1939. III. szám alatt értesít, hogy a szociális munkaszolgálat törvénye hatályon kívül helyeztetett.

5. Igazgatótanács 13095—1939. III. szám alatt értesít, hogy a lelkészképzési és képesítési Szabályzat módosítását a november 25—26. egyházkerületi közgyűlés teljes egészében jóváhagyta.

6. Igazgatótanács 14360—1939. III. szám alatt értesít, hogy a Kiss Albert halálával megüresedett előljárósági lelkészi tagságra az egyházkerületi közgyűlés Kádár Géza generális direktor, kolozsvári alsóvárosi lelkészt választotta meg az 1942. december 31-ig terjedő ciklusra.

7. Igazgatótanács 13944—1939. I. számú rendelkezésére a tanárkar belép a NUF-ba.

8. Igazgatótanács 15213—1939. számú rendelkezése szerint jár el tanárkar a hadfelszerelési bonok jegyzése tárgyában.

9. Igazgatótanács 1061—1940. III. szám alatt értesít, hogy a lelkészképesítő vizsgáló bizottságban királyhágómelléki kerület két kiküldöttje mint tanácskozó tag fog résztvenni.

10. Igazgatótanács 2036—1940. III. szám alatt értesít, hogy az 1940. húsvét ünnepében csak theologiai hallgatók küldhetők legációba.

11. Igazgatótanács 3412—1940. III. szám alatt közli vallásügyi miniszteriumnak a legáció tárgyában kiadott 12990—1940. számú rendelkezését, mellyel csak a theologiai hallgatóknak és a tanítóképző VIII. o. növendékeinek engedí meg a legációba menetelt.

12. Előljáróság 34—1940. jkvi szám alatt Benedek Kálmánt meghívja az ének-zene tanszékre.

13. Tanárkar 248—1939. jkvi sz. határozatával heti 1 órát állít be a tanrendbe a légvédelmi előadásokra, amelyeknek látogatását az egész ifjúságra kötelezővé teszi és a tanárkar tagjainak és családtagjaiknak is megengedi az előadások látogatását. Az előadások tartására Kovács Zoltán koll. aát kéri fel, akinek megfelelő képesítése van légvédelmi előadások tartására.

14. Igazgatótanács 3411—1940. III. sz. a. közli vallásügyi miniszterium 12 991—1940. sz. leíratát, mellyel 1940. április 1-től Nagy Gerő helyére elismeri Benedek Kálmánt.

15. Igazgatótanács 1925—1940. V. sz. a. közli nyugdíjpótló módosítására vonatkozó rendelkezését.

16. Tanárkar 153—1940. jkvi sz. alatt elhatározza, hogy a vizsgai házi írásbeli tételeknek minden év júniusában leendő megállapítására és kihirdetésére tesz javaslatot, hogy a velük való foglalkozásra a nyári szünet is felhasználható legyen.

17. Igazgatótanács 5683—1940. III. sz. a. közli kultuszminiszterium 21.626. sz. rendeletét, mellyel a legáció tárgyában kelt 12.990—1940. sz. jóváhagyását hatálytalanította.

18. Igazgatótanács 5693—1940. III. sz. a. közli nemzetnevelésügyi miniszter úr 54.684—1940. sz. rendeletét, mellyel iskoláinkat közhasznú intézményeknek ismeri el.

19. Tanárkar 162—1940. sz. a. kimondja az intézeti díj hátalékok revalorizálási kötelezettségét.

21. Lelkészképesítő vizsgáló bizottság 1940. június 18—20. gyűlése kimondotta, hogy esztendőnként két alkalommal tart vizsgálatot: rendes vizsgálatot júniusban, javító és pótvizsgálatot ősszel. Szükség esetén rendkívüli vizsgálatot tart a kolozsvári bizottsági tagok behívásával.

22. Előljáróság 1940. június 25-iki gyűlése Tanárkar javaslatára az intézet officialistáinak megbízatását az 1940—44. ciklusra meghosszabbította.

11. Az intézeti adminisztráció. Az intézet belső igazgatását az officiumokkal megbízott professzorok: *dr. Gönczy Lajos* igazgató, *dr. Nagy Géza* gazdasági felügyelő és *Maksay Albert* internátus-konviktusi felügyelő végezték. Ebben a munkában, de főként az intézet anyagi, gazdasági és konviktusi ügyeiben hűséges és fáradhatatlan munkásságot végzett *Bekess Károly* háznagy. Az igazgatói iroda ügykezelését, igazgató mellett *Sárközy Endre* szénior és *Szabó Lőrinc* IV. éves hallgató végezték. A múlt év június 25-ikétől 1940. június 25-ikéig iktatásra került 1868 ügydarab, melyek mind el is intéztettek. Tanári gyűlés 14, előljárósági 3 volt.

12. Tanárok irodalmi munkássága. *Dr. Tavaszy Sándor*: Több tanulmánya, cikke, kritikája jelent meg a Református Szemlében, a Kiáltó Szóban, Protestáns Szemlében, az Erdélyi Helikonban és a Pásztortűzben.

Dr. Imre Lajos: Szerkesztette Az Út c. folyóiratot, dolgozatai ott, a Református Szemlében és a Pásztortűzben jelentek meg. Nagyobb dolgozatai: *Egyházi törvényalkotásunk új követelményei* (Az Út), *Az eschatologia az ige hirdetésben* (Ref. Szemle), *Schneller István* (Pásztortűz). Önállóan megjelent III. kiadásban *Aranylánc* c. füzeté (Ifjú Erdély kiadása. Élő könyvek).

Dr. Gönczy Lajos: Kisebb cikkek Az Út, Kiáltó Szó, Református Szemlében, Református Családban. Szerkesztette: a „Theologiai Dolgozatok“ sorozatot, a Fakultás Értesítőjét, Az én kicsinyeim c. lapot, összeállította a „Szabályzat a lelkészképzésről és képeítésről“.

Dr. Nagy Géza: Önállóan megjelent: *Az Ige hódító útja*. Ker. egyháztörténet a középiskolák VI. oszt. számára. Kolozsvár,

1939. — *Geleji Katona István személyisége levelei alapján.* Erd. Tudományos Füzetek 115. sz. Kolozsvár, 1940. — Nagyobb dolgozatai: *A református férfijellem egyházunk történetében.* Kiáltó Szó, 1939. — *Adatok a kolozsmonostori egyház régi történetéhez.* Az Út 1940. — Kisebb cikkek a Református Családban, Református Szemlében és egy prédikáció a Lelkipásztorban.

Maksay Albert: Cikket, ismertetést írt református egyházi lapokba. Szerkesztette a Református Család c. folyóiratot. Kisebb műbírálati cikkei, költeményműfordításai, szépirodalmi természetű írásai jelentek meg a Pásztortűzben és az Erdélyi Helikonban. —

Nagy András: Cikkek a Református Szemlében, Kiáltó Szóban, Református Családban és Ifjú Erdélyben.

B) Oktatás, nevelés, segítézés, egészségi állapot.

I. Órarend és elvégzett anyag.

a) Rendes előadások és szemináriumok:

1. *Ószövetségi héber nyelv* az I. évesek számára az I—II. félévben heti 3 órán: hétfőn d. e. 9—10-ig, csütörtökön d. e. 8—9-ig, pénteken d. e. 9—10-ig. Előadta *Nagy András.* Anyag: Az I. félévben a Genézis 1—6. és 22. részek olvasása és grammatikai feldolgozása alapján a héber nyelv alaktani része.

2. *Ószövetségi exegézis* a II. évesek számára az I—II. félévben heti 3 órán: hétfőn és szerdán 12—1-ig, csütörtökön 9—10-ig. Előadta *Nagy András.* Anyag: Gen. 22:1—19, Exod. 20:1—17, Birák 5:1—31, Ézs. 6:1—13, Ézs. 40:1—11, Ézs. 5:1—13, Jer. 1:1—19, Jer. 26, Jer. 29. Ézs, 42:1—11, Ézs. 50:4—9, És. 49:1—7, Ézs. 52:13—53:12, Zsolt. 1, 23, 46, 130. kortörténeti és nyelvtani feldolgozással.

3. *Ószövetségi exegézis* III—IV. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, csütörtökön 12—1, pénteken 10—11-ig. Előadta *Nagy András.* Anyag: I. Kir. 17—22, II. Kir. 1—2:15. szakaszok fordítása és magyarázata.

4. *Ószövetségi irodalom és vallástörténet* a III—IV. évesek részére az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden és pénteken d. e. 8—9-ig. Előadta *Nagy András.*

5. *Ószövetségi exegétika* V. évesek számára az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden d. e. 9—10-ig és péntek d. e. 12—1-ig. Előadta *Nagy András.* Minden hallgatónak 6—6 ószövetségi textus feldolgozása kommentárok igénybevételével, 2 textusról kötelező szemináriumi dolgozat írásban.

6. *Szónoklati gyakorlatok* II. éves hallgatók számára az I—II. félévben, heti 2 órán, hétfőn d. e. 11—12-ig és csütörtökön d. e. 10—11-ig. Vezette *Nagy András.* Anyag: szabadon választott prédikációk elmondása és az előadás megbírálása.

7. *Újszövetségi görög nyelv* I. évesek számára az I—II.

félévben, heti 3 órán, szerdán 8—9-ig, csütörtökön 9—10-ig, pénteken 8—9-ig. Előadta *Maksay Albert*. Anyag: János ev. 1—4. részének olvasása, fordítása, nyelvtani feldolgozása; a görög nyelvtan elemei.

8. *Újszövetségi írásmagyarázási gyakorlatok* a II. évesek számára az I—II. félévben, heti 3 órán, hétfőn 10—11-ig, szerdán 11—12-ig, pénteken 11—12-ig. Előadta *Maksay Albert*. Anyag: Szemelvények a Lukács írása szerint való evangéliumkönyvből és a Cselekedetek könyvéből, az Újszövetség történeti háttérének áttekintése, exegetikai alapelvek alkalmazása és nyelvtani gyakorlatok kapcsán.

9. *Újszövetségi exegézis* a III—IV. évesek számára az I—II. félévben, heti 2 órán, hétfőn 8—9-ig, csütörtökön 10—12-ig. Előadta *Maksay Albert*. Anyag: Pál apostolnak a Korinthusbeliekhez írt II. leveléből az 1—9. rész fordítása és magyarázása.

10. *Újszövetségi exegétika* az V. évesek számára, az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden 11—12-ig, csütörtökön 12—1-ig. Előadta *Maksay Albert*. Anyag: Szinoptikus evangéliumok szemínáriumszerű feldolgozása magyar nyelvű kommentárok segítségével, különösen a Hegyi Beszéd, a Kálvin kommentár felhasználásával.

11. *Újszövetségi szemínárium* a II—III—IV. évesek számára az I—II. félévben, heti 2 órán, hétfőn 4—6-ig. Vezette *Maksay Albert*. Anyag: Az I. félévben az újszövetségi apokrifus könyvek ismertetése, a II. félévben a Pál apostollal foglalkozó újabb magyar nyelvű theologiai irodalom tanulmányozása.

12. *A lelkipásztor és a társasélet* az I. évesek számára, az I—II. félévben, kedden 8—9-ig. Előadta *Maksay Albert*.

13. *A magyar református egyház története* az I. éveseknek, az I—II. félévben, heti 2 órán, hétfőn 11—12-ig, pénteken 11—12-ig. Előadta *dr. Nagy Géza*.

14. *Egyetemes keresztyén egyház története* a II. évesek számára, az I—II. félévben, heti 3 órán, kedden 8—9-ig, szerdán 8—9-ig és csütörtökön 8—9-ig (április 15-től 12—1-ig). Előadta *dr. Nagy Géza*. Anyag: A keresztyén egyház története a reformáció megszilárdulásáig.

15. *Egyetemes protestáns egyház története* a III—IV. éveseknek, az I—II. félévben, heti 3 órán, hétfőn 9—10-ig, szerdán 10—11-ig, pénteken 9—10-ig. Előadta *dr. Nagy Géza*. Anyag: A protestáns egyház története 1555-től napjainkig.

16. *Erdély művelődéstörténete* az V. éveseknek, az I—II. félévben, heti 2 órán, szerdán 12—1-ig, csütörtökön 11—12-ig. Előadta *dr. Nagy Géza*. Anyag: Erdélyi művelődéstörténet a vezérek korától 1848-ig.

17. *Oklevél másolás* a II—IV. évesek részére, az I—II. félévben, heti 2 órán, hétfőn 4—6-ig. Vezette *dr. Nagy Géza*. Ugyanaz csütörtökön az Erdélyi Múzeumban Kelemen Lajos tanár vezetésével.

18. *Latin nyelv* az II—IV. évesek számára, az I—II. félév-

ben, heti 1 órán, kedden 12—1-ig. Előadó *dr. Nagy Géza*. Anyag: Wollebius Theol. Compendiumának és Geleji Novae Pentecostes című prédikációjának fordítása.

19. *Theológiai enciklopédia* az I. évesek számára, az I—II. félévben, heti 1 órán, szerdán 9—10-ig. Előadta *dr. Tavaszy Sándor*.

20. *Filozofia-történet* az I—II. évesek számára, az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden 9—10-ig, csütörtökön 11—12-ig. Előadta *dr. Tavaszy Sándor*.

21. *Vallásfilozófia* (Vallástörténet és Vallásfilozófia) a II. évesek számára az I—II. félévben, heti 2 órán, szerdán 10—11-ig, pénteken 10—11-ig. Előadta *dr. Tavaszy Sándor*.

22. *Keresztvén ethika* III—IV. évesek számára, az I—II. félévben, heti 3 órán, kedden 11—12-ig, szerdán 11—12-ig, pénteken 11—12-ig. Előadta *dr. Tavaszy Sándor*.

23. *Összehasonlító dogmatika* az V. évesek számára, az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden 10—11-ig, csütörtökön 10—11-ig. Előadta *dr. Tavaszy Sándor*.

24. *Dogmatikai szeminárium* a III—IV. évesek részére az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden 5—7-ig. Vezette *dr. Tavaszy Sándor*. Anyag: Geleji Katona István „Váltság titka“ feldolgozása.

25. *A Szentírás tartalmi ismertetése* az I. éveseknek az I—II. félévben, heti 3 órán, hétfőn 10—11-ig, szerdán 10—11-ig, pénteken 10—11-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*.

26. *Neveléstan és neveléstörténet* a II. évesek részére, az I—II. félévben, heti 2 órán, szerdán 9—10-ig, pénteken 9—10-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*.

27. *Katekhetika* (A vallásos nevelés rendszere) a III. éveseknek, az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden 9—10-ig, csütörtökön 8—9-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*.

28. *Poimenika* a IV. évesek részére az I—II. félévben, heti 2 órán, hétfőn 11—12-ig, csütörtökön 11—12-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*.

29. *Pedagógiai szeminárium* II—IV. éveseknek az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden 5—7-ig. Vezette *dr. Imre Lajos*. Anyag: Schneller István nevelési elvei, művei alapján.

30. *Ekléziasztika* az V. éveseknek, az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden 12—1-ig, csütörtökön 9—10-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*.

31. *Egyházi törvények ismertetése* az V. éveseknek, az I—II. félévben, heti 1 órán, pénteken 8—9. Előadta *dr. Imre Lajos*.

32. *Egyházi adminisztráció és ir dai ügykezelés* az V. évesek részére, az I—II. félévben, heti 1 órán, szerdán 8—9-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*.

33. *Szónoklati gyakorlatok* az I. évesek számára, az I—II. félévben, heti 2 órán, hétfőn 8—9-ig, szerdán 11—12-ig. Vezette *dr. Gönczy Lajos*. Anyag: A jó előadás elmélete és gyakorlata, prédikációk előadása kapcsán.

34. *Homiletika* a II. évesek számára, az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden 11—12-ig, pénteken 8—9-ig. Előadta *dr. Gönczy Lajos*. Anyag: Az igehirdetés elmélete és rövid története.

35. *Liturgika* a III—IV. éves hallgatók részére, az I—II. félévben, heti 2 órán, szerdán 9—10-ig, csütörtökön 9—10-ig. Előadta *dr. Gönczy Lajos*.

36. *Homiletikai szeminárium* a III. éves hallgatóknak az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden 10—11-ig, csütörtökön 11—12-ig. Vezette *dr. Gönczy Lajos*. Anyag: Kiadott textusok alapján prédikáció készítése és elmondása.

37. *Homiletikai szeminárium* a IV. évesek részére, az I—II. félévben, heti 2 órán, hétfőn 10—11-ig, csütörtökön 8—9-ig. Vezette *dr. Gönczy Lajos*. Anyag: Prédikációírás és elmondás kiadott textusok alapján.

38. *Homiletikai szeminárium* az V. évesek részére az I—II. félévben, heti 1 órán, pénteken 9—10-ig. Vezette *dr. Gönczy Lajos*. Anyag: Alkalmi beszédek írása és elmondása kiadott textusok alapján.

39. *Református hitvallásaink ismertetése* az I—II. félévben az I. évesek részére, heti 2 órán, kedden 11—12-ig, csütörtökön 10—11-ig. Előadta *Borbáth Dániel* m. tanár.

40. *Katekhetikai gyakorlatok* az I—II. félévben az V. éveseknek, heti 2 órán, csütörtökön 8—9-ig, pénteken 11—12-ig. Vezette *László Dezső* m. tanár.

41. *Poimenikai gyakorlatok* az V. éveseknek, az I—II. félévben, heti 1 órán, kedden 4—5-ig. Vezette *László Dezső*.

42. *Jogi ismeretek* az V. évesek részére, az I—II. félévben, heti 1 órán, szerdán 9—10-ig. Előadta *dr. Tusa Gábor*.

43. *Néptudomány* I—II. félévben, az V. évesek számára, heti 2 órán, szerdán 10—11-ig, pénteken 10—11-ig. (Lásd alább alkalmi előadások cím alatt.)

44. *Egyházi ének és zene* mind a négy évfolyamnak, mindkét félévben, heti 2—2 órán, az I. éveseknek hétfőn 4—5-ig, kedden 12—1-ig; a II. éveseknek csütörtökön 4—5-ig, pénteken 12—1-ig; a III. éveseknek hétfőn 12—1-ig, szerdán 4—5-ig; a IV. évnék szerdán 12—1-ig, csütörtökön 5—6-ig. Előadta *Benedek Kálmán*.

45. *Román nyelv* mind az V. évfolyam számára mindkét félévben, (V. évnék heti 1 óra) heti 2—2 órán, I. éveseknek kedden 5—7-ig, II. éveseknek hétfőn 8—10-ig, III. évnék hétfőn 10—12-ig, IV. évnék kedden 9—11-ig, V. évnék kedden 8—9-ig. Előadta *dr. Pop Sever*.

46. *Közegészségtan* mind az V. évfolyam számára mindkét félévben, heti 1—1 órán, I—II. évnék kedden 10—11-ig, III—IV. évnék pénteken 12—1-ig, V. évnék szerdán 11—12-ig. Előadta *dr. Koronka István*.

47. *Magyar nyelvi előkészítő a szónoklati gyakorlatokra*

az I—II. félévben, az I. évesek számára, heti 1 órán, szerdán 12—1-ig. Előadta *dr. Császár Károly*.

48. *Német nyelv* mind a négy évfolyamnak, mindkét félévben, heti 1—1 órán, I. éveseknek hétfőn 5—6-ig, II. éveseknek szerdán 5—6-ig, III. éveseknek szerdán 6—7-ig, IV. éveseknek hétfőn 6—7-ig. Előadta *dr. Császár Károly*.

49. *Francia nyelv* I—II. félévben, fakultatív I—IV. éveseknek, I—II. éveseknek szerdán 6—7-ig, III—IV. éveseknek szerdán 5—6-ig. Előadta *Biró Sándor*.

50. *Angol nyelv*, fakultatív I—IV. éveseknek, heti 2—2 órán, hétfőn 2—4-ig, szerdán 2—4-ig. Előadta *Coulter Tamás*.

51. *A gyülekezet megismerés elmélete és gyakorlata*, fakultatív I—IV. évesek számára, heti 1 órán (csak az I. félévben) kedden 4—5-ig. Előadta *dr. Szabó T. Attila*.

52. *A halál és az örökélet kérdése az igehirdetésben*, fakultatív a II—IV. évesek számára a II. félévben, minden második szerdán 2—4-ig. Előadta *Nagy József* m. tanár.

53. *Énekkar* az I—IV. évesek részére, mindkét félévben, heti 2 órán, kedden 3—4-ig és csütörtökön 3—4-ig. Vezette *Benedek Kálmán*.

b) Alkalmi előadások.

1. *Népnyelvi gyűjtés, nyelvjárás-kutatás. Helynév és települési kérdések.* Alkalmi előadás az V. évesek számára, az I. félévben előadó betegsége miatt csak 2 órában. Előadta: *dr. Szabó T. Attila*.

2. *Erdélyi Múzeum Egylet, Teleki-téka, Székely Nemzeti Múzeum, Batthianeum, Bruckenthal Múzeum ismertetése.* Alkalmi előadás az V. évesek számára az I. félévben összesen 8 órában. Előadta: *Kelemen Lajos*.

3. *Magánjavak, közbirtokosságok.* Alkalmi előadás az V. éveseknek az I. félévben 1 órában. Előadta: *dr. Tusa Gábor*.

4. *Templomstílusok. Műemlékek védelme.* Alkalmi előadás az V. évesek számára a II. félévben összesen heti 6 órán. Előadta: *Kós Károly*.

5. *Klenodiumok ismertetése, őrzése és kezelése.* Alkalmi előadás az V. éveseknek a II. félévben összesen 2 órában. Előadta: *dr. Darkó Ákos*.

6. *Román egyházak ismertetése.* Alkalmi előadás az V. éveseknek az I. félévben összesen 4 órában. Előadta: *Biró Sándor*.

7. *Vagyonkezelés.* Alkalmi előadás az V. éveseknek a II. félévben összesen 2 órában. Előadta: *Mester Mihály*.

c) Gazdasági előadások.

1. *Állattenyésztés.* Gazdasági előadás az V. éveseknek a II. félévben összesen 24 órában. Előadta: *Szeghő Dénes*.

2. *Növénytermesztés.* Gazdasági előadás az V. éveseknek a II. félévben összesen 24 órában. Előadta: *Telegdy László*.

3. *Gazdaságtan.* Gazdasági előadás az V. éveseknek a II. félévben összesen 24 órában. Előadta: *Seyfried Ferenc.*

4. *Kertészet.* Gazdasági előadás az V. éveseknek a II. félévben összesen 24 órában. Előadta: *Gaertner Róbert.*

5. *Szövetkezet.* Gazdasági előadás az V. éveseknek a II. félévben összesen 10 órában. Előadta: *dr. Nagy Zoltán* 2 óra, *Dózsa Albert* 12 óra.

6. *Méhészet.* Gazdasági előadás az V. éveseknek a II. félévben összesen 12 órában. Előadta: *Stief Ottó.*

II. Tanulási eredmény.

A) *A kollokviumok* eredményéről az I. és a II. félévben a következő kimutatás számol be:

Évfolyam	I.		II.		III.		IV.		V.		I—V.	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Beiratkozott	41	40	28	28	26	26	34	33	23	23	152	150
Kollokviumra nem kötelezett (szabadságolt, rendkiv. hallg.)	1	2	1	2	1	2	6	2	—	—	9	8
Jeles	12	8	8	6	6	5	6	2	9	5	41	26
Jó	16	9	16	13	10	6	11	10	10	12	63	50
Elégséges	4	1	—	1	2	—	3	2	2	3	11	7
Elégtelen egy tárgyból	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Elégtelen két tárgyból	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nem kollokvált egy tárgyból	1	2	—	—	—	3	2	3	—	—	3	8
Nem kollokvált két tárgyból	—	2	—	2	—	2	2	1	—	—	2	7
Nem kollokvált több tárgyból	2	9	2	3	4	5	1	5	—	—	9	22
Nem kollokvált egy tárgyból se	4	7	1	1	3	3	3	6	2	3	13	20
Kilépett	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Meghalt	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Összesen :	41	40	28	28	26	26	34	33	23	23	152	150

Különösen szembevetendő a második félévi tanulmányi eredmény rosszabbodása az elsővel szemben. Magyarázata részben abban található, hogy az I. félév végén több és nyugodtabb idő áll a hallgatóság rendelkezésére, mint a II. félév végén, amikor a vizsgálatokra is készülni kell, másrészt abban, hogy a II. félév folyamán a hallgatók egy része katonai szolgálatot teljesített, más része katonai ügyének igazításával töltött el sok időt.

Örvendetes tény, hogy a tanulmányi eredmény általában jobb volt, mint az elmúlt évben.

B) *Vizsgálatok.* Az 1939—40. iskolai esztendőben, tekintettel arra, hogy hallgatóink egy része katonai szolgálatra behívatott, némelyik többször is, másik 5—6 hónapra is, továbbá a külföldi hallgatók útlevelnehézségek miatt a kitézött időben nem tudtak visszaérkezni és ennek következtében a rendes időben nem tud-

tak vizsgálatra állani, a szokásos három alkalmon felül rendkívüli vizsgálatokat is tartottunk, hogy ekként tegyük lehetővé a csak rövid időre szabadságot, vagy a behívás előtt álló hallgatók vizsgázásának lehetőségét.

1. Minősítő vizsgálatok. Szeptember 28-án tartottuk meg a júniusban indokoltan elmaradt I. évesek számára. 8-an jelentkeztek, kik midnyájan minősítették. December 18-án rendkívüli vizsgálatot tartottunk, mely alkalommal mind a három jelentkező minősített. A június 17-én tartott rendes minősítő vizsgálatra 19-en állottak elő és mindnyájan minősítették.

2. Alapvizsgálatot négyízben tartottunk. Javító és pótvizsgálatot először szeptember 27-én, másodszor december 15-én. Első alkalommal 10-en jelentkeztek: 1 javító, 9 teljes vizsgálatra, kik közül jelesen 1, jól 1, elégségesen 8 vizsgázott. Második alkalommal 7-en jelentkeztek: 3 javító és 4 teljes vizsgás, kik közül 6 elégségesen vizsgázott, 1 pedig három hónap mulva tehető javító vizsgálatra utasított.

Rendkívüli javító és pótvizsgálatot 1940. február 28-án tartottunk, 3 jelentkező: 1 javító és 2 teljes vizsgás számára. Mindhárman elégséges osztályzatot nyertek.

Június 21-én tartottuk meg a rendes alapvizsgálatot, mely alkalommal a 15 jelölt közül 4 jelesen, 7 jól, 3 elégséges eredménnyel vizsgázott, 1 pedig 3 hónap mulva tehető javító vizsgálatra utasított.

3. Első lelkészképesítő vizsgálatot hatízben tartottunk. 1939. október 18—19-én a pótvizsgálatra 9-en jelentkeztek, mindnyájan teljes vizsgálatra: jeles 2, jó 4 és elégséges 3. 1939. november 2-án két külföldi hallgató állott vizsgálatra, mindkettő elégséges eredménnyel. 1939. december 18-án 7-en állottak vizsgálatra: 1 javító és 6 teljes, kik közül jeles 1, jó 4 és elégséges 2 volt. 1940. február 27-én 3-an állottak teljes vizsgálatra: jó 1, elégséges 2. 1940. június 13-án 7-en állottak teljes vizsgálatra, kik közül jó 6, elégséges 1 volt. A június 18—20. napjain tartott vizsgálatra 6 jelölt állott, kik közül 1 jeles, 1 jó, 3 elégséges képesítést nyert, 1 pedig javítóvizsgálatra utasított.

4. Theologiai záróvizsgálatot (V. évfolyam vizsgálat) háromszor tartottunk. Az 1939. október 18-iki pótvizsgálaton egy jelölt állott elő teljes vizsgálatra, elégséges eredményt ért el. December 18-án szintén egy jelölt állott teljes vizsgálatra és általános jó eredményt ért el. 1940. június 18—19. napján 20-an állottak vizsgálatra, kik közül jeles 7, jó 9, elégséges 4 volt.

5. Második lelkészképesítő vizsgálatot négyszer tartottunk. 1939. október 18—19-én a javító és pótvizsgálaton 7 jelölt állott teljes vizsgálatra: jeles 3, elégséges 4. 1939. december 18-án két jelölt állott teljes vizsgálatra, mindkettő jeles eredménnyel. 1940. május 11-én egy külföldi jelölt állott elő és elégséges eredménnyel vizsgázott. Június 18—20-án 7 jelölt vizsgázott, kik közül jó 2, elégséges 4 volt. Egy év mulva tehető javítóvizsgálatra utasít-

tatott 1.

6. Vallástanári vizsgálatot 1939. október 21-én tartottunk, amikor hárman képesítették: *Biró Sándor* kolozsvári koll. tanár, *Mester István* marosvásárhelyi hitoktató lelkész és *Kovács Zoltán* aradi hitoktató lelkész.

7. *Magántanári vizsgálatot* is tartottunk egyízben 1940. június 20-án, mely alkalommal *Kiss Béla* csernátfalui evangélikus lelkész habilitáltatott a szisztematika theologia szakcsoportból.

Kiss Béla magántanári dolgozata „A theologia naturalis problemája“ cím alatt jelent meg 91 lap terjedelemben. A szakbírálat megállapította, hogy a szerző igazi tudós szenvedéllyel foglalkozott problémájával. Nem keresve-kereste azt, hanem legszemélyesebb érdeklődéséből született. Ez a tény nagymértékben enyhíti azt a komoly kifogást, hogy problémája, tárgyánál fogva, túlságosan általános. Valamely egészen konkrét oldaláról kellett volna megfognia azt, meg kellett volna szűkítenie annyira, hogy ezzel a nagy kérdés elevenjébe tudjon vágni és kritikáját jobban el tudja mélyíteni. Túlságosan részletes volt a problema történeti beállítására s így nem maradt elegendő ideje és helye az elvi-kritikai munkára. Viszont azt is megállapította a szakbírálat, hogy a problema-történeti résznek is nagy a jelentősége abban a tekintetben, hogy folytonos kritikai ismertetése során tisztító és öntudatosító tudományos tevékenységet végzett. A dolgozat kiválóan alkalmas arra, hogy a természeti theologia egész problematikájába bevezessen és olyan kritikai szempontokat kölcsönözzön, amelyeknek segítségével biztosabban találunk vissza a reformátori theológiához. A bírálat a dolgozatot teljes elismeréssel ajánlotta elfogadásra.

E dolgozat, valamint a szóbeli vizsgálaton tanúsított alapos tájékozódottsága, továbbá R. Ottoról szóló próbaelőadása alapján a bizottság vizsgálatát elfogadta s számára a fakultás docendit megadta. Isten áldását kérjük életére és munkájára!

III. Fegyelem.

1. Az intézet professzorai közötti testvéri jóviszony ebben az esztendőben is fentállt. Minden pénteken este ebben az esztendőben is megtartották a közös családi bibliaórát.

2. Az ifjúság magaviselete általában kielégítő volt. Két esetben foglalkozott fegyelmi ügygel a Tanárkar. Mind a két esetben a Tanárkart bizonyos mértékig megnyugtatta az egész ifjúságnak és a fegyelmi eljárás alá eső ifjaknak a vétséget elismerő és a jóvátételre hajlandó magatartása. Különösképpen éreztük ebben az esztendőben, milyen nagy szükségünk van arra a figyelmeztetésre, melyet Isten Igéje az Efézusi levél 5. rész, 15—17. versében mindnyájunknak ad.

IV. Nevelés.

Az ifjúság nevelése érdekében ebben az esztendőben is felhasználtuk az évtizedes gyakorlat által kipróbált nevelő eszközöket: a hétköznapi reggeli közös áhítatokat, a szombat esti precéseket, akadémiai istentiszteleteket, heti bibliaórákat, az internátusi szobákban tartott esti áhítatokat, a különböző konferenciákat. Igyekezünk az ifjúságot hozzászoktatni a gyülekezeti munkában való tervszerű, a tanulmányaik elhanyagolása nélküli részvételre. Minden hallgató köteles volt legalább heti 2 órai munkát vállalni, de a vállalt munka heti 4 óránál többet nem vehetett igénybe. Vasárnapi iskolai munkát végeztek 12, középiskolások között bibliaköri munkát 12, inasiskolai vallásoktatást 14, iparos és földész bibliakört vezettek 2, szórványgondozást (14 szórványban) 23, egyéb gyülekezeti munkát (istentisztelet, gyülekezeti látogatás, összeírás) 27-en. Az Ifjúsági Egyesület és a Főiskolás Ifjúsági Keresztény Egyesület évvégi jelentése (melyek az Értesítő utolsó részében olvashatók) kiegészítik ifjúságunk missziói munkájáról fentebb felsorolt adatainkat.

Fokozottabb mértékben gondoskodtunk az V. éves hallgatók gyakorlati munkájáról. Minden hallgató köteles volt egész éven át heti 2 óra belmissziói munkát végezni s ezenkívül félévenként egy-egy egész heti segédlelkézi szolgálatot, mely idő alatt az alkalmi előadásokat és a 2 órai belmissziói munkát kivéve, a többi előadások látogatása alól fel voltak mentve. E helyen is hálás köszönetet mondunk a kolozsvári lelkész aaknak, hogy ebben a munkában segítségünkre voltak, vállalva az e munkával járó gondot és elfoglaltságot.

A nevelés szolgálatában állanak a szombat esti, préces utáni igazgatói megbeszélések, amelyeken az intézeti életnek, a theologus életnek az aktuális kérdései kerültek megbeszélésre.

Az ifjúság társadalmi nevelése célját tartotta szem előtt Fakultásunk, amikor esztendővel ezelőtt beállította az I. évfolyam tanrendjébe heti 1 órával „A lekipásztor és a társas élet“ című kötelező kollegiumot, amelyen a lekipásztornak a társadalmi életben tanúsítandó magatartására vonatkozólag nyernek a hallgatók útmutatást.

A professzorok és a hallgatók közötti személyes kapcsolat elmélyítését a bibliaórákon kívül más eszközökkel is próbáltuk szolgálni. Ilyenek voltak a konviktusban tartott vacsorák és szeretetvendégségek, amelyeken a közvetlen társalgás és a keresztyén vidámság áldott segítséget nyújtottak arra, hogy egymást jobban megismerhessük és megszeressük. Sajnos, hivatalos, az egész ifjúságra kiterjedő kirándulásokat az idén nem rendezhettünk, részben az időjárás szeszélye, részben egyéb akadályok miatt. Egyes professzorok azonban gyakran felhasználták a tanrendükben szabadon hagyott szombat napokat arra, hogy a vállalkozókkal bejárják a

környéket s eközben alkalmat nyerjenek a közvetlen és fesztelen találkozásra.

A nevelés érdekeit szolgálta az idén is az az évek óta bevezetett szokás, hogy a tanrend összeállításánál, a szombat napot és még legalább egy délutánt üresen hagyunk avégből, hogy tetszésük szerint szórakozásra vagy szabad tanulmányozásra fordíthassák hallgatóink az időt. A redukált óraszám lehetővé tette, hogy ebben az esztendőben az I—IV. éveseknek szabadon hagyhattuk a szombatot egészen és a péntek délutánt és a többi délutánra is csak nyelvi órák, szemináriumok, ének- és zeneórák jutottak. Még kedvezőbb volt az V. évesek helyzete, akik két napon, hétfőn és szombaton szabadok voltak, valamint délutánként is, mert csak szerdán és pénteken délután volt 2—2 órájuk.

Mint az áldozatos szolgálatra való önnnevelés biztató jeleit említhetjük meg, hogy az ifjúság egész éven 2—3 szegényt segítette azzal, hogy hetenként kétszer étellel látta el a konviktusban egymásközt összegyűjtött kenyérrel, tésztával és egyéb ennivalóval. Körülbelül 1000 Lei gyűlt be a konviktusban szegények alkalmi segítésére. A külmiszióra 1400 Leit, a szászvárosi árvák segítésére pedig 3000 Leit gyűjtött az ifjúság maga között, heti vagy havi megajánlással. Aki ismeri a mi ifjúságunk szegénységét, nem kicsinyelheti le az áldozatkészségnek fentti megnyilvánulását.

V. Jelentés a pályatételekről és jutalmakról.

1. **Héber nyelvből** az első éveseknek: szóbeli nyílt versenyen a legjobb előhaladást tanúsítónak jutalma a gróf Teleki-alapból 64 lej, melyet a Tanári Kar 500 lejre egészít ki. *A verseny anyaga az egész évi anyag és az 51., 88. és 130. zsol-tárok fordítása és grammatikai feldolgozása.* A pályadíj szorgalomdíjként *Sántha Pál* I. éves hallgatónak adatott ki.

2. **Tudományos pályatétel** a Szász Domokos és Teleki-alapok összevont kamataiból egyháztörténeti, szisztematikai és gyakorlati theologiai tárgyakkól felváltva. Az alapítványok kamatát a Tanári Kar 1000 lejre egészíti ki. Ez évben a gyakorlati theologiából: *A pásztoráció, mint igehirdetés.* Beérkezett 1 pályamunka: „Monda neki János: Legeltesd az én juhaimat.” János 21: 17. b. jelisével.

A munka két főrésze oszlik. Első részében elvileg akarja tisztázni a pásztoráció lényegét, a gyülekezet fogalmát, amelyben ez a munka folyik, a lelkipásztor személyiségét, Isten és az emberi lélek közti viszonyt s a lelkigondozás igehirdetés-jellegét, valamint annak szükségességét. A második, gyakorlati részében a pásztoráció munkaköreit vázolja, majd a lelki élet nehézségei és vigasztalása, a betegek látogatása, a gyászolók vigasztalása kérdéséről beszél. A szerző tulságosan nagy területet ölel fel, szinte az egész cura pastoralis területét felfogja, aminek következménye, hogy

képtelen e nagy területen nyugodtan és alaposan dolgozni. Magára a kérdésre, hogy t. i. mi teszi a pásztorációt igehirdetéssé és hogyan lehet ezt a vonását, lényegét érvényesíteni, ezért nem fordít elég gondot s nem is próbálja ezt az egyszerű tett megálapításon kívül részletesen kifejteni. Irodalmi utalásokra való hivatkozás, valamint az egész mű tartalomjegyzéke, mely az áttekintést egyszerre lehetővé teszi, nélkülözhetetlen egy tudományos munkában, ami megkíván a szerzőtől bizonyos önállóságot a forrásaival szemben is. Kétségtelen, hogy szorgalmas és komoly munka eredménye, a szerző elmélyedt a pásztoráció kérdéseiben, igyekezett azok alapos vizsgálatára s komoly munkakészségről tesz bizonyosságot.

Ezért, bár nem tudta tökéletesen megoldani feladatát, mégis javaslom, hogy a díj neki adassék ki.

A jeligés levél felbontatván, az 1000 lej pályadíjat *Krizsovánszky Jenő* III. éves hallgató nyerte.

3. Tudományos pályatétel, díja a fennmaradt pályadíjak terhére 600 lej, az ószövetségi és újszövetségi bibliai tudományokból felváltva. Ez évben az újszövetségi bibliai tudományokból: *Az Újszövetség tanítása az utolsó ítéletről.*

Beérkezett két pályamunka.

A „*Jövel Uram Jézus*“ jeligéjű dolgozat szinte csak tartalomjegyzékszerű vázlatossággal érinti az utolsó ítélettel kapcsolatos kérdéseket. A forrásaiból merített anyag nagyon rövidre fogott utalásokban való összefoglalása a traktátusok módszerére emlékeztet, a traktátusok építő stílusa nélkül. De erre tudományos dolgozatban nincs is szükség; ám annál inkább szükség lenne az alapos és beható probléma-kezelésre, valamint az önálló és elmélyedő tanulmányok sajátos eredményei alapján való véleménymondásra. Sajnos, ilyen vonatkozásban a dolgozat igen kisigényű. Aki tudományos értekezésben összes mondanivalóit 270 sorban (1/4 ívoldalas papiro) elő tudja terjeszteni, attól tömör, értékes megállapításokat és meghatározásokat várna az olvasó. Amennyire ebben a vonatkozásban a dolgozat megfelel a követelményeknek, az inkább a források érdeme, mint magáé a szerzőé. Pályadíjra nem érdemes.

A „*Maran-atha*“ jeligéjű pályamunka gondos és lelkiismeretes készületre vall. A dolgozat szerzője kevésbé önálló ugyan s a forrásaira való támaszkodásában nem mer nagyobb kitekintésekre, még kevésbé a sablonostól elütő következtetésekre vállalkozni, — azonban anyagának beható és módszeres elrendezésére való törekvésében a tudományos munkásságra való hajlamot és készséget árul el. A dolgozat egységének nagyobbfokú biztosítása érdekében tanácsos lett volna több figyelmet szentelni a rendszeres theologiai szempontoknak. Ennek híján a munka szerkezete kissé laza. Elismerésre méltó a bibliai helyek és érvek szorgalmas felkutatása. A pályadíjra érdemes.

A jeligés levél felbontatván, a 600 lej pályadíjat *Hermann János* II. éves hallgató nyerte.

4. **Egyházjogból**, díja a Bartók-alapból 160 lej, kiegészítve 500 lejre: *Az egyház és állam viszonya egyházjogi szempontból*. Beérkezett egy dolgozat a következő jeligével: „...nincsen hatalmasság, hanem csak Istentől. Róm. 13:1.“

A szerző a kérdést úgy próbálja megoldani, hogy egy elvi alapvetésben foglalkozik az egyház és az állam fogalmának kérdésével, majd történetileg tekint át a kettő viszonyának kérdésén s végül a református tanítást s annak talaján kialakult felfogásokat ismerteti. Látszik, hogy a kérdést komoly tanulmány és elmélyedő munka útján próbálja a szerző megközelíteni s evégből sok forrásmunkát von be tanulmányai körébe. Nem tudja azonban helyesen elkülöníteni a kérdés theologiai és jogi vonatkozásait, bár erre a kísérletet mindenütt igyekszik megtenni. Nem tud eléggé uralkodni a forrásmunkáiban talált anyag felett sem, úgy, hogy többször válik emiatt homályossá. Mindamellett a komoly foglalkozás és a kérdéssel való küzködés világosan látszik a munkából. Megállapításai különösen ott, ahol a forrásai anyagát kellő theologiai megvilágításban tudja látni, helyesek.

A pályadíjnak számára való kiadását javasolom.

A jeligés levél felbontatván, az 500 lej pályadíjat *Ferencz János* IV. éves hallgató nyerte.

5. **Filozófiai pályatétel**, dr. Tavaszy Sándor által tartott publicum collegium részvételi díjából 600 lej: *Az „exisztencia“ jelentése a mai filozófiában*.

Beérkezett egy pályamunka: „A gondolkodás joga végső és egyetlen menedékünk.“ (Byron) jeligével.

A bevezetésben utal a feladat nehézségeire, majd mentegetőzik, hogy mielőtt a tárgyra térne, előbb foglalkozik az I. részben a metafizika keletkezésével és megjelenésével, a II. részben pedig a mai metafizika megfogalmazásával. Megállapíthatjuk, hogy nagyon helyesen cselekedett, mert hiszen az „exisztencia“ határozottan metafizikai fogalom, tehát nem indulhatott volna ki jogosabban máshonnan, mint éppen a metafizika szisztematologiai kérdéseiből. Az I. részben az egész filozófiatörténeten átpillantva, mutatja fel a metafizika keletkezését és megjelenését. Hiánya ennek a résznek, valamint a következő II. résznek is, hogy epizódszerűleg sorolja fel az egyes filozófusok felfogását a metafizikáról, ahelyett, hogy organikusan fejtené ki, elvi alapokon. A feladat megoldása a dolgozat III. részében foglaltatik, ahol lexikálisan ismerteti az egzisztenciális gondolkodás lényegét, majd ennek a gondolkodásnak a megjelenését, tovább pedig az existencia jelentését Kierkegaard, Heidegger, Jaspers, Liebert, Rickert, N. Hartmann, Husserl és Tillich Pál filozófiájában. Végül felveti a kérdést, lehetséges-e ma metafizika? — mire igennel válaszol.

A kérdés könyvészetében főképpen magyar nyelvű, két román és három német nyelvű könyvet, illetőleg értekezést sorol fel.

A kérdés beállítása meglehetősen jó, a kidolgozásának menete nem kis készséget árul el. A kérdés módszeres kezeléséhez megfelelő érzékkel rendelkezik, de nem öntudatos. Ez utóbbi ok folytán az anyaga nem eléggé rendezett, tehát nem rendszeres. Az egyes tanrészleteket úgy adja elő, amint azt kapta, mert nincsenek meghatározó és rendező elvei. Nem első kézből veszi az anyagát, hanem feldolgozásokból. Annyira, hogy sokszor csak kivonatolja azokat. Azt azonban, amit előad, megértette. Forrásait mégsem lehet kellőleg ellenőrizni, mivel sehol sem utal pontosan az idézett, vagy hivatkozott helyekre. A kérdés természete szerint nem várhatunk a szerzőtől önállóságot, de idézési és hivatkozási módja miatt, relatív önállósága sem állapítható meg. Stílusának a gördülékenységből, valamint kifogástalan magyar terminológiájából arra kell következtetnem, hogy nagyon ragaszkodik a magyar forrásaihoz. Ezt azonban, tekintettel a kérdés súlyos voltára, nem vehetjük rossz néven a szerzőtől.

Méltányolva a szerző szorgalmát és gondos utánjárását, javasoljuk a pályadíj kiadását.

A jelíges levél felbontatván, a 600 lej pályadíjat *Zoltáni Pál* III. éves theologiai hallgató nyerte.

6. A gyakorlati teológiából: a) *A legjobb homiletikai szemináriumi dolgozat írójának és előadójának* a Nagy Péter és a gr. Teleki-alapból 70 lej, melyet a Tanári Kar 500 lejre egészít ki, a szaktanár javaslata alapján *Szabó Sándor* IV. éves hallgató nyerte.

b) *Egyházi beszéd* Malakiás 2:1—3. alapján a Molnár Albert-alapból 40 lej, melyet a Tanári Kar 300 lejre egészít ki. Két pályamunka érkezett be, melyekről a szaktanár a következő bírálatot adta:

1. Az „Ésaiás“ jelígejű pályamunka nem arra igyekszik, hogy magát a textust, annak az üzenetét szólaltassa meg, hanem annak a lelkiállapotnak a megrajzolására törekszik, amely az Ige hallatára keletkezik. Felmutatja azt a megdöbbenést, amelyet az Ige fenyegető szavai ébresztenek bennünk, kik önmagunkkal olyan nagyon elégedettek vagyunk és azt a félelmet, mely akkor tölt el, mikor ráeszmélünk menthetetlenségünkre. Az Ige üzenetét nem ejti el teljesen, hanem mintegy tükörben, a reaadott emberi visszhangban mutatja fel. Néhol megragadóan, sőt drámai erővel cselekszi ezt, mint ahogyan az egész beszédet jellemzi ez a lüktető elevenség. Bár azt az alapvető hibáját, hogy az Igét nem közvetlenül szólaltatja meg, az előadásbeli frissesség nem feledtetheti, mégis szorgalmáért dicséretet nyerhetett volna, ha a dolgozat leírásában nem mutatna olyan hanyagságot, amely fölött nem lehet szemet hunyni. Írás és helyesírási hibákkal olyan nagy mértékben van tele, mintha átolvasás nélkül, úgy, amint egy figyelmetlen

gépíró keze alól kikertült, adta volna be. Jutalmazásra nem ajánlom.

2. A „Prédikációt csak mondani lehet“ jelígejű dolgozatból felénk hangzik, mint sasszárnyak csattogása, egy olyan léleknek a bizonyágtétele, aki meghallotta az élő Ige üzenetét. Különös-képpen tapasztalható ez a dolgozat harmadik részében, ahol arról szól: miként változtatja Isten a mi áldásunkat átokká, hogyan változik minden a visszájára abban a pillanatban, amikor nem Isten dicsőségére élünk. Ezt az egész beszéden végigvonuló igeszerű tartalmat azonban megrontja a kifejezési formának a gyarlósága. Magyartalan, erőtelen, pontatlan, néhol félreértésre alkalmat adó a fogalmazása, a szerkezete pedig széthulló. Azt a benyomást teszi, mintha szerző egy idegen nyelvű forrásból, talán kommentárból vette volna az anyagot, de nem tudta volna megfelelő formába önteni és szerves összefüggésbe hozni. Jutalmazásra nem ajánlom.

c) *Prédikáció műfordítás németből* az eredeti benyújtásával, a Nagy Péter-alapból 88 lej, melyet a Tanári Kar 300 lejre egészít ki. Három pályamunka érkezett be.

1. A „*Gamáliél*“ jelígejű pályamunka Deissmann Adolf Ján. 6:15. textus alapján írt prédikációjának fordítása.

A gondosan bekötött dolgozat német szövege nagyobb mértékben, a magyar fordítás szövege kisebb mértékben helyesírási hibákkal terhelt, a másolás felületes, a szövegből egy-egy mondat a magyar fordítás szövegéből kimaradt, viszont magyar tolmácsolást nyert a német szövegben nem létező mondat is. A fordításban a fogalmak és mondatok tolmácsolása helytelen, gyakori a hamis, vagy csak körül-belüli jelentésadás. A magyartalan mondat szerkesztés, az el nem talált értelmezés, a velejáró eláltalánosítás banálissá és felületessé teszi a különben sok gonddal, nagy szókereső fáradozással fordított beszédet. Érzik, hogy a fordítónak a theologiai nyelvjárása más, mint az eredeti prédikációé. Komoly törekvés, de még csak mértéken aluli teljesítmény. Dicséretet érdemel.

A jelíges levél felbontatván, a pályamunka szerzője *Domby Béla* II. é. h.

2. „*Jöjjetek én hozzám*“ jelígejű pályamunka szerzője lefordítja: Barth K.-nak Máté 11:28—30. alapján írt prédikációját.

A németből magyarra fordított prédikáció külalakja gondos, helyesírása nem kifogástalan.

A prédikáció fordítása a magyarosság szempontjából súlyosan kifogásolható, nehézkes, sok helyen értelemzavaró, az eredeti jelentést elferdítő. Idegen szórend, németes mondat szerkesztés következtében sok mondat és itt-ott szakaszok gondolatmenete értelmét veszíti. A fordítás elemeiben is, de egészében is nyers impurumnak tekinthető. Ezek a nehézségek a dolgozat harmadik harmadában fokozódnak és a dolgozó meglankadására mutatnak. Következtetni lehet arra, hogy a dolgozat készítője más, mint a fordítás leírója. Dicséretet érdemel,

A jeligés levél felbontatván, a pályamunka szerzője *Péntek Árpád* I. é. h.

3. Az „*Ecce homo*“ jeligéjű dolgozat írója A. de Quervain Csel. 4:23—30. alapján írt (Theol. Exist. heute 58. sz.) prédikációját fordította le németből magyarra.

A dolgozat külalakja türhető. A nehezen olvasható kézírással leírt fordítás helyesírása kifogástalan. A fordítás gyakorlott fordítóra vall. Két német mondat a magyar fordításból kimaradt. Amilyen természetesen és tartalmasan ömlő a Quervain prédikációja, éppoly könnyed e fordításban magyarul is. A szavak jelentésének visszaadása, a mondatok szerves kapcsolódása, a gondolatmenetre való gondos figyelem e fordítást egészben műfordítássá teszik. Itt-ott némi szórend és jelentésárnyalatkülönbségek a két nyelv cseréje közben előfordulnak, de nem rongálják a prédikáció tartalmát. Megértette a németül beszélő igehirdetőt és az igehirdetés világos nyelvén adta vissza a beszéd lényegét.

Teljes díjjal jutalmazandó.

A jeligés levél felbontatván, a 300 lej pályadíjat *Achs Károly* II. é. hallgató nyerte.

d) *Évzáró ima*, a Hóry-alapból 300 lejre kiegészítve. Pályamunka nem érkezett.

7. **A legjobb harmónium játszónak** nyílt versenyen, a Szász Domokos-alapból 160 lej, kiegészítve 300 lejre. Nyerte: *Ferencz János* IV. éves hallgató.

8. Áldott emlékezetű **Kerekes András** nyug. vallástanár adománya 700 lej, (időközi kamataival) az általa kítűzött következő tételre: *A svájci egyházi és tudományos életnek egyházunkkal való érintkezése valamely korszakban.*

Beérkezett egy pályamunka: *„Te vagy napvilágom, Te vagy énekem”* jeligével. Az előszó így formulázza a dolgozat célját: „inkább adatgyűjtő, forráskutató, csak kisebb részében értékelő.” Csakugyan a tétel alapos kidolgozása előfeltételezné az itthoni theologiai és iskolai élet még bővebb irodalmát, mint amit szétszórva, itt-ott megjelent monográfiákban lehet találni. Így helyesen először az adatgyűjtés feladatát látja a szerző. E téren odaadó, lelkiismeretes munkát végzett. A svájci egyházi és tudományos életet Bloesch és Wernle (illetve ifj. Szabó Aladár) után, az itthonit megbizható, régi és újabb dolgozatok alapján ismerteti. Felesleges egy-egy forrásnak minden fontos tétele után újból idézni a lapszámot, inkább ehelyett az önálló értékelésből adhatott volna valamit. Nélkülözzük a Turretinus Alfonz, Werenfels Sámuel és itthon a Zágoni Aranka György *irodalmi* működésének ismertetését, pedig az előbbiekre Wernlénél, utóbbira vonatkozólag magyar műveiben kaphatott volna adatot. Nagy gonddal és utánjárással szól az egyes egyetemek diákjai elhelyezkedéséről, habár itt a stipendiumokat kellett volna előbb ismertetni, amik egyik legfontosabb jelei a kapcsolatoknak. A négy nagy debreceni tudós

(Maróthy, Szilágyi, Hatvani és Szikszai) és nálunk Teleki Sámuel jellemzése ügyes, sokhelyt megható, csak sajnáljuk, hogy Keresztesi Józsefnek, Péczeli Józsefnek és B. Kis Gergelynek a beható tanulmányozására már nem volt ideje. Egészen újak az egyházunk anyagi támogatásáról s a bázeli bibliakiadásokról szóló részek, amik még eddig így összefoglalva nem jelentek meg. Az említett hiányok mellett is értékes, úttörő munkának tartom, amit a pályadíjjal érdemes megjutalmazni.

A jelíges levél felbontatván, a 700 lej jutalmat *Jenei Jenő* III. éves hallgató nyerte.

9. **Dr. Tavaszy Sándor** theol. professzor adománya 500 lej, az általa kitűzött következő tételre: *Geleji Katona István theológiájának általános jellemzése*. Pályamunka nem érkezett be.

10. **Ugron István-alap** kamatai 200 lej *modern idegen nyelvben* jeles előhaladást tanúsító hallgató számára. Nyerte: *Herman János* II. é. hallgató.

11. **Dávidházi Bekéss Károly-alap** kamatai 500 lej az *iratterjesztés munkájában* legnagyobb sikert felmutató hallgató számára. Nyerte: *Varga Pál* II. éves hallgató.

12. Jutalmak:

a) *Zwingli-alapból* 50 lej jeles tanulónak 500 lejre kiegészítve. Nyerte: *Szabó Bálint* III. éves hallgató.

b) *A gróf Teleki-alapból* 24—24 lej két szorgalmas diáknak, 500—500 lejre kiegészítve. Nyerték: *Szabad Károly* II. és *Böloni András* IV. éves hallgatók.

c) *Szemináriumi munkában* nagy szorgalmat tanúsító hallgatók a fentmaradt pályadíjak terhére 300—300 lej pénzjutalomban részesültek: a dogmatikai szemináriumból *Paksy Sándor* IV. éves, pedagógiai szemináriumból *Herman János* II. éves, oklevél másolásért *Tomai László* IV. éves hallgató.

d) *Kovács László* esperes-előjárósági tag 200 lej adományát *Jenei Jenő* III. éves hallgató nyerte a nyári munkaprogram kiváló elvégzéséért.

e) *Kilyén Sándor-alap* 1000 lej kamatát, mint lelkes jó előmenetelű gyermeke, *Fejér Zoltán* IV. éves hallgató nyerte.

f) *Máthé Elek-alap* 100 lej kamatát kiegészítve 200 lejre, *Domby Béla* II. éves hallgató nyerte a nyári munkaprogram kiváló elvégzéséért.

g) *Könyvjutalmat nyertek: V. évről*: Borsy Bertalan, Deák József, Demeter Dezső, Kabay István, Krizsovánszky László, Némethy Sándor, Schuller Ödön, Sarkady Pál, Sipos Endre.

IV. évről: Ferencz János, Krajcsovitz Tibor, Kun Árpád, Mezei Lajos, Szabó Sándor, Tomai László.

III. évről: Barabás Mihály, Krizsovánszky Jenő, Lévy Lajos, Sipos Béla, Szabó Bálint.

II. évről: Achs Károly, Dombó Béla, Bokor István, Farkas Ferenc, Herman János, Olasz Éva.

I. évről: Boros Dezső, Csia Pál, Király Zoltán, Molnár Dezső, Nagy Olga, Petri József, Péntek Árpád, Sánta Pál, Szilágyi József.

h) *A munkaprogramm lelkiismeretes, alapos elvégzéséért* Tanári Kar a következő hallgatókat jutalmazta:

a) *pénzjutalommal:* II. évről Herman János 500 lej, Dombó Béla 200 lej; III. évről Krizsovánszky Jenő 300 lej, Jenei Jenő 200 lej; IV. évről: Ferencz János 300 lej.

b) *könyvjutalommal:* II. évről U. Nagy Lajos 2 könyv, Hodosy Imre 1 könyv; III. évről Dénes Dezső 2 könyv, Kelemen Tibor 1 könyv; IV. évről Fejér Zoltán 2 könyv, Paksy Sándor 1 könyv.

c) *dicsérettel:* II. évről Achs Károly, Farkas Ferenc, Olasz Éva, Szabó Albert, Szabad Károly, Volloncs Anna; III. évről Csia György, Holló László, Lengyel Ferenc, Lévy Lajos, Sipos Béla; IV. évről Bakk Imre, Egyed Albert, Eszenyei Gyula, Szablyár Kornél, Szabó Sándor, Székely Pál.

i) *Kolozsvár—Hidelvei parochiális tanács* hűségesen végzett hitoktató munkájukért 500—500 lejt adományozott Krizsovánszky László, Farkas Sándor, Sarkady Pál, Geréb Adám, Borsy Bertalan V. és Keresztes Nagy Imre IV. éves hallgatóknak, továbbá a serdülő ifjúság között végzett hűséges munkájáért 1000 lejt Szathmáry Béla II. éves és a lelkészi irodán végzett munkájáért 500 lejt Kovács Miklós V. éves hallgatónak.

k) *A Skót-bibliatársaság* szegénysorsú hallgatók részére ebben az esztendőben is 6 darab héber és 10 darab görög Bibliát adományozott, amelyeket évelején osztottunk ki a hallgatók között.

VI. Segélyezés.

Az ifjúság segélyezése öt forrásból történik: a gyülekezetek, az egyházmegyék, egyesek adományából, az intézet alapjai hozzájárulásából és az ifjúság önszegélyezéséből. Ezek közül legtekintélyesebb a gyülekezetektől *a legáció* intézménye útján élvezett rendszeres segély, amely címen 774.260 lejt kapott az ifjúság. A legáció évszázados hagyományok által megszentelt intézménye lelkészképzésünknek olyan fontos tényezője nemcsak anyagi, hanem tanulmányi szempontból is, hogy minden erőfeszítést meg kell tennünk, hogy a legációk továbbra is fenntartassanak és ahol csak lehetséges, új gyülekezetek is bevonassanak a legátust fogadók közé, annyival is inkább, mert tapasztalatunk szerint a legációnak nemcsak a legátusra, hanem a gyülekezetre nézve is nagy áldásai vannak.

Az idén nyolc egyházmegye: erdővidéki, enyedi, gyulafehérvári, görgényi, küküllői, orbai, széki és udvarhelyi részesítette segélyben theologusainkat 20.188 lej értékben. A Bethlen-kollégium

előjárósága a régi 16 darab Bethlen ösztöndíj fejében az idén az eddigi összeg kétszeresét, vagyis összesen 3200 lejt fizetett ki segélyként 4 hallgatónak.

Az egyházmegyéek ösztöndíjai rendszerint az illető egyházmegyéből való szegénysorsú hallgatók számára adatnak ki az illető egyházmegye tanácsának döntése alapján. Mekkora segítség lenne, ha a többi tizenkét egyházmegye is gondolna szegény theologusaira.

Egyesek adományából: a Fakultás női bibliaköre 1655 L., M. Nagy Ottó 1000 L., Jaskó Pál 1989 L., Gyenge Áron 1000 L., Kovács László 200 L. és a Püspök úr adományából összesen 135.350 lejt fordítottunk segélyezésre.

A református menzától 17 hallgatónk nyert ingyen ebédet, 5 hallgatónknak pedig az ebéd kosztját fizette. Az Ellenzék menzáján pedig 9 hallgatónk nyert kedvezményt.

Az intézet alapjaiból és hozzájárulásaiból 3 hallgató teljes internátusi és konviktsusi, 1 hallgató teljes konviktsusi, 1 teljes internátusi, 3 fél konviktsusi és 8 internátus-konviktsusi félkedvezményt nyert, összesen 89.300 lej értékben. Jutalmazásokra 26.620 lejt, leckeépénzkedvezmény címén 75.700 lejt fordítottunk segélyezésre.

A *palást alapból* két V. éves hallgató 2000—2000 lej segélyt nyert palástkészítésre.

Az *Ifjúsági Egyesület* ebben az esztendőben is segítségére sietett a szegénysorsú hallgatóknak. A legáció után bevett százalékból és egyéb jövedelmekből 19.497 lejt fordított segélyezésre. Ebből 9100 lejt tesz ki az a segély, amelyet betegeknek nyújtottak részben pénzben, részben gyógyszerben.

Segélyezésre mindent (pénz és természetbeni segélyt, legációt) *összeszámítva: 1,168.563 lejt fordíthattunk.* Ebből maga az intézet 311.117 lejt adott. Hála legyen érette Istennek és az adakozóknak.

Évvégi jutalmazásra 106 darab könyvet osztottunk ki. Ebből Egyházkerület Iratterjesztése 18, Szépműves Céh 19, Minerva könyvkiadó 13, a Fakultás 56 darabot adott. A *Skót bibliatársulat* szegénysorsú hallgatók részére az idén is 6 darab héber és 10 darab görög Bibliát adományozott, melyeket évelején osztott ki a tanárkar. Fogadják ez uton is az adományozók hálás köszönetünket.

A királyhágómelléki hallgatók ebben az évben is nyertek saját kerületüktől segélyt, amelynek összegét nem tartottuk nyilván. Körülbelül annyi volt, mint az elmúlt évben: 100.000 lej körül.

VII. Egészségügyi jelentés.

A Fakultás növendékeinek egészségi állapota az 1939—40. tanévben általában kedvező volt. Az előbbi évekhez viszonyítva lényegesen kevesebb volt a heveny lázas megbetegedések száma. Dacára a zord és hosszú télnek hűléses lázas bajok népes inter-

nátusunkban alig fordultak elő. Az idény-megbetegedések túlnyomó számban nátha, torokgyulladás és légcsőhurutra korlátozódtak.

Az emésztő szervek betegségeit sem észleltük oly gyakran, mint más években. Néhány hallgatónál, kiknél speciális diétára volt szükség, konyhatechnikai okokból intézetben kívüli kosztolást tanácsoltunk.

Betegszabadságon két hallgató vett részt. Ideiglenes óramentességre hét theologusnál volt szükség kimerülés címén.

Műtét végett két beteget utaltunk kórházba. Röntgen vizsgálat, az első évek kötelező kontrolját leszánkítva, évközben hét növendéknél történt, 3 esetben a mellkas, 4 esetben pedig a hasi szervek ellenőrzése okából. Szemorvosi consultatoria 4, fül-orr-gége szakorvosi vizsgálatra 5 hallgatót utaltunk.

Részletes statisztika:

Lázás influenza	4	Functionalis idegzavarok	. 3
Nátha, légcsőhurut, torokgyulladás	8	Gáz phlegmone	1
Mandula gyulladás	2	Paizsmirigy zavar .	. 1
Idült gyomorhurut	4	Rheumatikus bajok	. 3
Gyomor fekély	1	Izületi rándulás	. 1
Szervi szívbaj	. 1	Furunculosis	. 2

Operációk: 1 benőtt köröm, 1 orrsövény és 1 tályog műtét.

Az intézeti étkezde úgy minőség, mint mennyiség szempontjából megfelelő kosztot nyújtott. Gyenge gyomruak diétás eledele kielégítő volt.

Dr. Koronka István,
intézeti orvos.

C) A hallgatók, egyesületi munka.

1. A hallgatók névsora.

I. év

1 Balázs István	Kóbori Pál
Bálint József	Lám Leó ev.
Barabási Ferenc	László Géza
Bedő Gedeon	25 Liszka Károly
5 Bokor Katalin rk., khm.	Magyarósy Sándor
Boros Dezső khm.	Máthé András II. félévben
Bothár Barna ev.	szabadságon
Csia Pál	Mihály László kimaradt
Demeter László	Molnár Dezső
10 Dézsi Zoltán khm.	30 Molter Péter
Dobolyi László	Müller Oszkár rk., ev. n.
Erdei Antal khm.	Nagy Károly khm.
Fazekas Gyula	Nagy Olga
Györkei Ferenc khm.	Páll Dezső
15 Hegedüs Lajos khm.	35 Péntek Árpád khm.
Józsa Lajos khm.	Petri József
Kelemen Béla	Sántha Pál
Kiss Antal jug.	Szabó Zoltán Tibor
Király Zoltán khm.	Széll Sándor
20 Kós Károly	40 Szilágyi József khm.
Koszorús Ferenc	Telegdy József khm.

II. év

1 Adorján István	15 U. Nagy Lajos
Achs Károly jug.	Olasz Éva Piroska
Bakcsy Gábor khm.	Pánczél Péter I. félévben sz.-on
Bartha Endre	Pütkösti Miklós
5 Bitai Lajos	Ráczi Mihály khm.
Bokor István	20 Sebestyén András
Dezső Tibor	Szabad Károly khm.
Dombó Béla ev.	Szabó Albert
Erdélyi Lajos	Szathmáry Béla khm.
10 Farkas Ferenc	Szentgyörgyi Béla
Herman János	25 Varga Pál
Hodosy Imre jug.	Vincze Lajos khm.
Málnássy László	Volloncs Anna
B. Nagy Lajos khm.	Brantsch Vilmos rk., ev. n.

III. év

1 Barabás Mihály	Dénes Dezső
Bartha Albert	Gilyén Ferenc
Bálint István	Holló László khm., II. fél-
Cserepes Imre khm.	évben szabadságon
5 Csia György	Horváth S. József

10 Imreh Zsombor	Lévay Lajos khm.
Jákó József	Molnár János khm.
Jenei Jenő	20 Sipos Béla khm.
Józsa Márton ev., I—II. fél-
évben tanulm. szabadságon	Szabó Bálint
Kelemen Tibor khm.	Szabó Károly
15 Krizsovánszky Jenő khm.	Szöke Sándor
Kudor Attila khm.	Tökés Elek
Lengyel Ferenc khm.	25 Vajda Lajos
	Zoltáni Pál

IV. év

1 Ágyi Dániel khm.	Kocsis István
Bacsó László	Kovács János
Bakk Imre	20 Krajcsovitz Tibor ev.
Benkő Lajos I. félévben
szabadságon	Kun Árpád
5 Biró László jug. (meghalt)	Makkai Endre khm.,
Böllöni András	Márk Sándor khm.
Buda József jug.	Márkó József
Csibi Károly	25 Mezei Lajos
Dávid Ödön II. félévben. szabad-
ságon	Olcsvári Árpád
10 Egyed Albert khm.	Paksy Sándor khm.
Eszenyei Gyula khm.	Rákosy Dénes, egész évben
szabadságon
Fejér Zoltán	Szabylár Kornél khm.
Ferencz János	30 Szabó Árpád khm., I. fél-
évben szabadságon
Gaál Ferenc m., I. félév	Szabó Lőrinc
15 Hervol János khm., I. fél-
évben szabadságon	Szabó Sándor khm.
Keresztes Nagy Imre	Székely Pál
Kocsis Antal jug.	Tomai László

V. év

1 Barabási András	Krizsovánszky László khm.
Bartha Gyula	Kovács Elek
Borsy Bertalan khm.	15 Kovács Károly khm.
Deák József	Kovács Miklós
5 Demeter Dezső	Némethy Sándor
Elekes József khm.	Pethő Gyula khm.
Erdei István khm.	Sarkady Pál khm.
Farkas Sándor	20 Sipos Endre
Geréb Ádám	Schuller Ödön ev.
10 Halász Mária	Székely Ferenc
Kabai István khm.	Turzai János
Kiss Lajos	

Rövidítések magyarázata: khm. = királyhágómelléki, m. = magyarországi, ev. = ágostai hitvallású evangélikus, n. = német, jug. = jugoszláviai, rk. = rendkívüli hallgató.

2. Ifjúsági egyesületek.

a) Az Ifjúsági Egyesület évről-évről jelentése az 1939—40 iskolai évről.

Isten kegyelméből ismét egy iskolai év végéhez érkeztünk. Nehéz, gondokkal teljes év volt ez számunkra. Sok küzdelembe került, hogy Egyesületünk a mai nehéz viszonyok között is fennakadás nélkül végezhesse megszokott munkáját.

Azok a nehéz életkörülmények, amelyek ma az egész világon érezhetők, Egyesületünkön, az ifjúság munkáján is éreztették hatásukat. Azokat a támogató munkákat, amelyeket a Theologus Ifjúság Egyesülete máskor egészen könnyen, minden fennakadás nélkül végezhetett el, most sokszor az anyagi nehézségek miatt, küzdelmek útján tudta csak megvalósítani.

Nem kezdhetem meg beszámolómat azonban anélkül, hogy hálát ne adjak Istennek egy év minden munkájáért, békességéért, kegyelméért és segedelméért. Milyen nagy volt az Isten kegyelme velünk szemben, hogy akkor, amikor százezrek pusztulnak el a csatatereken, nekünk békességet adott és lehetőséget, hogy dolgozhassunk. Ezt az Isten által adott békességet igyekeztünk tőlünk telhetően munkára felhasználni és íme, ha küzdelmek után is, de eljutottunk célunkhoz és számot adhatunk egy év munkájáról.

A theologus ifjúság, mint minden évben, úgy az idén is szorgalmasan résztvevett azokon az alkalmakon, amelyeken együttesen foglalkoztunk az Isten igéjével. Ezek voltak a minden reggeli áhitatok, a szerda esti bibliaórák és szombat esti précesek.

Az Ifjúság külső és belső ügyeit a Presbiterium intézte. Ebben az évben a Presbiterium 4 rendes és 1 rendkívüli gyűlést, Ifjúsági Egyesületünk pedig 2 rendes és 2 rendkívüli gyűlést tartott.

Ének-Zene Egyesületünk ebben az évben is a kitűzött programjához hiven végezte munkáját. Célunk nem más, mint az idegen, főleg germán és szláv hatásokat felmutató énekkari művekkel szemben, az eredeti magyar népdal sajátosságain és motívumain felépített új magyar énekkari művek ismertetése és terjesztése volt, úgy városunkban, mint Erdély minden részében. Ez volt tehát az a szempont, ami irányította Énekkarunk működését. A múlt évi beszámolóval szemben megállapíthatjuk azt, hogy az idén az új magyar zenének vallásos műveiből is sikerült egynéhányat megismertetnünk. Sajnálattal kell azonban megállapítanunk, hogy az idénre is tervbe vett vidéki szerepléseinket, rajtunk kívül álló okok miatt nem tudtuk megvalósítani. Így énekkarunk csak helyben szerepelt, intézetünkben 3 alkalommal és más egyesületek felkérésére szintén 3 alkalommal. Szerepléseink mindenütt sikerrel végződtek. Az Ének-Zene Egyesület vagyona a felszerelésen kívül ez év végén 8227 lej.

Ifjúsági könyvtárunk az idén is fokozatos gyarapodást mutat. Ebben az évben 7 új művel gyarapodott a könyvtárunk

összesen 8 kötetben. Az ifjúság olvasásra kivett 880 drb. könyvet, ami azt jelenti, hogy egy hallgatóra átlag 8 könyv jutott. A begyűlt könyvtári tagdíjakból csak 347 lejt fordítottunk könyvvásárlásra, azzal a céllal, hogy az idén begyűlt pénzt a jövő évvel együtt a könyvek jókarbahozatalára fordítjuk. Évi bevétel 1095 lej, kiadás könyvekért és könyvkötésért 387 lej. Pénztárál'omány tehát 768 lej. Könyvtárunk jelenleg 363 drb. könyvet tartalmaz.

Ifjúsági olvasótermünk látogatottsága igen nagy volt. Ehez hozzájárult az, hogy visszakaptuk az ifjúság kényelmének inkább megfelelő tágas olvasótermünket. Az év folyamán 6 napilap, 8 hetilap, 25 egyházi és irodalmi folyóirat járt olvasótermünkbe. Az ujságokon és folyóiratokon kívül sakk és rádió állott a szórakozni vágyó ifjúság rendelkezésére.

Önsegélyző pénztárunk, ha küzdelmesen is, de a segítség munkáját végezte. Anyagiilag megszorult hallgatóknak segélyt adott, gyorskölcsön formájában, szegénysorsú hallgatóknak pedig végleges segélyt. Régi tartozásokból, már nem theologusoktól befolyt ebben az évben 1760 lej. Összes bevétel 68.233 lej, kiadás 52.917 lej. Ebből végleges segélyként kiutaltunk 10.397 lejt. Pénztárállomány 15.262 lej.

Ifjúsági pénztárunk ebben az évben is az előadások anyagának, a kurzusok sokszorosításának anyagát fedezte. Bevétele volt 30.839 lej, kiadása 29.590 lej. Kötelezvényekben van 975 lej. Készpénzállomány 374 lej.

Betegsegélyző pénztárunk a beteg hallgatóknak adott segélyt. Gyógyszerekért és receptekért kifizettünk 6902 lejt. Kórházi segélyként 2100 lejt. Jelenlegi készpénzállomány 64 lej.

Az ifjúság belső élete a mai felzavart viszonyok között is meglehetősen csendes volt. Elkertülhetetlenek azonban a kisebb zavaró esetek, de elmondhatjuk azt, hogy olyan esemény, ami az egész ifjúságot kizökkentette volna a mindennapi életéből, nem fordult elő.

Amikor befejezem az 1939—40. iskolai évről szóló jelentésemet, azt kérem Istentől, hogy adjon a jövőben a földre békeséget, az Ő békességét és az emberi szívekbe szeretetet, hogy az az ifjúság, amelyik még ide visszajön, békességben és szeretetben munkálkodhassék.

Demeter Dezső ifj. elnök.

b) *A Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület jelentése az 1939—40. iskolai évről.*

A Református Theologiai Fakultás felügyelete alatt működő Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület elmúlt évi munkájára visszatekintve, mindenekelőtt Isten csodálatos kegyelméről és segédméről kell bizonytságot tennünk. Mert az Ő kegyelme és segítsége tette lehetővé azt, hogy az egyre súlyosbodó világpolitikai válságok közepette is végezhetjük munkánkat — habár sokkal szeré-

nyebb keretek között, mint az elmúlt években — és dolgozhattunk azért, hogy Isten Igéje és az Ő akarata eljusson minden egyes református főiskolai hallgató szívéhez.

Nehéz körülmények között kezdtük meg ez év elején a munkát, hogy folytassuk ott, ahol a múlt év végén abbahagytuk. Nehéz út állt előttünk. Az eddigieknél sokkal nehezebb, hiszen a szemünk előtt lejátszódó külső események nagymértékben érintették főiskolás ifjúságunkat is. Ilyen külső nehézségek között, nagy bizonytalanságban és aggodalmak között indultunk el a kijelölt úton. Nem tudtuk, hogy mennyit futhatunk meg az előttünk levő útból, csak azt tudtuk, hogy el kell indulnunk és haladnunk kell addig, amíg lehet. Istenre bízunk magunkat, az Ő segítségét kértük és Ő vezetett minket. Az utat megfutottuk. S most itt állunk ez év végén és számat kell adnunk arról, hogy miképpen sáfárkodtunk a mi életünkkel, időnkkel és milyen munkát végeztünk.

Az út, amelyen haladtunk, tele volt akadályokkal, nehézségekkel. A külső nehézségek mellett szomorúan kellett megtapasztalnunk azt a nagy nemfördömséget, közömbösséget és érdektelenséget, mellyel egyesületi munkánkkal szemben viseltetett főiskolás ifjúságunk egy része. Ez is nagyban akadályozta munkánkat. S hozzájárult ahhoz, hogy nem tudtuk úgy végezni kötelességeinket, ahogy mi szeretettük volna és munkánkat a múlt évi munkánál is szorosabb keretek közé kellett szorítanunk.

Munkánkat az első félévben három, a másodikban négy irányban végeztük. Az első félévben végzett lelkinvelés, szellemi nevelés és szolgálati munkák mellett, a második félévben a testnevelést is megpróbáltuk valósítani, azonban a tagok részvétlensége miatt ez a próbálkozásunk nem járt kellő eredménnyel.

I. Egyesületi munkánk középpontjában a lelkinvelés, a lelkiélet ápolása állott. Ezt szolgálták a bibliaórák, imaórák, lelkigyakorlatok, imahetek, vasárnap délutáni 10 perces bibliamagyarázatok és főiskolás lelkipásztorunk pásztori látogatásai.

1. Bibliaórákat minden pénteken este 8—9-ig tartottuk, összesen 33 alkalommal, 27-szer egy és 6-szor két csoportban. Ezeket a megbeszéléseket „A keresztyén élet alapkérdései“-t tárgyaló bibliaköri vezérfonal szerint tartottuk. Ez órák látogatóinak száma meglehetősen nagy hullámzást mutat. Legnagyobb bibliaköri létszámunk 80, legkisebb 7. Átlagos létszámunk 46.

2. Imaóráink minden szombaton este, illetve minden negyedik bibliaóra alkalmával voltak.

3. Lelkigyakorlatot rendeztünk két alkalommal egy-egy napost 79 és 108 résztvevővel. Lelkigyakorlatainkon bibliaórát, előadást, vitázást rendeztünk és mint rendesen, szeretetvendégséggel zártuk be azt.

4. Megtartottuk a múlt év novemberében a világdíakszövetség egyetemes imahetét a Református Theológiai Fakultás dísztermében. Minden este imaóra keretében előadást tartottunk. Ez év áprilisában pedig — szűkebb keretek között — megrendeztük

a sáfársági imahetet, mely alkalommal három előadás keretében foglalkoztunk sáfársági kérdésekkel.

5. Elmaradt főiskolás istentiszteleteinket próbáltuk helyettesíteni az első félévben a vasárnapi délutáni előadások előtt tartott 10 perces bibliamagyarázatokkal, melyek szerves összefüggésben voltak az előadás tárgyával. Sajnos, a második félévben ezek is elmaradtak.

6. Főiskolás ifjúságunk lelkinvelését szolgálták főiskolás lelkipásztorunk pásztori látogatásai, melyeket a ref. kollégiumban, az unitárius kollégiumban és a szeretetházban lakó ref. főiskolai hallgatóknál végezték.

7. E helyen kell megemlékeznünk a múlt év június végén és július elején Kérőben tartott 5 napos nyári lelkigyakorlatunkról. Ezen lelkigyakorlatunkon apostoli hitvallásunk tételét beszéltük meg délelőtti előadások keretében. Délutáni előadásainkon diák-életünk legégetőbb kérdéseivel foglalkoztunk. Lelkigyakorlatunk bibliaórái, előadásai és megbeszélései kimondhatatlan nagy lelki-áldásokat jelentettek mindnyájunk számára, akik ott lehettünk. Elmondhatjuk, hogy valóban Isten lelke munkálkodott ottan és rázta fel az alvó lelkeket, melynek bizonyosságai voltak a beszámoló alkalmával elhangzott felejthetetlen bizonyágtételek.

8. Megünnepeltük a második félévben — kis műsorral — az anyáknapiját is 51 résztvevővel.

II. Munkánk második ága a szellemi nevelés. Ezt szolgálták a vasárnap délutáni összejövetelek és a hagyományos főiskolás karácsonyestünk.

1. Vasárnap délután 14 ízben tartottunk megbeszéléssel egybekötött előadást, melyek tárgyát vallásos, irodalmi és más — a főiskolás ifjúság életére vonatkozó kérdések képezték. Összejöveteleinken összesen 267-en fordultak meg. Legnagyobb létszám 110, legkisebb 22, átlagos létszám 66.

2. December 17-én megrendeztük hagyományos karácsonyestünket a ref. kollégium tornatermében, melyen kb. 210-en vettek részt.

3. A szellemi nevelés munkáját szolgálta volna Ref. Főiskolás Énekkarunk is, melyet a második félévben megalakítottunk, azonban megfelelő érdeklődés és pártolás hiányában csak nagyon rövid életű volt s a tagok részvétlensége miatt rövid időn belül kénytelenek voltunk feloszlani.

III. Szolgálati munkát végeztek a theologus ifjak a kollégiumi bibliakörök keretében, az inasok és inaslányok között és a szórványokban.

1. A Református kollégiumban 10 theologiai hallgató tartott minden héten bibliaórát összesen öt osztályban (III-ban és IV-ben kettő-kettő és az V-ben egy), a „keresztyén élet alapkérdéseit“ tárgyaló bibliaköri vezérfonal szerint.

2. Az iparos-tanonc ifjak közötti munkát múlt év novemberében kezdtük meg. Nyolc ifjú végezte ezt a munkát az első fél-

évben, minden héten kétszer két-két csoportban. Összesen kb. 120 tanonc ifjúval foglalkoztak.

Ez a munka azonban a második félévben — súlyos külső akadályok miatt szinte azt mondhatnánk, hogy teljesen megszűnt. Ugyanis a vallásórák tartását állami rendeletre ortodox lelkészek vették át s ennek következtében a mi részünkre nem maradt helyiség. Ez volt a legnagyobb akadály, mert az iskola igazgatója hajlandó lett volna a vallásóra látogatására kötelezni az ifjakat, ha valamelyik ref. elemi iskolában helyet tudtunk volna biztosítani az ő számukra. Helyet azonban nem kaptunk és így mindössze csak egy órát tarthattunk hetente.

Ugyancsak az a nyolc ifjú foglalkozott minden héten — egymást felváltva — egy-egy órát a Ref. inasotthonban lakó tanonc-ifjakkal.

Az idén kezdtük meg ezt a munkát a leányinasiskolában is, ahol Tavasz Mária lelkész nő testvérünk vezetése mellett kb. 30 iparos-tanonc leánnyal foglalkoztak hetente egy-egy órát.

3. Református szórványainkban theologus ifjak végeztek szórványmunkát. A távolabbi szórványokban a nyár folyamán, Kolozsvár környékén pedig évközben.

a) A nyár folyamán Erdély és az Okiráltság ref. szórványai-ban 13 helyen 11 theol. hallgató végzett szórványmunkát. Isten-tiszteleteket, bibliaórákat, vasárnapi iskolát tartottak. Konfirmációra készítették elő ifjakat. Esketést, keresztelést, temetést végeztek, úrvacsorát osztottak és vallásos estélyeket tartottak.

b) Kolozsvár környékén évközben 22 theol. hallgató ifjú látogatta a szórványokat. Összesen 12 szórványt gondoztunk.

Ezen munkák végzéséhez szükséges összeget részben az Erdélyi Ref. Egyházkerülettől kaptuk, részben pedig mi magunk teremtettük elő.

Itt kell megemlítenünk még azt is, hogy az elmúlt évben szórványszemináriumot nem tartottunk. E hónap elején tartottunk egy szórvány-estét (melyen Nagy András prof. úr foglalkozott a szórvány kérdésével). A szórványmunka fellendítésének érdekében javaslatot tettünk a Méltóságos Igazgató Tanácsnak, hogy tegye lehetővé számunkra a téli szórványgondozást is.

IV. A keresztyén Világdiákszövetséggel való kapcsolatainkról a következőkben számolhatok be: ez év február 21—23. között láttuk vendégül a Keresztyén Világdiákszövetség genfi központjának titkárát, Hause lelkészt. Ez év február havának közepén dél-kelet európai testvérszövetségeink vezetői Belgrádban értekezletet tartottak s mivel mi azon nem vehettünk részt, Hause lelkész közvetlenül az értekezlet után felkeresett bennünket, hogy egyfelől személyes tapasztalatokat gyűjtsön munkánk jelenlegi helyzetéről, másfelől pedig azért, hogy tájékoztassa egyesületünket a belgrádi értekezlet eredményeiről. Vele együti keresett fel a bukaresti ortodox főiskolás mozgalom vezetője, Găldău lelkész is, aki a testvéri kapcsolat kiépítése érdekében ismertette előttünk mozgalmuk

eddiggi tevékenységét. Egyesületünk és ifjúsági evangélizációs munkánk vezetői számára is áldásos és tanulságos volt ez a látogatás.

Ugyancsak a Keresztyén Világdiákszövetség délkelet európai mozgalmi folyó év szeptemberében a bulgáriai Várnában tartják szokásos évenkénti konferenciájukat. Erre egyesületünket is meghívták és Isten segédelmével — ha a körülmények nem fogják akadályozni — képviseltetni is fogjuk egyesületünket.

V. Jelentésünkben még meg kell emlékezni azokról a kapcsolatainkról, melyeket a Kolozsvárt folyó belmissziós csoportokkal és a diákmissziós munkákkal tartottunk fenn.

a) A második félévben megpróbáltuk felvenni a kapcsolatot a városunkban működő belmissziós munkát végző csoportokkal. Egy alkalommal ezen csoportok vezetőivel megbeszélést tartottunk és a felmerült nehézségeken próbáltunk segíteni. Sajnálattal jelentjük azonban, hogy ezen kapcsolatot nem tudtuk nagyobb mértékben elmélyíteni, mert a közbejött események ebben megakadályozták.

b) Rendszeres kapcsolatot tartottunk fenn a többi egyházak diákmissziós munkáival és közös nehézségeinket, kérdéseinket együttesen próbáltuk orvosolni, megoldani.

c) Kapcsolatot tartottunk fenn egyesületünk többi csoportjával is, melyek országunkban működnek. Ez alkalommal örömmel jelentjük, hogy egyesületünknek eddigi két csoportján — a kolozsvári és bukaresti — kívül, folyó évben mozgalmunk még két tagozattal gyarapodott. Ugyanis f. évben alakult meg a F. I. K. E. egy-egy csoportja Temesvárt és Iaşiban, melyek magukba foglalják az ott tanuló ref. főiskolás ifjúságot. A temesvári csoport 15, a iaşii 6 taggal kezdte meg működését. Egyesületünknek ilyenformán jelenleg négy egyetemi városban van csoportja s mind a négy teljesen közös munkaterv alapján hirdeti Isten Igéjét a jövőre ref. értelmiség körében és nevel öntudatos egyháztagokat Anyaszentegyházunk számára.

VI. Pénzügyi helyzetünkről a következőket jelenthetjük: az elmúlt évben a bevétel 11.911 Lei, a kiadás 8114 Lei tesz ki. Jelenlegi pénztárkészletünk 3797 Lei. Itt említem meg, hogy bevételünk teljes egészében egyesületünk tagjainak adományából gyűlt össze, mert kívülről semmiféle segítséget, támogatást nem kaptunk.

Pénztári helyzetünk elég aggasztó, mivel itt állunk nyári lelki gyakorlatunk előtt, melyet Kisiklódon szeretnénk megtartani. Lelki gyakorlatunk megrendezése előtt súlyos akadályok állanak, de bízunk abban, hogy Isten meghallgatja kérésünket és az Ő segítségével megrendezhetjük. Szeretnénk, ha minél több ifjúnak lehetővé tehetnénk az ezen lelki gyakorlaton való részvételt. A kellő anyagi fedezet hiányában azonban ezt csak nagyon szűk keretek között tudjuk lehetővé tenni.

VII. Végezetül még egyesületünk jelenlegi tagjaira vonatkozólag kívánunk jelenteni egy pár adatot. Az elmúlt évben egyesü-

letünk összejöveleink összesen 322-en fordultak meg. Ezek közül a nyilvántartott tagok száma 138 theologiai hallgató, a többiek pedig megoszlanak a különböző fakultások között. A többi 184.—közül a legtöbbször csak a nevét tudjuk.

Jelentésünkben nem feledkezhetünk meg arról a szomorú eseményről, mely Gólya Béla joghallgató testvérünk elvesztésekor ért bennünket, akit közlünk — az élet küzdőteréről — rövid szenvedés után szólított magához az Úr. A feltámadás reménységével búcsúztunk el tőle.

* * *

Most pedig mielőtt jelentésünket befejeznék, köszönetet kell mondanunk Istennek azért, hogy megsegített, erőt adott a munkához, munkáinkat védelmezte és utainkat irányította. Hálát kell adnunk azért, hogy most — ezekben a nyugtalan, mozgalmas napokban — összegyűlhettünk egy egész éven keresztül és békeségben, testvérek társaságában, szeretetközösségében tölthettük el Isten közelében azokat a csendes órákat.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik valami úton-módon támogatták munkáinkat. Elsősorban a Főtiszteletű és Méltóságos Püspök úrnak, a Nagytiszteletű Tanári Karnak azért, hogy éber figyelemmel kísérték egész évi munkáinkat és szeretettel támogattak minket feladataink elvégzésében. És köszönetet mondunk mindazoknak, akik adományaikkal hozzájárultak költségeink fedezéséhez, szeretetvendégségeink, karácsonyestünk megrendezéséhez s akik erkölcsileg támogatták egyesületünk munkáját.

E köszönetmondásunk mellett azonban arra kérjük szeretett Vezetőinket, egyházi Főhatóságainkat, hogy ne szünjenek meg továbbra is támogatni főiskolai-hallgató testvéreink lelkinvelésére irányuló törekvéseinket és állandóan álljanak mellettünk tanácsaikkal, védelmükkel, támogatásukkal. Ezen a területen is sok és nehéz munka vár azokra, akik a Krisztus parancsát teljesíteni igyekeznek. Az akadályok egyre nagyobbak, a nehézségek egyre súlyosabb méreteket öltenek s ezért nagy szükség van fokozottabb munkára, nagyobb odaadásra és sokkal több szeretetre és egyetértésre. Hiszünk és bízunk abban, hogy Isten nem hagyja el azokat, akik az Ő ügyét igazán szolgálni akarják és így az Ő segedelme továbbra is erőt ad a munkához. Isten segedelmét kérve egyesületünk további munkájában és megrendezendő lelkigyakorlatunkra, fejezem be Ifjúsági Kereszténység Egyesületünk 1939—40. évi munkájáról szóló jelentésemet.

Mezei Lajos, főtítkáár.

Tudnivalók az 1940—41. iskolai évre.

A) Értesítés az 1940—41. tanévre vonatkozólag.

1. *Felvétel.* Úgy a tanintézetbe, mint az internátusba és a konviktusba való felvételt a folyamodványok az *I. évfolyamra* jelentkezők részéről a) *születési állami anyakönyvi kivonattal*, b) *keresztlevéllel*, c) *konfirmációi bizonyítvánnyal*, d) *érettségi* (baccalaureatusi) *bizonyítvánnyal*, vagy *leckekönyvvel* (index), vagy ezek hitelesített másolatával, e) *curruculum vitae*vel (rövid életrajz, melyben az életrajzi adatokon, családi helyzeten kívül feltárandó, miért óhajt a lelkipásztori pályára lépni, középiskolai évei alatt minő keresztyén ifjúsági munkában vett részt), f) *gimnáziumi vallástanárának* az igazgató által megerősített *ajánlólevelével*, melyben a lelkipásztori pályára való rátermettsége igazoltatik rövid leírás kapcsán, g) lakóhelye *lelkipásztorának ajánlólevelével*, melyben szintén a lelkipásztori pályára való alkalmatossága igazoltatik a személyi adottságok részletes felsorolásával (mind a két ajánlólevél hivatalos pecséttel ellátott *zárt borítékban* kérendő ki és melléklendő), h) testi épségét és alkalmatosságát igazoló *orvosi bizonyítvánnyal*, amelyben okvetlenül feltüntetendő, hogy nem szenved-e tüdőbajban vagy nem látszik-e tüdőbajra hajlamosnak, i) negyedív alakú, ajánlottan felbélyegzett, a folyamodó pontos címével ellátott *válaszborítékkal* (különben az illetőt a felvételtől nem értesítjük) felszerelten és a *Fakultás igazgatóságához* címzetten legkésőbb *augusztus 10-ig* küldendők be, a folyamodványok felzetén pontosan megjelölve a *folyamodó lakása*: község (esetleg utca, házszám), utolsó posta és vármegye, román nyelven is. *Az első évfolyamra*, miként az elmúlt esztendőben, úgy most is *korlátolt számban veszünk fel romániai református férfi hallgatókat.*

Az első évre felvettek a beiratkozás előtt a Református Kórházban tüdőjük egészsége, majd az intézeti orvos által a testi épség, különös tekintettel a lelkészi pályára való alkalmatosság szempontjából (hang, hallás, beszéd stb.) felülvizsgálatnak és csak az orvosilag alkalmasnak nyilvánítottak irhatók be.

A régi hallgatóknak is kérniök kell felvételüket, jelezve, hogy melyik évfolyamra és csak az intézetbe, vagy az internátus-konviktusba is kérik-e felvételüket. A kérvényhez, amely *augusztus*

10-ig küldendő be, mellékelni kell egy felbélyegzett és pontosan megcímezett válasborítékot. *Akik a kitűzött időpontig nem folyamodnak, eltávozottak tekintetnek és helyükbe más véteik fel.*

Az intézeti Szabályzat értelmében a férfi hallgatók az internátusban lakni és a konviktusban étkezni, a női hallgatók pedig a Szeretétházban lakni és étkezni kötelesek.

2. *Díjak.* Minden felvett növendék a beiratkozás alkalmával 3000 lei leckepeznt tartozik fizetni, ezenkívül beiratkozási díj közös cím alatt — nyugdíjjárulék (300 Lei), könyvtárdíj (100 Lei), énekeszenekari díj (20 Lei), irodaköltség és nyomtatványdíj (120 Lei), orvosi díj (60 Lei), felszerelési díj (200 Lei), fürdődíj (csak bennlakók) 100 Lei, 100 Lei tanári tanulmányi alap, — összesen egy évre 1000 Leit tartozik fizetni. Ezeken kívül letétbe helyezendő 150 Lei, amely összeg, ha kártétel az illetőt nem terheli, év végén visszafizettetik. Az ifjúsági egyesületi, betegsegélyző- és kurzusdíjak ezenfelül kb. 300 Leit tesznek ki.

Internátusi díj egy évre 4000 (négyezer) Lei és konviktusi díj 8000 (nyolcezer) Lei, mely félévi előleges részletekben fizetendő szintén a beiratkozáskor és február 1-én. Kérhető havi részletekben való fizetése is.

Fenti árak ideiglenesen állapították meg, az előjáróság a végleges árakat, a piaci árakhoz mérve, szeptemberben állapítja meg és a díjaknak a viszonyokhoz való évközi módosítási jogát is fenntartja magának.

A konviktusi díjak egész évre kötelezők.

Köteles minden hallgató magával hozni egy rend, a theol. hallgató hivatásához és szolgálatához elengedhetetlenül szükséges fekete ruhát és megfelelő egyéb ruházati és felszerelési cikket.

3. *Kedvezmények és ösztöndíjak.* Az intézet beiratkozott növendékeinek a következő kedvezmények és ösztöndíjak állanak szolgálatára:

Egyes hallgatók, indokolt kérésre, az egész globális leckepeznt 25 százalékáig a leckepeznt fizetése alól részben vagy egészben a tanári kar által felmenthető. **Tekintettel a konviktus nehéz helyzetére, leckepeznt-kedvezményt csak az kaphat, aki a konviktusban étkezik.**

16 drb. ösztöndíj a Bethlen-kollégiumtól járó fejedelmi alapítványból. (A múlt évben fejenként 200 Lei volt.)

8 drb. változó összegű egyházmegyei stipendium az erdővidéki, görgényi, gyulafehérvári, küküllői, nagyenyedi, orbai, széki és udvarhelyi egyházmegyéktől.

A jelzett ösztöndíjakért a folyamodványok a Bethlen-kollégium méltóságos Előjáróságához, vagy az illető egyházmegye tanácsához címzendők, de mindenik a Fakultás Igazgatóságához adandó be *folyó évi augusztus 10-ig.* 4—4. drb. féldíj kedvezmény az inter-

nátus-konviktusban az I—II. év számára, melyekre a II. évre menők augusztus 10-ig folyamodhatnak, az I. évesek pedig februárban, az első félév lezárása után. A tanári kar ezenkívül alkalmi segélyeket is ad; ezekért az I. félévi kollokviumok letétele után kell folyamodni. Mindenki, aki bármilyen segélyért folyamodik, folyamodványában köteles kijelenteni, hogy *a tanári kar által részére kijelölendő intézeti vagy egyházi munkában készséggel részt vesz és enemű megbízásait pontosan teljesíti*. E külön munkák nem fognak ellentétben állani pályájára készülésével, sőt azt fogják kiegészíteni s alaposabbá tenni. **Aki a jelzett időig nem folyamodik vagy nem jelentkezik — még ha a stipendiumot élvezte is —, eltávozottak tekintetik s helye mással töltetik be. Akinek folyamodásához a megkívánt okmányok nem csatoltatnak, annak kérésé nem vétetik figyelembe.**

4. *Beiratkozás*. A jövő tanévre való beiratkozások szeptember hó 27—28. napjain lesznek. **A tanári kar hathatósan figyelmezteti a hallgatókat, hogy ha a múlt évi tartozásukat be nem fizetik, be nem írhatók.**

5. *Internátus*. A bennlakásra felvett ifjak beiratkozás és díjfizetés után költözhetnek be. **Az összes ágyneműt az ifjaknak kell magukkal hozniok, valamint a konviktusba legalább 2—2 darab asztalkendőőt megjelezve, legalább 40×40 cm. méretben.**

Szeptember 22. előtt az internátusba senki be nem költözhet.

6. *A konviktus*. A konviktusban a főzés szeptember hó 29-én reggel kezdődik.

7. *Az 1940—41. tanév ünnepélyes megnyitása* szeptember 29-én délelőtt 11 órakor lesz a Fakultás dísztermében.

8. A javító és pótkollokviumok szeptember 23—24-én lesznek.

9. A theol. minősítő vizsga szeptember 26-án, a javító és pót-alapvizsgálat szeptember 25-én tartatik meg; az előadások kezdete szeptember 30-án.

10. **Minden tárgyú kérés külön íven, külön kérvényben adandó be.**

Esetleges tudakozódások a theologiai Fakultás Igazgatóságához intézendők (Cluj, Ref. Theologia, Calea Marechal Foch 38.) *Válaszbélyeg csatolandó.*

B) Munkaprogramm 1940. év nyarára.

A theologiai Szabályzat 272. §-a a következőket tartalmazza: „Az Isten országa szolgálatára készülőknek állandóan benne kell élniök e munka légkörében. Ezért a tanárkar évről-évre megállapítja azt a munkaprogrammot, amelyet az összes hallgatóknak a nyári szünetben el kell végezniök. E program két részből áll: 1. elméleti és 2. gyakorlati-gyülekezeti feladatok. Az elméleti feladat, amely évfolyamonként állapítatik meg: a Szentírás, a hit-

vallások, az *Institutió* és jelentősebb modern theologiai művek tanulmányozása. Ennek tételeit, melyek közül sohasem hiányozhatnak a szentírási tételek, évről-évre állapítja meg a tanárkar és a tételek írásban dolgozandók ki és adandók be. A gyakorlati feladat abban áll, hogy minden hallgató a nyári szünet alatt abban a gyülekezetben, amelyben tartózkodik, a lelkész felügyelete alatt köteles legalább heti 4 órai gyülekezeti munkát végezni. Ilyen munka gyanánt számít: hétköznapi, vasárnapi istentiszteletek végzése, irodai munka, vasárnapi iskola, bibliakör vezetése, segédkezés vallásos összejövetel rendezésében, énektanítás stb. Köteles továbbá a szomszédos szórványok gondozásában, az iratterjesztés propagálásában és megindításában, a nagyobb gyülekezetek szélein alakult új települések híveinek összeírásában és gondozásában segédkezni és az Ókirályságba költözöttekről kimutatást készíteni. Ajánlatos, hogy támogassa a szomszédos gyülekezetet is, ha ott nincs vakációzó theologus, különösen, ha a lelkészi állás türesedésben van. Mindezekről a munkákról köteles illetékes lelkészének, akinek engedélyével és felügyelete alatt munkálkodott, írásban beszámolni. Köteles az összes munkáiról pontos naplót vezetni, amelyet illetékes lelkésszel láttamoztatva az összes munkákról szóló szolgálati bizonyítvánnyal és az Ókirályságba költözöttek kimutatásával, valamint az elméleti tételekkel együtt a beiratkozáskor benyújt a Fakultás igazgatójához, aki enélkül be nem írhatja. A munkaprogramm kidolgozása alól részben, vagy egészben igazgató adhat előzetes kérésre felmentést. A munkaprogramm legkiválóbb elvégzői jutalomban részesülnek. A hanyagok hanyagságuk mérve szerint fegyelmi büntetés alá esnek.“

I. évet végeztek munkaprogrammja :

1. *Szentírás tanulmányozás :*

- a) Az Ószövetség prófétai alakjai Illésig.
- b) Hóseás próféta személye, kora és igehirdetése könyve alapján.
- c) Pál II. térítői útja. A meglátogatott gyülekezetek ismertetése.

2. *Tudományos munka :*

Elofvassák és kivonatolják az *Institutió* I. könyv XV—XVIII. fejezeteit, valamint László Dezső: *Az Ige egyháza* c. könyvét.

II. évet végeztek munkaprogrammja :

1. *Szentírás tanulmányozás :*

- a) Elhívások az Ószövetségben.
- b) Salamon temploma és a fogság utáni templom.
- c) Keresztelő János és Jézus.
- d) Pál apostol, mint pásztor, a pásztori levelek alapján.

2. Tudományos munka:

Eolvassák és kivonatolják az *Institutió* II. könyv I—V. fejezeit, valamint M. Nagy Ottó: *Szent hitünk* c. könyvét.

III. évet végzettek munkaprogramja:

1. Szentírás tanulmányozás:

- a) A zsoltárok könyve eschatológiája.
- b) A halál utáni élet az Ószövetségben.
- c) Hol jutnak a keresztyének kapcsolatba vagy ellentétbe a világi hatalommal és hogy viselkednek, az újszövetségi iratok szerint. (A keresztyének és a világi hatalom viszonya az újszövetségi iratokban.)
- d) A korinthusi gyülekezet az Ap. Csel. és a levelek alapján.

2. Tudományos munka:

Eolvassák és kivonatolják az *Institutió* III. könyv XXI—XXV. fejezeit, valamint Kozma Tibor: *Téma és textus a prédikációban* c. munkáját.

Általános utasítás: A IV. évet végzettek számára munkaprogramot nem adott a tanári kar.

A többi évfolyam növendékei a beiratkozás alkalmával kötelesek munkájukat a szeniornak átadni. **A munkák beadása nélkül senki be nem írható és haladékot sem nyerhet a beiratkozásra.**

Akik a nyári missziói munkában vannak és ezt a munkábaállításuk alkalmával az igazgatónak írásban bejelentették és a beiratáskor kellő módon igazolni tudják (szolgálati bizonyítvánnyal), csak a bibliai tételt kötelesek kidolgozni és a munkanaplóval együtt benyújtani.

A többiek a beiratkozáskor kötelesek beadni:

- a) szolgálati bizonyítványt a végzett munkáról;
- b) kimutatást a községből az Ókirályságba költözöttekről;
- c) munkanaplót (láttamozva az illetékes lelkész által);
- d) szentírási tételt (legalább 20 egyegyed íves lapnyi terjedelemben), *Institutió* és az olvasásra kitűzött könyv kivonatát.

A nyári munkaprogram elvégzői között évfolyamonként a következő jutalmak osztatnak ki: a legjobb dolgozat 500 lej, a második két könyv-, a harmadik egy könyvjutalomban részesül.

C) Vizsgai házi írásbeli tételek az 1940/41. évre.

I. Alapvizsga tételei.

1. Bibliai tudományok köréből.

- a) Ószövetségi (Nagy András): Az ószövetségi áldozatok nemei.

b) Újszövetségi (Maksay Albert): Az apostoli kar kiemelkedőbb személyiségeinek megtéréséről szóló újszövetségi tudósítások.

2. *Egyetemes keresztyén egyháztörténetből* (dr. Nagy Géza): Dante.

3. *Vallásbölcseletről* (dr. Tavaszy Sándor): Az imádságról vallott felfogások a különböző népek vallásában.

E tételek közül mindenki egyet köteles kidolgozni.

II. *Első lelkészképesítő vizsga tételei.*

1. *Bibliai tudományok köréből.*

a) Őszövetségi (Nagy András): Az ótestamentumi prófécia, eszchatológia, apokalypsis biblika theologiai jelentése és egymáshoz való viszonya.

b) Újszövetségi (Maksay Albert): Az Úrvacsora az Újszövetségben.

2. *Protestáns egyháztörténetből* (dr. Nagy Géza): A keresztyén szocializmus.

3. *Szisztematika theológiából* (dr. Tavaszy Sándor): A naturalisztikus felfogások az etikában és azok keresztyén theologiai bírálata.

E tételek közül mindenki egyet köteles elkészíteni.

III. *Második lelkészképesítő vizsga tételei.*

1. *Magyar protestáns egyháztörténetből* (dr. Nagy Géza): Református szellem az erdélyi törvénykönyvben (Appr. Const.).

2. *Egyházjogtanból* (dr. Imre Lajos): A presbiteri elv a református egyházalkotmányban.

3. *Gyakorlati theológiából* (dr. Imre Lajos, ebben az évben poimenikából): Az iratterjesztés az igehirdetés szolgálatában.

4. *Gyakorlati bibliamagyarázat* (dr. Imre Lajos): Máté evangéliuma 5—7. fejezetek.

5. *Egyházi beszéd* (dr. Gönczy Lajos): Jób 10. rész 12. v. Mindenki köteles kidolgozni 1. egyet a tudományos tételek közül, 2. az egész bibliamagyarázati tételt vázlatosan, 3. az egyházi beszédet, 4. a bibliamagyarázati tétel tetszés szerinti részét egészen, melyet a szóbeli alkalmával be kell nyújtani írásban és előszóval elmondani.

IV. *Vallásstanári vizsga tétele.*

A vallásos nevelés viszonya a közneveléshez.

Tudnivalók: Minden dolgozatot 1941 május 15-ig kell benyújtani, az alapvizsgái, első lelkészképesítő dolgozatokat a theol. igazgatóhoz, a második lelkészképesítő dolgozatokat az egyh. ker. főjegyzőhöz, a vallásstanári értekezést a püspöki hivatalhoz.

D) Pályatételek és jutalmak az 1940 41. tanévre.

1. **Héber nyelvből** az első éveseknek: szóbeli nyílt versenyen a legjobb előhaladást tanusítónak jutalma a gr. Teleki-alapból 64 lej, amelyet a Tanári Kar 500 lejre egészít ki. *A verseny anyaga az egész évi anyag és Zsoltárok 46., Ésaías 5. fejezetek fordítása és grammatikai feldolgozása.*

2. **Tudományos pályatétel** a Szász Domokos- és Teleki-alapok összevont kamataiból, egyháztörténeti, szisztematikai és gyakorlati theologiai tárgyakkól felváltva. Az alapítványok kamatát a Tanári Kar 1000 lejre egészíti ki. Ez évben az egyháztörténetből: *János Zsigmond személyisége és egyházpolitikája.*

3. **Tudományos pályatétel**, díja a fennmaradt pályadíjak terhére 600 lej, az ószövetségi és újszövetségi bibliai tudományokból felváltva. Ez évben az ószövetségi bibliai tudományokból: *A berit értelme és rendeltetése.*

4. **Egyházjogból**, díja a Bartók-alapból 160 lej, kiegészítve 500 lejre: *A tanítói hivatal.*

5. **Filozófiai pályatétel**, a dr. Tavaszy Sándor által tartott publicum collegium részvételi díjaiból 600 lej: *Kant „Kritik der praktischen Vernunft“ c. művének, valamint mai theologiai bírálatának ismertetése.*

6. **A gyakorlati theológiából**: a) *A legjobb homiletikai szemináriumi dolgozat* írójának és előadójának a Nagy Péter- és gr. Teleki-alapból 70 lej, melyet a Tanári Kar 500 lejre egészít ki. b) *Egyházi beszéd I. János 5:12 alapján*, a Molnár Albert-alapból 40 lej, melyet a Tanári Kar 300 lejre egészít ki. c) *Prédikáció műfordítás németből* az eredeti benyújtásával, a Nagy Péter-alapból 88 lej, melyet a Tanári Kar 300 lejre egészít ki. d) *Évzáró ima*, a Hóry-alapból 300 lejre kiegészítve.

7. **A legjobb harmonium játszónak** nyílt versenyen, a Szász Domokos-alapból 160 lej, kiegészítve 300 lejre.

8. **Dr. Tavaszy Sándor** theol. professor adományja 500 lej, az általa kitűzött következő tételre: *Geleji Katona István theológiájának általános jellemzése.*

9. **Ugron István-alap** kamatai (mult évben 200 lej volt) *modern idegen nyelvben* jeles előhaladást tanusító hallgató számára.

10. **Dávidházi Bekess Károly-alap** kamatai (mult évben 500 lej volt) az *iratterjesztés munkájában* legnagyobb sikert felmutató hallgató számára.

11. **Jutalmak.** *Zwingli-alapból* 50 lej jeles tanulónak és a gr. *Teleki-alapból* 24—24 lej a két legszorgalmasabb diáknak. A jutalmakat a Tanári Kar 500—500 lejre egészíti ki.

A pályamunkák géppel írva, lapszámozva, bekötve, jelgés levéllel ellátva, *1941 május 15-ig* adandók be az igazgatósághoz, ugyanitt kell jelentkezniök azoknak, akik a nyiltversenyen akarnak résztvenni. *Későbbi jelentkezéseket és később érkezett műveket nem veszünk figyelembe.*

TARTALOM.

	Oldal
Öröm és békeség. Évnyitó bibliamagyarázat: <i>Dr. Tavaszy Sándor</i> . . .	3
Jézus Krisztus Úr a világ felett. Évzáró bibliamagyarázat: <i>Dr. Tavaszy Sándor</i>	7
A theologiai tanulmányozás. Évnyitó beszéd: <i>Dr. Gönczy Lajos</i> . .	10
Sub specie crucis. Évzáró beszéd: <i>Dr. Gönczy Lajos</i>	17

I. Az intézet állapota.

A) <i>Szellemi állapot</i>	23
a) Hatóságok	23
b) Tanári kar	23
c) Hallgatók	26
B) <i>Anyagi állapot</i>	27
a) Jelentés az intézet anyagi helyzetéről	27
b) Internátus-konviktusi jelentés	28
c) Tan- és nevelésszervezők	29
d) Könyvtári jelentés	29

II. Az intézet működése.

A) <i>Adatok az 1939—40. iskolai év történetéhez</i>	31
1. A tanév dátumai	31
2. Nyári munkaprogramm	31
3. Akadémiai istentiszteletek	33
4. Akadémiai estélyek	35
5. Konferenciák	36
6. Précesek, bibliórák	36
7. A református nők bibliaköre	37
8. Hivatalos képviseltek és üdvözlések	37
9. Az intézet életének nevezetesebb eseményei	38
10. Fontosabb főhatósági és tanárkari határozatok	40
11. Az intézeti adminisztráció	41
12. Tanárok irodalmi munkássága	41
B) <i>Oktatás, nevelés, fegyelem, segélyezés, egészségi állapot</i>	42
I. Órarend és elvégzett tananyag	42
II. Tanulási eredmény	47
III. Fegyelem	49
IV. Nevelés	50
V. Jelentés a pályatételekről és jutalmakról	51
VI. Segélyezés	58
VII. Egészségügyi Jelentés	59
C) <i>A hallgatók, egyesületi munka</i>	61
1. A hallgatók névsora	61
2. Az Ifjúsági Egyesület évváró jelentése	63
3. A Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület jelentése	64

III. Tudnivalók az 1940/41. iskolai évre.

A) Értesítés az 1940/41. tanévre vonatkozólag	70
B) Munkaprogramm 1940 nyarára	72
C) Vizsgai házi írásbeli tételek az 1940/41. évre	74
D) Pályatételek és jutalmak az 1940/41. évre	76